

POZNELE VERIŞOAREI NINI
VIRGINIA CUCU—STÄUBLE

Cuprins

JOCURILE NOASTRE

Cine urcă dinspre 11 Iunie, dealul Mitropoliei, vede jos în dreapta spre Str. Principatele Unite, o casă mare şi frumoasă cu coloane azi unite prin geamuri, formînd un balcon închis, lung cit faţada casei. Aceasta este cancelaria Patriarhiei. Cu mulţi ani în urmă, am locuit şi noi aici, cam vreo cincisprezece ani, pînă în 1932, cînd bietul tata, compozitorul Gheorghe Cucu, s—a dus pentru totdeauna dintre noi.

Casa era construită în pantă. Curtea pe atunci se afla neîngrădită, fără copaci şi flori. Tata, care iubea atît de mult natura şi frumosul, a sădit în faţa casei copaci, crăiţe, busuioc, petunii, ba şi viţă de vie. în serile de vară, avea o deosebită plăcere să ude florile şi în aerul răcoros al serii, stătea cu mama la o cafeluţă pînă seara tîrziu. Cînd şi—a îngrădit mica grădiniţă, îi plăcea să doarmă vara afară, în colţişorul lui moldovenesc cu miresme de busuioc, izmă şi crăiţe. Curtea, aşa cum era, nouă copiilor ne plăcea grozav de mult, căci ne prilejuia un spaţiu mult rîvnit în jocurile noastre.

Eram mulţi copii în curte şi escaladam pietroaiele cu o uşurinţă uimitoare. Asediam cetăţi rivale sau ne jucam de—a „hoţii şi vardiştii", de—a ascunselea...

Noi, fetele, eram primite în joc, dacă alergam şi dacă săream în rînd cu băieţii. Aceasta o făceam cu cea mai mare plăcere. Păpuşile rămîneau părăsite în casă. Cine se mai uita la ele ? Era un chiot şi un chiloman de răsuna dealul Mitropoliei, în spatele căreia era un loc viran, mai tîrziu închiriat pentru grădinărie.

Cînd zgomotul era într—adevăr cam prea mare, se deschidea ici, colo cîte o fereastră :

—Mai încet, copii ! Mai încet !... Mai aveţi şi lecţii de făcut...

Cînd eram mai puţini, refugiul nostru era la „moară", o piatră mai cizelată, cam de mărimea unui cazan de rufe, aflată în faţa casei.

Acolo la „moară" ne dam întîlnire copiii cînd plecam la cinema sau la parc. Tot la moară puneam la cale spectacole, pe care le dam cu „intrare" în aripa dreaptă a balconului. Iniţiatorul teatrului era Jean Rînzescu.

—Eu să ştiţi iau regia, scenariul şi rolul principal !
—Pentru atîtea roluri, noi fetele, avem grijă să—ţi aducem bomboane şi prăjituri de acasă.
—De ce ?! se mira el.
—Ca să ai glas şi forţă.
—Am să le mănînc cu mare poftă.

Era, cum se vede, tare măgulit de grija ce i—o purtam. Aşa am închegat o echipă de teatru.

Tata tolera aceste spectacole zgomotoase. Mai ales că aveau loc atunci cînd nu era acasă. Zgomotul îl deranja. Locul de joc al spectacolelor ni—l fixasem în aripa dreaptă a balconului. Aci rămăsese, de la construcţia casei, un mic basorelief care, lipit de zid, ne servea de permanent decor în miniatură. Decorul aveam grijă să—l completăm cu covoare, lanţuri de hîrtie şi alte fleacuri de efect din jucăriile noastre.
—Cu costumaţia va fi o adevărată problemă !
—Perfect ! fiecare răscoleşte prin lăzile din pod!
—Da, e bine ! Dăm noi de ceva vechituri ca sa, putem satisface cerinţele severului regizor Jean !

Odată, într—o caldă după—masă de vară, pregătisem un spectacol serios, cu un prinţ, piraţi şi domniţe, împodobite cu minunate bijuterii (boabe de fasole, floricele). După îndelungate retuşări, Jean reuşise să fie autorul unui scenariu grozav, fără a mai găsi că e necesar să ni—l scrie, deoarece, afară de pirat, toate rolurile erau ale lui, restul roluri de pantomimă pentru noi.

Mare artist ! Ziua bună de dimineaţă se cunoaşte. Azi Jean Rînzescu e regizor şi artist emerit la Opera de Stat din Bucureşti. Nu aveam programe. Subiectul : Prinţul trebuia să salveze domniţele după îndîrjite lupte, din ghearele renumitului pirat „Chiorul".

Mai rar aşa subiect !

Publicul, mai numeros ca oricînd, să fi fost vreo zece copii
—În fine, totul e gata ! Am respirat uşuraţi.
—Lingura ! Lingura ! cu o lingură loveam tava — gongul nostru răsuna melodios peste grădină. Cortina — un cearceaf alb, aluneca încet pe o sfoară de rufe nou—nouţă. Noi, Domniţele (Lenuţa şi cu mine), cu părul despletit şi împodobit cu flori, privim emoţionate şi visătoare la marea pe care plutim, ignorînd pericolul pirateresc. Ne ţineam strîns de stîlpi, ca să ne ascundeam emoţia. Exclamaţii admirative au izbucnit din public. I—am dat gata pe toţi.
—Fiu ! Fiu ! Fiu !

Deodată se aude un fluierat puternic şi „Chiorul" apare pe scenă cu un ciorap negru pe cap ce—i acoperea un ochi, mijlocul încins cu un brîu lat roşu.
Atunci mi—a fost dat s—aud :
—A, brîul meu ! murmură cineva dintre spectatori. Piratul, mic şi bondoc, de abia—şi stăpînea rîsul, nici nu ne—a văzut.

Fratele meu mai mare, Gogu, care stătea cu Naie în ultimul rînd, încep să scandeze :
—Noi vrem „preţ" redus.
—De ce ? De ce ? întreba publicul.
—Că sîntem rude cu artiştii.
—Stai, c—apare Prinţul ! strigăm noi de pe scenă. In fine, noroc că apare prinţul.

Plin de el, Jean Rînzescu — Prinţul, mîndru de siguranţa cu care a păşit în scenă, cu pălăria prea mare pentru el, dar îi conferea prestanţă. Pe umăr, purta o pelerină — un mic prosop.

Salută cu graţie domniţele, gata de luptă cu fiorosul pirat.

Din ultimul rînd, Gogu începe să strige :
—Cine a—ndrăznit să—mi ia pălăria ? ! Pălăria mea ! A—haa ! Jean a cam sfeclit—o, ştia că nu—i de glumă cu Gogu. Domniţele, mai ales eu, ne—am topit de frică.
—E pălăria de cercetaş... a lui Gogu ! îi şoptesc Lenuţii. Cu tot penajul cu care o decorasem, şi—a recunoscut—o şi era supărat că nu i—o cerusem. O păstra cu mare grijă.
—Pălăria !... Pălăria !...
—Vrem preţ redus... Vrem preţ redus ! ţipau alţi spectatori. Tensiune mare. De frică, ne—am uitat şi rolul. Indignat, Jean n—are de lucru şi strigă :
—Ce dracu, mă, dacă nu înţelegeţi teatru !...

Asta a fost scînteia. Au sărit pe scenă peste scaune. Strigăte, ameninţări, scandal grozav. Noi, domniţele, din visătoare cum eram, într—o clipă de adevărat curaj, am fugit salvînd şi „încasările" care

ne—au ajuns... pe trei porumbi copţi, mîncaţi de noi două cu multă emoţie în pod.

Mai tîrziu, precaute, coborîm din nou în balcon. Linişte — ordine, iar băieţii jucau oina în curte, parcă nu se întîmplase nimic.

Aşa au debutat Jean, ca regizor, scenarist şi interpret, iar noi ca domniţe furate de piraţi.

SOCIETATEA PEDALA

Ca în fiecare după—masă, iată—ne din nou adunaţi toţi copiii din curte dornici de joacă. Parcă nu ne—am fi jucat de—un an. Ce să ne jucăm ?
—Leapşa ? Hoţii şi vardiştii ? Nu. Cei mari au hotărît:
—Hai de—a v—aţi ascunselea ! Ce joc minunat !
—Un, doi, trei ! şi, ca potîrnichile ne—am împrăştiat să ne ascundem după casă, prin bălării, pe după pietroaiele din curte înspre tipografia lui Suru.
Alergam, strigam învingători de cîte ori unul din noi era descoperit, numai Gogu, fratele meu cel mare, nu era de găsit. Unde să fie ?
Pornim cu toţii în goană sus pe deal pînă la clopotniţa cea mare, mai să ajungem în piaţă. Ne întoarcem prin faţa Camerei (Camera de deputaţi din faţa Patriarhiei), coborîm scara cu nesfârşitele ei trepte de lemn, trecem binişor pe lîngă locuinţa lui Brătescu—Voineşti, apoi în fugă prin faţa şcolii de cîntăreţi şi iată—ne din nou la „moară". Piatra cea mare de unde pornisem jocul.
Dezorientaţi, nu ştiam încotro s—o mai apucăm !
La un moment dat, nu ştiu care din noi ne face semn şi dăm cu toţii năvală în spălătoria din subsolul casei, cu strigăte de bucurie că, în fine, l—am găsit pe Gogu.
Ca să ne sperie, Gogu a scos un răget de leu.
Departe de a ne speria, am rămas muţi de admiraţie — un răget ca în junglă şi ca—n filme. Atît ne—a trebuit, am început să răcnim fiecare, imitînd animalele din junglă. Pantere, tigri, elefanţi, ce ne venea în minte.
—Mai tare ! mai tare ! strigau băieţii.
Înspăimîntaţi de zgomote, locatarii au alergat să vadă ce s—a întîmplat.
Ne—a plăcut grozav concertul nostru şi pe loc l—am botezat „corul junglei". Acest faimos cor din copilărie, ne povestea Jean Rînzescu, m—a inspirat la maturitate, cînd am pus în scenă opera „Freischütz" de Weber. Prin el am evocat spiritele şi spiriduşii din pădure şi a avut un deosebit succes.
Ajunsesem, după părerea noastră, la perfecţiune cu acest cor al junglei.
—U—u—i—u—ă—ă—ă ! Ce—i asta ? ! întrebau.
—Şacalul ! răspundea Jean.
—A—ă—ă—i—u—u—u ! Dar asta ?
—Pantera !
—Fugi, mă, că pantera nu face aşa ! E tigru din Bengal !
—Am înţeles ! replica Jean plin de înţelepciune. E tigrul tău ! Din Bengalul tău !
—Ei, vezi, c—ai ghicit ? ! făceam eu victorioasă. Dar asta ?
—Rinocerul.
—Aceasta ce—o fi ?
—Pasărea colibri !
—Minunat! te duc ghid la grădina Zoologică ! Dar asta ?
—Girafa.
—Şi aceasta ?
—Struţul.
—Elefantul.
—Ghepardul!
Toate animalele junglei prindeau viaţă prin glasul şi imaginaţia noastră.
Faptul ne—a fost dovedit prin leşinul micuţei Antonica, o fetiţă de şase ani care n—a avut de lucru şi—a intrat în spălătorie in toiul unui „concert al junglei". Mică şi slăbuţă, îmbrăcată într—un şorţuleţ pepit s—a întins pe cimentul spălătoriei. Era galbenă ca ceara în obraji. înlemnisem. Leii, tigrii, panterele şi leoparzii au fugit înspăimîntaţi în cotloanele „junglei".
Cînd s—a trezit din leşin Antonica a clipit din pleoape, bucuroasă că ne vede :
—A fost vreun leu pe—aici ?
—Nici un leu, Antonica ! o asigura Jean.
—Dar tigru ? mai întreba leşinată de pe ciment.
—Nici tigru.

—Dar un cîrd de maimuţe, căţărîndu—se în cocotieri ?
—Ce cîrd de maimuţe visezi ? ! Şi cocotieri ? Ha—ha !
—Antonica a visat ! am pornit noi copiii să strigăm. Antonica a visat ! Antonica—i o visătoare.
Dar pînă la urmă, întîmplarea s—a aflat în familia Antonicăi. Era s—o păţim. Noroc că familia Sichitiu — părinţii fetiţei — n—au făcut scandal şi ne—au iertat. Asta datorită băiatului lor, cel mare, Naie, care era şi el în „corul junglei"
Jean şi Gogu, ţin minte şi astăzi, ne—au îndreptat energia „vocalică" spre o formă mai serioasă. Ne—au ajutat să alcătuim un repertoriu de coruri şi colinde.
Şi cîntam frumos în preajma sărbătorilor :

Tot omul acum să salte
Cu glas de cîntări înalte,
Salte cerul şi pămîntul.
Laudă la tot cuvîntul...
Şi pe pămînt păciuire
La toţi oamenii să fie
De acum pînă—n vecie.

Fetele şi cei mai mici au fost excluşi din cor, au rămas numai băieţii mai mari de şaisprezece—şaptesprezece ani ; „grozavii, care uitaseră că şi ei au jucat „turca", bile la gropiţă —şi cîte alte jocuri.
Ca să poţi fi primit în corul lor, trebuia să ai voce şi să ştii să faci „pedale" după o lege specială a lor. Ce—i frămînta acum, era ce nume să dea corului.
Şi astfel, încetul cu încetul, ideea cu „corul junglei" s—a transformat pe nesimţite în corul „Societăţii Pedala". Dar sediul oficial a rămas tot în spălătorie.
Mai toţi de—o vîrstă, corul mergea destul de bine.
Cei mai buni tenori au fost — Fane Stoianoff, fraţii Sandi şi Mite Breza. Bariton — Gogu Cucu, fratele meu. Bas — Naie Sichitiu.
Mai presus de toţi, tenor solist şi dirijor. — Jean Rînzescu. încă de copil avea aptitudini de a cînta şi dirija.
De multe ori. cînd spălătoria era ocupată, băieţii făceau repetiţie la noi în curte.
Dar, nu o dată, cînd repetiţia era—n toi, de sus de pe deal mama lui Jean îl striga :
—Mai lasă uliţa, Jenele maică şi vino acasă, la lecţii !
Jignit, grozavul dirijor pleca fără prea mult entuziasm să decline la latină sau să rezolve nesuferitele ecuaţii din cartea de algebră.
Repetiţia se amina, unii plecau şi ei la lecţii, alţii luau mingea şi jucau „şeful la mijloc" sau oina.
Odată, într—o după—masă, părinţii noştri cu fraţii cei mici erau plecaţi la plimbare.
Atît ne—a trebuit — într—o clipă, Societatea Pedala era în odaia tatei pentru o „repetiţie serioasă".
Era frumos în odaia tatei pe divanul mare din colţ, te îmbia să te aşezi pe frumoasa scoarţă oltenească ca şi cele aşternute pe parchetul strălucitor. Florile proaspete nu lipseau de pe biroul tatei, la care noi, copiii, nu aveam voie.
Acum, Gogu era compozitorul Cucu. Sta foarte serios la birou. Alţii la orgă sau în jurul meu, la pian. mă acompaniau la exerciţiile pe care le cîntăm din metoda „Do, re, mi".
De repetiţie, nici vorbă. Fiecare voia să arate că e în „formă", cîntau arii din opere, vocalize — adevărat haos muzical. Dar, cînd lumea ne era mai dragă, iese un băiat în recunoaştere şi se întoarce ca un bolid :
—Domnul Cucu ! Vine Domnul Cucu !
Panică grozavă. Pe uşă nu mai aveau timp să iasă, i—ar fi văzut tata. Eu. cînd să sar de pe scaunul rulant al pianului, am căzut în braţele lui Naie. dar nici de rîs nu mai aveam timp. Sportivi, băieţii, ca nişte adevăraţi acrobaţi, au sărit cam de la etajul unu, noroc că terenul era în pantă şi n—au păţit nimic.
Gogu şi cu mine de—abia am avut timp să restabilim ordinea la care tata ţinea atît de mult şi cu inima cît un purice am fugit la noi în odaie.
Radios, ca după o plimbare plăcută, intră tata la noi şi ne priveşte mulţumit că sîntem copii cuminţi şi

ne vedem de lecţii.

Dar timpul trecea, şi Societatea Pedala se contura tot mai serios. Cu mare greutate şi insistenţe din partea noastră, am fost şi noi, fetele, admise, deşi n—am reuşit să—i mulţumim cu „pedalele".

Pentru a fi admis în Societatea Pedala, aveau o mulţime de condiţii :

1.Să nu faci greşeli gramaticale ! Dacă nu, primeai cîţiva pumni, depinde de gravitatea greşelii.
2.Toţi membrii societăţii trebuia să fim la curent cu cărţile noi şi să nu încurcăm autorii.
3.Să cunoaştem expresii în limbi străine, mai ales din franceză.
4.Să nu pîrîm.
5.Să nu fim zgîrciţi.
6.Să mergem în grup la cinema, teatru, operă.
7.Cei talentaţi declamau pasagii întregi din „Fîntîna Blanduziei, ,,înşir—te Mărgărite", „Vlaicu Vodă". „Apus de soare", „Hamlet" şi altele.

Admiram şi iubeam pe marii noştri actori Ion Manolescu, Vraca, Măria Filotti, Bulandra, Brezianu.

La cinema numai duminica aveam voie şi preferam comediile, bineînţeles filmele cu aventuri, cum a fost „Goana după milioane" nu mai puţin în şapte serii.

Spectacolul preferat era opera şi deşi mergeam la balcon trei, unde erau numai elevi şi studenţi, noi scoteam la rampă în mai multe rînduri pe artiştii preferaţi : Folescu, Niculescu Basu... Alexandra Feraru, o adevărată Margaretă în Faust.

Toţi băieţii aveau opere şi arii preferate. Gogu cînta cu multă plăcere din Faust, Rigoletto, Boris Godunov. Jean Rînzescu avea preferinţă pentru „pagliaccio", cînd ne cînta plîngea adevărat, stîrnind admiraţie în jurul lui şi sta ca un mieluşel să—i ştergem lacrimile de artist.

Sandi Breza avea o memorie muzicală uimitoare, prindea ariile de la primul spectacol şi le reda cu uşurinţă de admirat.

Curtea noastră era un adevărat centru muzical şi datorită membrilor Societăţii Pedala, copiii au devenit plini de entuziasm şi dragoste pentru frumos.

VISUL LUI GOGU

Devenise un obicei, ca dimineaţa cînd ne sculam, Gogu să mă ia de o mînă, să mă smucească bine, desenînd cu mine un cerc cît era odaia de mare. Era încruntat şi cu o voce răstită mă întreba :
—Nini, ce—am visat astă—noapte ? Răspunde imediat!
Fără să mă gîndesc, răspunsul venea prompt:
—Că ai fost pirat!
—Pirat ? Bun !
—Da, pirat cu un ochi acoperit de pînză neagră !
Automat strînsoarea mîinii slăbea. Mă mai zgîlţîia o dată şi—mi da drumul, mulţumit întotdeauna de răspunsul meu.
—Ţi—aş spune şi de o sută de ori că eşti pirat ! Numai să mă laşi în pace ! Auzi ?!
—Dar cum să te împotriveşti unui frate de cincisprezece ani, îmi zicea Gogu, cînd tu eşti o fetiţă de unsprezece ani ?
—Da, mă plîngeam eu, plăcerea ta e să faci pe crudul!
—Pe crudul ?! se mira el.
—Da, pe crudul! întăream eu. Să fii un erou care să inspiri groază !
—Pentru ce, Nini ?
—Pentru că ceilalţi fraţi sînt prea mici, eu rămîn veşnic victima...
—Ei, aş ! exclama Gogu şi rîdea.
O dată l—am făcut „tiran" şi mi—a promis o mamă de bătaie, soră cu moartea. De atunci mi—a pierit curajul să—l mai mîngîi cu aşa cuvinte „tari".
—Profiţi de ocazie că nu—mi place să pîrăsc, că altfel... ţi—ar fi dat tata o scărmăneală să te înveţe minte...
Dar, într—o seară ploioasă de vară, cei mici se culcaseră. Linişte în toată casa, doar în odaia tatii, ca de obicei, se auzea orga. Lucra pînă—n noapte tîrziu. Nu ştiu cînd dormea, pentru că dimineaţa se scula foarte devreme.
Prea curînd să mă culc, iau o carte să citesc.
—Nini, ce—ai zice să ne jucăm de—a piraţii ? mă întrebă Gogu.
—Piraţii ? tresar eu. E întuneric afară. Nu vreau, mai bine citesc.
—Nu—i nimic, zice Gogu. e mai bine aşa ! Te crezi chiar pe mare în timp de furtună ! şi deschise larg uşa care da în balconul cel lung din faţa casei.
Un aer umed şi răcoros pătrunde în odaie, îmbiindu—ne să ieşim afară să—l respirăm din plin. Luna, veşnic călătoare, parcă se juca de—a v—aţi—ascunselea cu norii. Lumina strălucitor o geană de cer întunecat numai pentru o clipă şi iar se ascundea în puful norilor.
Ploaia se potolise.
Acum parcă aş fi avut şi eu chef de joacă, dar de ce să nu—l necăjesc ? M—am lăsat rugată şi am început să fac nazuri:
—Ba, Gogule, că mi—e somn.
—Ei, şi ?! Hai să ne jucăm...
—Vreau să citesc...
—Ninicule, spune Gogu, foarte drăguţ ca întotdeauna, cînd voia ceva, mîine te iau în parc cu barca. Ştia hoţomanul că asta mă dă gata !
Totuşi îl întreb :
—Îmi dai şi vîslele ?
—Ţi le dau...
—Cît?
—Pînă numeri la o sută.
—Bine... zic eu mulţumită şi începem jocul.
—Nu aprindem lumina, că piere tot farmecul ! propune Gogu. Pe aşa o vreme urîtă luptă piraţii şi înfruntă pericolul fără şovăială ! mai adăugă el.
Îmi aduce o şapcă de—a lui veche de liceu, mi—o înfundă bine pe cap.
—Ah, de—abia văd ! ţip eu.

—Nu—i nimic ! Află că eşti căpitanul vasului pe care îl voi ataca cu piraţii mei ! Iată ocheanul !

îmi pune în mînă un făcăleţ rupt — ocheanul meu — şi iată—mă căpitan de vas.

Nu aveam rol mare, dar, fără mine, cu cine să se joace ? Pe cine să captureze ? Pe cine să chinuiască?

De talie mijlocie şi lat în spate ca tata, brunet, cu ochii aproape negri, umbriţi de bogate sprîncene, Gogu, fratele meu, părea şi mai întunecat cînd se încrunta. Jurai că e un pirat bronzat de vînturile mării.

Cînd a apărut c—un bandaj negru pe ochiul stîng, pe cap cu un ciorap cu ciucure ce—i atîrna pe umeri şi la mijloc încins c—un brîu roşu, din care atîrnau toate polonicele şi lingurile de lemn ale bucătăriei, încă vreo două cuţite mari, iar în mînă satirul, am încremenit !

M—am abţinut să nu—mi vadă frica ce mă cuprinsese. De ce ? De teamă să nu se răzgîndească şi să nu mă ia în parc.

—Ninicule, începem ! mă anunţă el, şi sprinten ca o pisică sare pe balustradă, scrutînd „marea"...

Cu o uşurinţă uimitoare sare jos. Aleargă cînd aici, cînd acolo. Lingurile zîngăneau îngrozitor şi el striga comenzile înspăimîntătoare, puţin mai departe de mine, adică pe vasul lui !

—La proră !

—La babord, piraţi !

—Sus pe catarg ! Nu vă lăsaţi !

—Strîngeţi pînzele ! Gata ! Foc !

—Foc ! Foc ! Atins ! Ura ! înainte, băieţi ! Şi—l văd că vine glonţ spre mine cu satirul fluturîndu—i deasupra capului.

—Au ! Ce vrei să mă tai ? am ţipat aşa de tare şi am izbucnit în plîns că nici nu ştiu cum m—am pomenit în braţele tatii şi mamii care au alergat să vadă ce se petrece.

—Dar ce s—a întîmplat ?! întrebau părinţii noştri.

Cînd tata aprinde lumina şi—l vede pe Gogu blindat cu toate uneltele din bucătărie şi cu satirul cel tăios în mînă, s—a supărat.

—Ce faceţi, măi, aici ?!

—Ne—am jucat de—a piraţii ! zice Gogu.

—Asta—i joc, doamne fereşte, ai căpiat, măi băiete ?

—Vrei să îmbolnăveşti copilul ? mai spune şi mama.

—Dacă ea... încearcă Gogu să se apere.

—Hai, hai, să—ţi bagi minţile—n cap şi să laşi fata în pace ! îşi mai dădu cu părerea tata.

La lumină, Gogu nici nu era aşa de înfricoşător :

—Ştii că eşti chiar caraghios ?!...

Îmi părea rău că m—am speriat, mai ales că Gogu, în drum spre bucătărie, îmi spuse cu dispreţ :

—Să mai pofteşti barcă şi vîsle !

BROASCA

Mic şi rotofei, stă nemişcat pe stîlp ca o statuie. De ce ? De teamă să nu cadă. Un bondocei, nici patru ani nu are, e fratele nostru cel mic, Mircea. Dar îi mai zicem şi Tutu. Aşa din alint. E pedepsit ! Vreţi să ştiţi de cine ? De Gogu şi de mine, căci e o vorbă din bătrîni : de ce sîntem fraţi mai mari ?

Cum nu—i cuminte, la stîlp cu el ! Gata ! Pedeapsă, ce mai ! Noi sîntem neîndurători, de—asta sîntem şi fraţi mai mărişori, nu ?!

Scara casei noastre de la intrare avea doi stîlpi ceva mai înalţi de un metru, nu mai mult, şi sus se terminau cu o mică platformă pătrată, unde îl aşezam cînd îl pedepseam, fără să luăm în seamă ţipetele lui.

Prea mic să sară de acolo, sta imobilizat ca un ieduţ, pînă ni se muia inima de ţipetele lui disperate şi—l iertam.

De multe ori însă, copii cum ne găseam, ne luam cu joaca şi uitam de Tuţu—Ieduţu care o striga disperat pe mama. Numai în acea clipă alergam şi—l dam jos. Cu mama nu era de joacă, ea ne mai altoia şi chiar straşnic cîteodată.

De data aceasta plîngea, striga, de ţi—era mai mare mila, dar nu—l iertam.

Din cauza lui, tata mi—a luat şi mi—a ascuns păpuşa cea mai mare de n—am mai găsit—o. L—am pedepsit... pe stîlp.

Da, mi—amintesc pe „Nastasia" o păpuşă din cîrpe. Gogu îi pictase faţa cu creion chimic şi foiţă roşie. O minune de păpuşă. I—am spus s—o picteze frumos, iar el i—a desenat gura pînă la urechi, ochii saşii cu nişte sprîncene de mai mare rîsul. Vai, ce pictor !

Ce vină aveam dacă Mircea sau Tuţu—Ieduţu s—a speriat de păpuşa Nastasia cînd a văzut—o cît de mînjită e, şi s—a ascuns după canapea de nu mai voia să iasă de acolo ?

Biata mea păpuşă, unde—o fi ? Ah, numai năzbîtu ăsta de copil mi—a ascuns—o ! M—a şi ameninţat:
—Pe urîcioasa asta de păpuşă ţi—o ascund să ştii în cotlon de drac, de n—o mai găseşti !
Aşa a făcut !
—Să plîngi, fricosule ! Plîngi, că şi eu am plîns după păpuşa mea. Stai sus pe stîlp, că stai bine. Ehei!...

M—am făcut nevăzută după un salcîm şi—l urmăream cu atenţie. Mă gîndeam cînd să—l iert, cînd să—l dau jos, cînd... Deodată, dinspre ulicioara cu vrăbii puzderii îşi face apariţia „Căpitanul", cumnatul preotului, care locuia într—un apartament arătos mai jos de noi. Ah, ce m—am bucurat ! Căci orice s—ar zice, eram răutăcioasă foc !

Zăngănitul săbiei îl băga în sperieţi pe Tuţu—Ieduţu, cum îi ziceam noi lui Mircea, şi fugea unde nimerea. Căpitanul, chipeş şi simpatic, ne iubea ca pe nişte fraţi mai mici.
Curioasă, pîndeam din ascunzişul meu.

Iată—l, parcă—l văd, căpitanul se apropie cu paşi rari şi apăsaţi.

Întinde mîinile cu grabă să—l prindă pe Mircea, Tuţu—Ieduţu, nu cumva să cadă, odorul ! Disperat, într—un avînt plin de curaj, Mircea Tuţu—Ieduţu, se lasă iute pe stîlp în jos, lunecînd, cade pe o treaptă, se dă peste cap ca o nălucă în uimirea mea, şi o ia la fugă, cît îl ţineau picioarele. Asta din pricina căpitanului şi săbiei zîngănitoare.

De atunci nu i—a mai fost frică de stîlp !

Dar tot Mircea Tuţu—Ieduţu a avut nenorocul să descopere un nou „duşman" la cîteva zile după

lunecarea lui de pe stîlp. Ce duşman ? Care duşman ? Stai puţin, c—o să aflaţi !

Nouă, copiilor, ne plăcea tare mult să ne jucăm în fundul curţii între tipografia lui Suru, unde amenajasem, printre pietre şi bălării, un fel de amfiteatru, feriţi de privirile trecătorilor.

Aici sălăşluia raiul nostru ; spuneam poveşti, cîntam cît ne ţinea gura şi făceam „teatru" de copii. Mă ţin minte costumată cu peruci, fuste lungi din perdele vechi, dantelate, cum alegeam din bălării frunze uriaşe de dovleac şi—mi confecţionam uluitoare pălării împodobite cu flori de muşeţel şi codiţa şoricelului.

Copiii rîdeau cu poftă, căci „jucînd" roluri de oameni mari, îmi puneam perne ce începeau să cadă, ca un făcut, în timp ce—mi jucam „piesele".

Dar aici era refugiul nostru în zilele călduroase ale verii. Aici debutau ca actori copiii din curte. Jacques, pe cît era de mic, spunea o mulţime de poezii năstruşnice cu brotăcei şi vulpi albastre. Mircea, Tuţu—Ieduţu, îmi vorbea pe franţuzeşte, dar numai mie, să nu ne audă nimeni, în zilele „prietenoase". Vocabularul lui consta din : Julsi, valsi, domnişoară, ceapă, valsi—valsi dulci, fragi. Era convins că vorbeşte franţuzeşte perfect şi se arăta nespus de mulţumit că îi ascultam trăsnăile.

Într—o după—masă, escaladam pietroaiele din curte, parcă aveam aripi, era jocul nostru preferat, cu părul în vînt, să sărim din piatră în piatră, cu droaia de copii după noi.

—Broasca ! Vai am călcat o broască ţipă Mircea, Tuţu—Ieduţu, şi alergă speriat spre mine.

—Tii, ai turtit—o, zic eu foarte serioasă, deşi văzusem că nu era decît o coajă uscată de pepene verde.

„Aha ! mi—am zis, o nouă armă !"

Mult timp l—am terorizat cu „broasca". Mai tîrziu, am născocit şi un joc de—a „Moş Niculaie".

Dacă Mircea mînca ceva dulce, închideam ochii şi spuneam :

—Ce mi—aduce Moş Niculaie ? Ce mi—aduce Moşul ? şi întindeam palma. Hai, hai !

Mircea rupea o bucăţică de ciocolată sau punea o bomboană, două pe palma mea, ce—avea şi el. Iar eu:

—Vai, ce bun a fost moşul, ziceam mulţumită. Se asocia şi Gogu la jocul nostru, deşi era mult mai mare ca Mircea. De cîte ori îl vedeam mîncînd acadele, stam cu palmele întinse şi scandam : „Ce ne aduce Moş Niculaie ? Ce ne—aduce ?" Dacă Mircea ne da prea puţin, ne prefăceam că plîngem :

—Vai, Moş Neculai, nu ne mai iubeşti ?

—Uite că vă iubeşte ! şi ne mai da. Noi, pas să înţelegem :

—Nu ne mai iubeşte moşul !... Nu ne mai iubeşte !

—Ba, vă iubeşte ! zicea Mircea, Tuţu—Ieduţu, şi ne mai punea cîte—o acadea în palmă. Pînă ce bietul băiat, cînd vedea că tot dă şi dă, începea să plîngă.

—Uite ce puţin mi—a mai rămas.

Atunci — fulgerător — intra „arma" în joc.

—Broască, broscuţă dragă, unde eşti să te alint ? strigam duioasă.

Plînsul înceta de teamă şi pe palmele noastre porţiile se dublau. Ne dădea tot de frica broaştei. De—abia ne puteam înăbuşi rîsul. Căci bau—baul nostru făcea minuni, ne îndeplinea toate dorinţele.

Ei, dar cum se ştie, toate pe lumea asta au un sfîrşit. Într—o zi eu nu eram acasă, copiii se jucau de—a ascunselea prin curte şi nu ştiu care nimereşte sub scară, şi găseşte coaja de pepene ascunsă de mine acolo.

—Aăăă ! da' asta nu—i nici o broască, ci o coajă de pepene ! exclamau copiii.

—Ba e o broască uscată, zice Mircea, Tuţu—Ieduţu, şi toţi înarmaţi cu beţe o întorceau cu oarecare sfială pe—o parte şi pe alta, pînă s—au convins că într—adevăr coaja de pepene învia.

—Broasca ! Broasca ! strigau copiii şi—o azvîrleau cît colo, şi fugeau şi se prefăceau că le e frică de—o biată coajă de pepene.

Cînd am venit acasă, Mircea mi—a declarat serios :

—Nu mai mi—e frică de broască... Nu mai mi—e frică... s—o ştii ! E o coajă de pepene... Asta—i !

„S—a dus vraja, mi—am zis. Arma cea nouă. Ce să mai născocim pentru fricosul de Mircea, Tuţu—Ieduţu ?"

Am făcut şi eu haz de necaz şi m—am culcat. Dimineaţa, cînd să mă scol, buimacă de somn, o broască îmi sare de sub pernă.

—Broasca ! Broasca ! ţip şi eu şi fac un salt pînă în mijlocul odăii.

—Ce te—ai speriat aşa, Ninicule, îmi zice hîtru, Mircea, Tuţu—Ieduţu — nu vezi că e o coajă de

pepene? Oare cine mi—o fi pus—o sub pernă ?

SOCIETATEA PEDALA... ACŢIONEAZĂ

Ce nenorocire mare ! A murit Mitică ! Oare a murit cu adevărat ? În orice caz mare doliu în familia Sichitiu. Am fost şi noi copiii. L—am văzut.

Mitică zăcea mort în modesta locuinţă a părinţilor. Nu ne venea să credem c—a murit. Părea că doarme. Ţinea ochii închişi strîns.

L—am privegheat ca vecini ce ne aflam înecaţi în lacrimi şi suspine.

Spre dimineaţă, cu ochii roşii de nesomn şi plîns, ne uitam unul la altul şi fără să vrem ne—a venit să rîdem. Eram schimbaţi la faţă, părul răvăşit şi afumaţi de luminările ce ardeau la căpătîiul mortului.

—Eşti mînjită pe obraji ! îmi zise Gogu.

—Iar tu ai pleoapele albastre ! rîdeam eu de el.

—Albastre ? ! se minuna el.

—Ei, albastre, aşa vine vorba ! Is murdare foc !

—Ha, rîdea şi Fane, avem nişte mutre de coşari !

—Coşariii ! Co—şa—ri—i—i ! strigau într—un glas copiii.

—Linişte ! Nu se cuvine, sînteţi la mort !

Ce se întîmplase ? Tot îndreptînd la luminări peste noapte, ne mînjiserăm ca nişte draci.

Deodată aud un strigăt înspăimîntător :

—Luminarea ! Cade luminarea ! strigă unul din copii.

—Care luminare ?

—Lumînarea mortului !

Fane şi sărise s—o îndrepte, dar s—a ars aşa de tare la degete, că a—nceput să sară în sus de durere cu nişte strîmbături, de am izbucnit toţi copiii în rîs.

Rîdeam din te miri ce şi din nimic.

—Ce dracu v—a apucat, rîdeţi la mort ? se răsteşte la noi o bătrînă ce sta pe un scăunel într—un colţ al odăii. .

—Păi, dacă luam foc ? Ne prăjeam ca purceluşii de lapte la Ignat ! ...şi mai cu rîsul, mai cu o glumă, am uitat de Mitică.

Bătrînica a cătat cu jale la mort. A făcut trei cruci mari şi a ieşit mormăind nu ştiu ce. indignată de purtarea noastră. Bineînţeles, capul răutăţilor era Jean Rînzescu.

Ca mai mare între noi, Gogu ne—a mai liniştit. Ne face semn să ieşim în curte, să ne comunice ceva.

—Uite ce m—am gîndit, copii, zice Gogu, am rîs, am glumit, dar acum gata ! Vine înmormîntarea ! Trebuie să comandăm şi noi o coroană, nu ?

—Da—a—a ! răspundem în cor.

—Aşa că fiecare aduceţi cît puteţi, cîţiva lei, să nu uităm că e frate cu Naie şi vecinul nostru.

—Iau din puşculiţă, că nu—i greu de luat, adaug eu şi fug spre casă.

Ca potîrnichile au fugit şi ceilalţi, şi într—o clipită număram cu toţii cîţi lei am strîns.

—Bravo ! Nici nu m—am aşteptat la o astfel de sumă ! E destul pentru o coroană frumoasă, zise Gogu, mulţumit şi grav ca de obicei.

Şi mai întreabă :

—Dar, cine merge în oraş s—o cumpere ?

—Mă duc eu, sare Jean, cel totdeauna pus la punct, că o cunosc pe florăreasă, e foarte serviabilă !

Aşa o fi! Poţi să—l contrazici pe Jean în privinţa florăreselor ? Nu poţi. El e expert şi la flori şi mai ales, la protocolul ceremoniilor.

Zis şi făcut, l—am delegat cu toţii pe Jean, iar noi ne—am dus să ne îmbrăcăm pentru înmormîntarea lui Mitică. Bietul de el, nu făcuse parte din societatea noastră, Societatea Pedala — dar fratele lui, Naie, era unul din stîlpii acestei societăţi.

Deci... Jean pleacă s—aducă un ultim omagiu din partea noastră. Asta mai consola durerea bunului nostru prieten, Naie.

Încet, încet, lumea a început să se strîngă la înmormîntare. N—a trecut mult şi curtea era plină de mulţimea vecinilor zguduiţi de plînsul jalnic al rudelor mortului.

Preoţii sosesc, începe slujba. Miros de tămîie. Cădelniţa zboară prin aer. Noi tot nu credeam în pierderea prietenului nostru. Eram neliniştiţi de întîrzierea lui Jean. Plecase la oraş şi nu mai venea. Ne

strîmbasem gîtul tot uitîndu—ne spre ulicioară, doar, doar l—om zări cu multaşteptata coroană de flori.

Gogu, înfuriat peste măsură, sta încruntat cu gînd de răzbunare. Căci dacă Jean nu venea, toată iniţiativa era compromisă. Lumea adusese coroane, flori, numai din partea noastră nimic, nici o floare. Am început să ne simţim prost.

Nu mă pot abţine şi—i şoptesc lui Gogu :

—Vezi, Gogule, mai bine te duceai tu, că Jean...

Deodată un nor de praf se rostogoleşte pe drum. Vine furtună năprasnică ori ce să fie ?... înlemnim. Furtună cu nori rostogoliţi numai pe şosea, s—a mai văzut cîndva ? Norul creşte, se apropie. „E o trăsură", strigă cineva.

—Mă, cine vine cu trăsura ? !...

—Uite—l... răsuflă uşurat Gogu.

Într—adevăr o trăsură se opreşte în dreptul mulţimii şi din ea coboară, spre mirarea noastră, însuşi Jean Rînzescu, îmbrăcat în negru, solemn, gomos, cu multaşteptata coroană de flori. Şi iată surpriza : pe panglicile coroanei scria — în uimirea noastră — cu litere mari, de—o şchioapă : „Regrete eterne din partea Societăţii Pedala.

—Pe—da—la ! silabisea un vecin de lîngă noi.

—Societate de mare importanţă, murmurau oamenii în vîrstă.

—Tu ai auzit de ea ?

—Eu ! ?... Nu, doamne păzeşte !

—Nici eu. Dar îmi închipui că—i o societate prestigioasă, dacă trimite coroane de flori, nu ? !

—Aşa trebuie să fie ! Încheiară discuţia cei doi vecini de lîngă mine.

Ne—am privit stupefiaţi ! O nouă idee de—a lui Jean. Vorbele oamenilor ne încîntaseră.

Cu îndrăzneala ce—l caracteriza, Jean Rînzescu a găsit exact ocazia să dea un aspect oficial societăţii noastre.

Părinţii şi îndeosebi străinii care nu ştiau că Societatea Pedala nu—i nici o societate, ci numele grupului nostru de joacă, de copii, priveau cu respect acest omagiu din partea unei societăţi încă necunoscute, dar pe care sperau într—o zi s—o afle.

Societatea noastră intrase de—acum în lume...

CORIŞTII

Încurajaţi de faima de care se bucurau cu corul Societăţii Pedala, băieţii au hotărît să se prezinte la un concurs de cor bisericesc, la biserica „Popa Soare" din Bucureşti.
—Nu sîntem destui, spuneau băieţii, ne facem de rîs. Jean, care era student la Conservatorul de muzică, adăugă :
—Mai aduc eu doi colegi de la Conservator şi formăm un cor de se duce pomina.
—Îl chemăm şi pe Mişu Dinulescu, are voce bună, zice Gogu, plin de entuziasm.
Şi încep băieţii să se gîndească, să se frămînte pe cine să mai cheme, să poată închega corul pentru concurs.
Baza corului tot cei vechi rămîneau : Gogu, Naie, Sandi şi Mite Breza, Fane Stoianoff. Mişu şi cei doi colegi ai lui Jean nu erau siguri.
În fine, după pregătiri serioase, soseşte ziua concursului.
Emoţie mare. Împrumut de haine, cravate, să fie toţi cît mai impunători la vîrsta lor de optsprezece—douăzeci ani, cam cît aveau ei pe atunci.
—Nini ne—a spus să chemăm şi fetele, că doar au şi ele voce, şopteşte Naie.
—Sigur, zice Mite, ar fi fost mai frumos, prea sîntem puţini.
—Puţini, da buni, sare Gogu umflîndu—şi pieptul.
—Mă, să fiţi atenţi la mine, că în comisie e şi Domnul Cucu, îi avertizează Jean.
Linişte ! Începe concursul.
A cîntat întîi corul mixt. Cînd au terminat, au ieşit în tăcere, cu priviri sfidătoare spre grupul băieţilor noştri, care, îmbujoraţi de emoţie, nu prea mai aveau curaj să se prezinte la concurs.
Odată intraţi, au cîntat plini de inspiraţie.
Concursul terminat, coriştii celor două coruri se priveau în tăcere.
—Poftiţi în faţa comisiei, pentru rezultat!
—Sînteţi declaraţi reuşiţi, băieţi! Corul mixt a cîntat mai prost ca voi.
—Mulţumim ! Vă mulţumim, domnule Cucu !
Băieţii au ieşit în grabă, sărind în sus. îmbrăţişări, ghionturi de bucuria succesului obţinut. Iată—i corişti la „Popa Soare".
Încîntaţi, băieţii s—au apucat de lucru, scriau partituri sub îndrumarea lui Jean, care de acum încolo le era dirijor oficial.
Repetiţiile, bineînţeles, erau tot în spălătorie, ca de obicei, sau la noi în curte, dacă tata nu era acasă.
Jean, care între timp se mutase de pe Dealul Mitropoliei, avea motiv să vie zilnic pe la noi, pentru repetiţii.
De multe ori, cînd să plece acasă, începea să—şi caute prin buzunare.
– Ei, drăcie, nu prea am mărunt pentru tramvai...
—Îţi dăm noi, ziceau băieţii.
Alergam şi—i aduceam şi eu mărunţiş din puşculiţa mea, era doar mare dirijor... să meargă pe jos ?
Aşa că puneam toţi ban cu ban şi dirijorul nostru pleca mulţumit cu zîmbetul pe buze.
Băieţii însă au descoperit că Jean se urca în tramvai numai la clasa întîi, ba cîteodată lua chiar un taxi. De atunci trăgea a om mare.
Cu coriştii noştri corul mergea ; veneau punctuali, plini de entuziasm, cîntau tare, adevărate întreceri de volum şi interpretare.
Cîte un bileţel trimis de preot, din altar, îi ruga să cînte mai „piano".
Colegii lui Jean însă voiau să—l întreacă, să arate că au volum nu glumă, nu degeaba sînt şi ei studenţi la Conservator.
O ceartă straşnică a făcut ruptura şi au părăsit corul.
A încercat şi Mişu Dinulescu să—şi dea drumul coardelor vocale, dar un pumn convingător de—al lui Jean i—a tăiat elanul, şi de atunci la cor n—a mai venit.
Ca la început, am rămas iar puţini, numai băieţii din Societatea Pedala.
Corul şi—a mai pierdut din volum spre mulţumirea preotului, care însă nu ştia că şi numărul coriştilor e mai mic.
Acum, trebuiau sforţări ca răspunsurile să fie armonioase şi corecte.

Naie avea voce puternică, dar o lua fals. Avea noroc să fie lîngă Gogu, care cu un ghiont în coaste sau în burtă îl domolea sau îl stimula.

Naie, ca să fie mai sigur că ia bine notele, punea mîna pîlnie la ureche. Noroc cu Sandi, Mite şi Fane, care aveau voci bune.

La sfîrşitul slujbei, mai întotdeauna Jean cînta ”solo", dar cînta cu atîta patos, că băieţii se tăvăleau de rîs.

Jean uita că e la biserică, se credea la operă. îngenunchea, îşi flutura părul blond ce—i cădea pe ochi, gesticula, ba îi mai pocnea pe băieţi să—i mai liniştească. Ei însă se prăpădeau de rîs, fără să le pese de privirea ucigătoare a lui Jean.

Preotul a început să primească reclamaţii de la unii enoriaşi bătrîni, cum că corul cîntă prea „lumeşte".

—Dragii mei. cîntaţi mai recitativ, şi mai puţin tare, îi ruga preotul.

Ei cîntau acum tare, să nu se cunoască numărul mic al coriştilor. Suma de bani afectată corului era fixă şi scăzînd numărul coriştilor, creşteau salariile, fără însă a creşte şi conştiinciozitatea lor.

Au început să lipsească, să vie mai tîrziu, se furişau în vîrful picioarelor pe scările podului să nu fie văzuţi din altar c—au întîrziat.

Nu o dată răspundeau cîte un „amin" sau „doamne miluieşte" doi, trei corişti, pînă se strîngeau toţi.

Preotul credea că băieţii au ascultat de sugestiile lui, ba le mai trimitea cîte un bileţel „frumos executat!"

Într—o duminică, cu chiu cu vai, toţi coriştii erau prezenţi afară de Fane.

Corul mergea. Jean radia.

Iată—l şi pe Fane. intră tacticos, mîncînd caise verzi.

—Dă—mi şi mie !

—Dă—mi şi mie !

Fane mînca. mînca numai el, nepăsător la semnele băieţilor care cereau şi ei.

Dacă văd ei că Fane le mănîncă singur, tabără pe el, cîntînd între timp cu intercalări de tăceri, spre disperarea lui Jean.

Tăvăleli pe jos, numai cor nu era. Un rîs nervos îi cuprinsese pe toţi.

Deodată iese un băiat din altar cu un bilet, urcînd grăbit spre ei.

—Să ştiţi că ne dă afară, spun cu toţii. Pe bilet scria : „Tenorul să cînte puţin mai tare".

Coriştii au crezut că au scăpat.

După slujbă, preotul îl surprinde pe Fane care culesese aproape toate caisele. Caisul era la primul lui rod şi fusese sădit chiar de preot.

A urmat o discuţie aprinsă, supărare, şi concedierea întregului cor.

Au regretat foarte mult, acum ar fi cîntat gratis, numai să mai aibă ocazia să fie împreună, să cînte şi să rîdă în voie, de cei ce ridicau priviri interogative şi contrariate spre cer, atunci cînd cîntau prea tare sau cu efecte speciale â la opera.

Am fost şi noi fetele de cîteva ori invitate, dar nici prezenţa noastră n—a reuşit să—i mai tempereze, antrenîndu—ne chiar şi pe noi la tumultuoasa lor veselie.

ROCHIŢA ROZ

—Vine o trăsură !
—Vine la noi !
—Ba la noi !

Dinspre str. 11 Iunie, o trăsură străbate ulicioara şi intră la trap în curtea Mitropoliei.

—Hai să lăsăm jocul. Nini, şi alergăm să vedem la cine se opreşte.

—Hep ! La o parte ! ne strigă muscalul de pe capră. îmbrăcat în catifea bleumarin şi încins cu un brîu roşu scăpărător.

—Se opreşte la noi ! strig eu şi alerg să văd cine sînt oaspeţii.

—E tanti Emilia şi Luluca, verişoara noastră din Galaţi. Ce bucurie ! iar avem oaspeţi de seamă şi, într—o clipă, toţi copiii din curte eram în jurul trăsurii, să ajutăm la bagaje.

Birjarul dă jos o valiză, încă una, şi iată pe tanti Emilia şi Luluca, zvelte, elegante, cum coboară din trăsură încărcate de pachete, pacheţele, flori.

Am ghicit imediat că în pachetul mărişor, de formă lunguiaţă, trebuie să fie surpriza pentru tata. Un peşte uriaş şi proaspăt de Dunăre.

Noi copiii preferam dulciurile.

—Tanti Emilia v—a adus ciocolată „Urs de Dorna".

—Ah, asta ne place îndeosebi, dragă tanti Emilia ! exclamam eu bătînd palmele de bucurie, dar, în acelaşi timp curioasă, trăgeam cu ochiul să văd ce rochiţe şi—a mai adus Luluca.

De—o eleganţă nebună era Luluca !

Cu un an—doi mai mare ca mine. singurul copil la părinţi, nu ca noi şase, avea totdeauna fel de fel de rochiţe, taioare, taioraşe, care de care mai frumoase şi mai elegante.

Acum era vară, şi toate rochiile ei erau uşoare, vaporoase, numai broderii şi volănaşe. Ce vreţi ? rochii pentru o fetiţă de cincisprezece ani, o adevărată domnişoară ce se afla.

—Ah, ce multe rochii ai tu, Luluca, şi toate sînt adevărate minuni, zic eu cu o admiraţie nesfîrşită.

Iar Luluca de colo :

—Care—ţi place mai mult ? Care ar fi după tine, mai frumoasă ?

—Toate îmi plac ! clipesc cu admiraţie. Dar ca rochiţa roz nu găsesc a fi nici una. E cea mai frumoasă!

Luluca se gîndeşte puţin, apoi:

—Ţi—o dau ţie !

—Mie ? Nu se poate ! Ce ţi—a venit ? !...

Luluca zîmbea, dar eu eram foarte categorică : nu ! şi nu ! Eu vorbeam aşa despre rochiţa roz, nu ca să mi—o dea mie. Deodată, nu ştiu de ce, m—am simţit săracă de tot şi m—am ruşinat. Acasă la tata aveam de toate. De ce mă simţeam săracă atunci, nu ştiu.

După—masă, în timp ce duceam tava cu cafeluţe în odaia tatii, Luluca s—a şi apucat de lucru şi cînd m—am întors în odaia noastră, mai cu voie, mai fără voie, a început să—mi ia măsura ca să—mi ajusteze rochiţa roz. Eu tot mă opuneam :

—Să nu faci asta, Luluca ! Dar oricum, eram mai puţin categorică.

Cu îndemînarea ce o caracteriza pe Luluca, în timp record rochiţa era gata.

—Îţi vine ca turnată! îmi zise ea. Parcă de la început ar fi fost croită pentru tine !

—Îhm ! am zis eu toropită de fericire.

Mă uitam în oglindă, cînd la mine, cînd la rochiţa roz. Rîdeam de bucurie cu Luluca, amîndouă prea mulţumite. Una care oferea şi cealaltă, care, în fine, acceptase, după fireşti ezitări să primească.

Era cea mai frumoasă rochiţă pe care o avusesem pînă atunci, jos cu trei volănaşe, mînecile scurte şi bufante, iar la gît un guleraş alb de dantelă subţire, ca pînza de păianjen, de unde porneau cîţiva năsturei sidefii strălucitori.

Frumoasă rochie ! Şi cînd te gîndeşti că este a mea ! Eram încîntată. Ies în curte să mă vadă şi copiii. Toţi s—au strîns în jurul meu arătîndu—mi că rochiţa roz e deosebit de frumoasă şi—mi stă foarte bine.

—Cum ţi se pare, Gogule ? îl întreb în curte.

—Ei, ca musca—n lapte ! îmi aruncă Gogu într—o doară. M—am înroşit pînă—n vîrful urechilor. Foc m—am făcut de ciudă. Oh ! ce mai frate !

—Că ţie bine—ţi mai stă... Mai ales cu coşurile ce—ţi ies mereu pe nas.

A înghiţit—o Gogu, n—a mai avut ce—mi zice.

Pe seară, m—am dus la plimbare cu tanti Emilia şi Luluca. Bineînţeles eu îmbrăcată în rochia roz cea nouă. De cîte ori treceam prin faţa unei vitrine cu oglindă, mă uitam în fugă şi zîmbeam satisfăcută. Mi se părea că toată lumea mă priveşte, aruncîndu—mi un zîmbet discret, plin de admiraţie. Ne—am încheiat plimbarea la Capsa, renumita cofetărie din Calea Victoriei şi în timp ce savuram delicioasa îngheţată de fistic, am auzit de la o masă vecină : „Ce drăguţă !..."

Cred şi eu, nu vezi în fiecare zi o rochiţă roz aşa de frumoasă cu volănaşe şi dantele albe, ca a mea, care să—l supere atît de tare pe Gogu !

A trecut mult, foarte mult de atunci, din acea zi minunată, dar, nu pot uita cu ce plăcere am purtat—o şi ce fericită eram !...

Ah ! rochiţa roz ! Rochiţa mea roz !...

MĂGARUL NU—I MĂGAR

—Nini, o bucurie ! Plecăm la ţară ! Ce fericire ! Ura ! Trăiască vacanţa !

Invitaţia unchiului ne—a înveselit peste măsură. Fratele meu, Gogu, şi cu mine o să ne petrecem vacanţa la vărul nostru. Ah ! de abia aştept. Mai ales că ne aşteaptă o surpriză grozavă, aşa ne scrie el.

Şi într—adevăr, la gară ce să vezi ? Vărul nostru ne invită să ne suim într—o căruţă de toată frumuseţea.

—Am luat premiul întîi la şcoală, şi tata mi—a comandat căruţa şi mi—a cumpărat măgăruşul.

—Cum îl cheamă ?

—**Pişta !**

Căruţa era mai mică decît cele obişnuite, dar vopsită în verde şi galben. Avea hamul bătut cu ţinte aurii, de străluceau în soare ca aurul cel adevărat. Pe capră, lîngă vărul nostru era înfipt un bici frumos împletit, cum nu mai avea nimeni.

Pişta, măgar tînăr, mai zvelt, mai frumos ca alţi măgari, cînd ne—a văzut, a ciulit urechile, s—a uitat lung—lung la noi şi cred că a rămas mulţumit că sîntem copii. Ajunşi acasă, nebuni de bucurie, îl înhămam, îl deshămam şi—l mîngîiam pe spate în timp ce **Pişta** mînca fîn proaspăt adus în ogradă de fratele meu, Gogu.

—Hai, Gogule, nu vrei să ne plimbăm prin sat, să ne vadă toţi copiii ?

—Sigur ! Sigur ! zicea Gogu.

A doua zi, fluturam biciul şi strigam cît mă ţinea gura :

—Dii, **Pişta** ! Dii, **Pişta** ! Dii ! Dii ! Dii ! de răsuna uliţa principală din Valea Lungă.

Într—o clipă toţi ţîncii din sat erau în faţa porţilor, iar alţii fugeau după noi şi ne rugau :

—Luaţi—ne şi pe noi în căruţă î

—Hai, urcaţi ! îi invitam noi în căruţă.

Uitasem de toate jocurile. Acum cea mai mare plăcere a noastră era să ne plimbăm prin sat cu căruţa plină de copii, trasă de **Pişta** măgarul.

—Ne lăsaţi şi pe noi pe capră ? ne rugau copiii.

—Sigur ! ne revoltam noi. Aţi intrat în căruţă şi—acum hop ! şi pe capră ! Nu, v—ajunge ! Ei, să ştiţi voi că nemulţumitului i se ia darul. Hai, jos ! Jos din căruţă !

—Nu, c—avem bile ! strigau copiii. Şi întindeau palmele mici, pline de bile colorate.

—Aşa mai merge ! mormăiam eu satisfăcută şi—i făceam semn lui Gogu să—i lăsăm şi pe ei pe capră.

Îi lăsam. Nu numai pentru bile, îi lăsam şi pentru porumbi copţi, felii de dovleac dulce, seminţe de floarea soarelui, bomboane de tot felul. Pentru cîteva bile sau alte fleacuri, îi lăsam pe capră, ba le dădeam şi biciul. Şi cîte pozne nu făceam !

Nu era zi să nu făptuim o poznă, că tot satul vuia, pînă ajungeau păţaniile noastre la urechile unchiului. Pe măgarul **Pişta** îl îndrăgisem şi—l tratam ca pe cel mai bun prieten al nostru, al copiilor.

Îi povesteam cîte—n lună şi în stele. **Pişta** mişca din urechile sale cam mărişoare sau întorcea capul. Aşa îi răstălmăceam răspunsul cum ni—l doream, cînd îi ceream sfatul. Căci îi ceream sfatul. Eram incìntati că numai noi îl înţelegeam.

—Gogule dragă, nu—i aşa că **Pişta** este un măgar năzdrăvan ?

—Desigur, Nini, cum să nu fie ! Te mai îndoieşti ? ! Era tocmai cînd citeam aventurile lui Winetou.

—Eu sînt Old Schatterhand, iar măgarul e calul, iar Winetou era vărul nostru.

Vara era caldă şi cam secetoasă. în aer plutea mireasma de iarbă şi flori încinse de soare.

Ce linişte !... Satul parcă era pustiu. Munca cîmpului în toi, puţini oameni erau rămaşi acasă, în sat. Plină de idei şi dornică de ducă, plănuiesc o plimbare.

—**Pişta,** mergi în afara satului ? îl întreb. Măgarul mişcă din urechi :

—Merge ! tălmăcesc eu victorioasă.

—**Pişta** este de acord !

Într—o clipă, căruţa era plină de copii, **Pişta** îşi mişca nerăbdător capul.

Iau biciul, cocoţată pe capră alături de băieţi, trecem prin sat şi o apucăm frumuşel pe şoseaua Blajului.

Trap, trap ! Trap ! trap ! praful ne învăluie cu dărnicie, dar nouă nu ne pasă, strigam şi rîdeam încîntaţi de escapada noastră.

Trap, trap ! Trap, trap !

—Mai mergem ! Să mai mergem ! strigau copiii.

Şi am tot mers pînă ce de pe deal se zărea Blajul.

—Să ne mai oprim, zic eu, că bietul **Pişta** o fi ostenit.

—Ba mai bine să ne întoarcem acasă, că se face seară şi ne ceartă tata, se miorlăia unul mai mic dintre noi.

—Ia te uită, mă, cine ne dă sfaturi, zice Toader rîzînd. Am întors totuşi căruţa, gata să pornim spre casă.

Soarele apusese şi pale de vînt răcoros ne mîngîiau obrajii încinşi de soarele dogoritor din timpul zilei.

Ne—am oprit cu toţii sub un pom din marginea şoselei, să lăsăm pe **Pişta** să pască liniştit.

Am scos apoi din trăistuţă covrigi şi cîteva bucăţi de turtă ; le—am împărţit frăţeşte la toţi; le ronţăiam cu poftă. Ca şi **Pişta.** Flămînzisem.

—Eu aş vrea să fumez, zice deodată Toader, care era puţin mai mare ca noi.

—Să fumezi ? ne mirăm toţi într—un glas.

—Păi, eu fumez mai mult ca bunicul, ce ştiţi voi ! ne asigură Toader şi scoate din buzunar un pachet urît şi mototolit.

—Noi, buluc în jurul lui. El desface pachetul şi se uită triumfător spre noi.

—Aa ! mătase de cucuruz, ce mai tutun ! rîdem de el.

—O fi, dar am fiert mătasea în zeamă de mahorcă şi acum e tutun adevărat. Ehei ! zicea el bătrîneşte. Cine vrea să fumeze, îi dau hîrtie, şi scoate bucăţele de ziar să ne dea şi nouă.

—Eu nu fumez.

—Nici eu.

—Nici eu !

—Nici nu ştiu să fumez, zic eu cu puţin necaz.

—Las' că te învaţă taica, şi—şi răsuceşte o ţigară urîtă şi boantă, mai mare rîsul. O vedeţi ?

O aprinde cu neîndemînare, a stricat o mulţime de beţe de chibrit. Şi începe să fumeze şi să ne arunce fumul în ochi.

Atît a trebuit. N—a trecut mult şi toţi fumam, ne suflam fumul unul altuia, tuşeam şi rîdeam cu poftă. Toader ne—a mai făcut o ţigară, era straşnic !

Dar... iată că începem să tragem din ţigară din ce în ce mai puţin, simţim greaţă şi un fel de moleşeală, ba chiar şi ameţeală.

Cei mici nici nu mai vorbeau, nu mai rîdeau, parcă aveau găluşti în gură. N—am avut putere să—i întreb ce au, ca prin vis îi vedeam că holbau nişte ochi...

Parcă pluteam pe valuri, moleşiţi am căzut unul peste altul în căruţă.

Între timp, în sat, mare panică, unde sînt copiii ? Unchiul, mătuşa erau îngrijoraţi că se înserase şi noi nicăieri.

În mare grabă, unchiul şi oamenii din sat au pornit în căutarea noastră pe şoseaua de—acum pustie, tot frămîntîndu—se ce s—o fi întîmplat. Au mers ei binişor, pînă au dat de noi.

—Iată—i ! strigă unchiul.

Pişta păştea liniştit pe marginea şanţului, căruţa se răsturnase, iar noi risipiţi pe iarbă, admiram cerul înstelat, mînjiţi pe faţă şi pe haine, parcă am fi suferit de rău de mare.

Am fost urcaţi in căruţă şi îmi amintesc că ajunşi acasă, tuşa ne—a spălat, am băut lapte cald şi cînd unchiul a intrat la noi în odaie dormeam.

Judecata a fost a doua zi, cu o sentinţă foarte aspră : o săptămînă n—am mai avut voie să ne plimbăm cu căruţa.

Mirat de această vacanţă neaşteptată, **Pişta** se plimba în curte ca un paşă şi mînca cu multă poftă din fînul proaspăt pe care i—l aduceam.

Se ţinea după noi, parcă ne—ar fi rugat să—l înhămăm şi să ne reîncepem plimbările.

Pedeapsa terminată, am început să colindăm iar satul.

Într—o după—masă, moleşiţi de căldură, ne—am gîndit că n—ar fi rea o baie.

—Ce zici, **Pişta**, ne duci la Tîrnave ?

Mulţumit că—i cerem sfatul, a dat de două ori din cap. Atît ne—a trebuit, într—o clipă l—am înhămat şi mergeam veseli spre Tîrnava, cam la doi kilometri departe de sat.

Pe **Pişta** nu—l scoteai din pasul lui, numai cînd se întorcea acasă, o lua la galop, ba chiar se lua la întrecere cu căruţele cu cai. Acum mergea la trap, deşi noi eram nerăbdători să ajungem cît mai iute la scăldat.

—Lasă—l să meargă cum vrea el, de ce să—l supărăm, sîntem doar prieteni, zice vărul nostru.

Un aer răcoros venea din Valea Tîrnavei. Am ajuns. Ne dezbrăcăm în grabă, aruncăm hainele pe nişte tufe. sărim în apă, ne stropim, ne bălăcim cu chiote de bucurie.

Apa nu e mare, n—a plouat de mult, ne scăldăm fără frică.

—Mă duc şi mai departe, şi ce dacă nu ştiu să înot ? Şi tot aşa, merg cîte un pic şi iar un pic, cînd deodată nu mai simt pămîntul sub picioare. Vreau să strig pe fratele meu, după ajutor, dar de cîte ori vream să strig, înghiţeam apă. încerc să dau din mîini şi din picioare, dar mă duceam tot mai mult la fund. îl simt pe fratele meu că mă trage.

Doamne, dacă ne înecăm amîndoi ? Mii de gînduri îmi fulgeră mintea. Ca prin vis o zăresc pe mama, pe scumpa noastră mătuşă cum plînge că noi sîntem aduşi fără viaţă, plînge tata, plîng cu toţii, vai, ce nenorocire !

Cred că am şi plîns, dar lacrimile s—au amestecat cu apa nemiloasă a Tîrnavei. Ei, dar ce—i asta ? Eu şi fratele meu stăm pe nisip şi trăim. Nu ne—am înecat ? Nu ! Apa Tîrnavei înduioşată de lacrimile mele ne—a rostogolit pînă am ajuns la apa mică, apa adîncă nu fusese mai lungă de doi—trei metri. Totul s—a petrecut în cîte va clipe, vărul meu rîdea că ne—am speriat.

Ameţiţi şi miraţi cum am putut înghiţi atîta apă, după ce ne—am uşurat de apa înghiţită, de—abia am avut putere să ne căţărăm pe malul mărginit de tufe dese. Eu plîngeam că nu mai pot să mă ridic. Nici Gogu nu era mai breaz. Mie mi se muiaseră picioarele şi tremuram fără să mă pot opri. **Pişta** se uita la noi. Ne făcea semn să ne urcăm odată în căruţă.

Cu chiu, cu vai, am pornit spre casă, **Pişta**, ca de obicei, ne—a dus într—un galop că de—abia ne ţineam să nu cădem de pe capră, aşa de slăbiţi şi speriaţi eram.

Plîngînd, am povestit acasă toată întîmplarea, cum erau să rămînă fără noi. Mîngîierile mătuşii şi

bunătăţile aduse în grabă din cămară ne—au alungat spaima şi slăbiciunea ce ne cuprinsese.
Ce fericiţi eram că sîntem acasă ! Ah ! bine e acasă **!** Şi aşa timpul trecea, toţi eram mulţumiţi că sîntem copii cuminţi.
Dar... n—a trecut mult şi din nou mare supărare. De cîtva timp, viţelul scapă zilnic în grajd şi suge tot laptele. Cine deschide uşa grajdului, că doar e închisă cu un zăvor cît toate zilele ? !
—Eu nu !
—Eu nu !
—Nici eu !
Toţi răspundeam la fel, dar n—am fost crezuţi. Cine o fi vinovatul ? Mister !
În jocul nostru de—a indienii eram încîntaţi de isteţimea lui **Pişta** care, îndată ce—l deshămam şi—i dam drumul în curte, se ducea la portiţă, ridica cu botul clanţa cu îndemînarea unui om şi aşa intra în ogradă.
Ce performanţă ! Ce inteligenţă !
Toţi copiii ştiau că măgăruşul nostru deschide singur portiţa.
Dar mare ne—a fost mirarea cînd într—o zi, îl vedem că s—a dus la uşa grajdului şi cu dinţii trăgea de zăvorul cel lung aşezat de—a curmezişul uşii.
Se chinuia să tragă zăvorul cu dinţii, şi trăgea, trăgea de la dreapta spre stînga, să poată intra în grajd. Viţelul îi da tîrcoale, nerăbdător să intre şi el în grajd, ca de obicei. Deodată zăvorul e dat la o parte şi amîndoi, măgar şi viţel, dau năvală în grajd. Fugim repede să—l chemăm pe unchiul, apoi intrăm şi noi şi—l vedem pe **Pişta** cum se înfrupta din fînul adus pentru vacă, iar viţelul sugea ca un nou—născut, pe săturate. Doi hoţomani !
Acum mai mult ca oricînd ne—am convins că măgarul este un animal inteligent şi e nedrept tratat de mulţi cu dispreţ.
La arabi, pe lîngă cal, e iubit şi măgarul, respectat şi tratat cu multă blîndeţe.
Astfel, măgarul e blînd şi ascultător.
Pentru omul sărac, măgarul este animalul cel mai preţuit.
Dacă e supus la munci prea grele, bătut şi hrănit prost, măgarul devine nervos, încăpăţînat şi chiar rău, loveşte cu picioarele, nu te mai poţi înţelege cu el.
Pişta nu ne—a supărat niciodată. Recunoscător de grija ce i—am purtat—o. Nimeni n—ar fi îndrăznit să rostească în faţa noastră ceva rău despre... măgari.

I. D. A.

—Azi mergem la cinema ? ne întreabă Florica, sînt nişte filme grozave ! Nemaipomenite !
—Da, dar... cine cere voie de la nenea Cucu ?
—Du—te tu, Ninicule, zice Gogu, tu eşti mai mică şi mai drăgălaşă. Ştii să—i intri în voie...
—Crezi ? !
—O, mai mult ca sigur ! Du—te !
—Tot eu şi eu, mereu, nu mai vreau, du—te tu. că eşti mai mare !
—Hai, Nini, mă roagă verişoarele, îngrijorate că vor pierde filmul grozav, nemaipomenit.
Frate—meu zîmbea, ştia motanul că pînă la urmă tot eu voi fi aceea care voi cere voie tatii.
Îmi iau inima în dinţi şi intru încetişor la tata în odaie.
Era după—masă, tata, ca de obicei, se lungise în pat şi citea somnoros ziarele.
—Tată ! Tată ! şoptesc intimidată.
—Ce este ?
—Vreau să te rog ceva !
—Ei ! mă îndeamnă tata.
—Ne laşi la cinema ? zic eu, cu emoţie.
—La ce film, Ninicule ?
—E o comedie minunată şi fermecătoare, cu Malec tată, ne laşi ?
—Bine, bine, rostea somnoros tata, dar fără haimanalîc.
—Tată, dar... sîntem patru...
—Vezi că în buzunarul hainei am mărunţiş, ia de acolo... Mă supun ordinului tatii cu o plăcere imensă.
—Să luaţi şi cîte o prăjitură cînd ieşiţi de la cinema, mai zice tata, şi lasă să—i cadă ziarul din mînă, ca să doarmă. Asta era una din plăcerile lui.
Am ieşit în vîrful picioarelor, afară mă aşteptau copiii.
—Ne—a lăsat ! Ba ne—a dat şi bani de cofetărie.
— Bravo, Ninicule ! Ţi—am spus că dacă te duci tu... ai succes ?! Într—o clipă am fost gata. Gogu o şi luase înainte cu Florica, aveau mereu atîtea de spus... ca tinerii de şaptesprezece ani cît aveau ei.
Am rămas s—o aştept pe Catiţa, care a mai întîrziat în faţa oglinzii să—şi aşeze frumos cîrlionţii din părul ei roşcat şi ondulat. Noi îi spuneam „roşcata". Avea cincispreze ani, cu vreo doi ani mai mare ca mine.
Veniseră din Galaţi să—şi petreacă o parte din vacanţă la noi. Ne plimbam în fiecare zi ca să cunoască şi ele Bucureştiul.
Drăguţe şi vesele ne—am împrietenit foarte repede, parcă ne cunoşteam de cînd lumea.
Era prin vara anului 1924, o vară plăcută, seri calde, legănate de muzicile ce răsunau din toate grădinile înflorite şi parcurile înverzite ale oraşului.
Stam pînă seara tîrziu, povesteam, cîntam, ba ne jucam şi de—a stafiile.
Gogu se înfăşură într—un cearceaf şi apărea desculţ pe balustrada de ciment a scării de la intrarea casei. Cu glasul stins ca de pe altă lume, exclama :
—Nu—mi tulburaţi liniştea... Hamlet, Hamlet, Hamlet... Eu sînt umbra tatălui tău...
După ce repeta fraza de vreo două, trei ori, dispărea încetişor în întunericul plin de mister al nopţii.
Primea radios felicitările noastre. închipuiţi—vă că ajunsese celebru în toată curtea.
La cinema ne duceam destul de des, erau multe filme bune care nici azi nu şi—au pierdut faima.
Konigsmark a rulat mai bine de un an la cinema Lux. Atlantida, Fraţii Karamazov, Candide, Monumentul Indian, Studentul din Praga şi cîte altele. Cunoşteam artiştii mai bine ca munţii şi apele la geografie.
Un pian înviora jocul artiştilor, deoarece pe atunci, după cum Se ştie, filmele erau mute.
Odată, la cinema Terra, rulau ambele serii din Atlantida şi cum noi nu văzusem filmul, Gogu şi Jean Rînzescu, după multe rugăminţi, au binevoit să mă ia şi pe mine cu ei.
Filmele rulau în continuare cu o mică pauză, în care,la unele cinematografe, mai ales la Marna, Marconi şi Terra, se desfăşurau programe artistice, cu actori ,,în carne şi oase" cum se spune. Noi am avut nenorocul să intrăm la „Terra". Intrasem tocmai cînd se cîntau nişte cuplete de i—au făcut pe Gogu şi pe Jean să roşească şi să mormăie de necaz că m—au adus şi pe mine. Noroc că rîsetele zgomotoase şi

ronţăitul seminţelor m—au împiedicat să aud şi să înţeleg ceva.

De atunci n—am mai fost niciodată la cinema Terra.

Acum, cu verişoarele mele, încă nu eram hotărîţi la ce film să ne oprim. Florica ar fi vrut un film cu Francisca Bertini, Gogu, unul de aventuri cu celebrul Hary Piei, Catiţa prefera pe Mary Pikford. Pînă la urmă toţi au cedat în favoarea mea şi iată—ne intrînd la cinema ,,Apollo", unde rula comedia cu Malec, filmul unde ştia tata că ne ducem. Intrăm în sală bîjbîind pe întuneric după locuri. Vînzătoarea de programe nu s—a mai deranjat să ne lumineze locurile libere, poate moţăia sau rîdea în vreun colţ al sălii, cine ştie. Noi, copiii, ne—am bucurat pentru asta.

Lumea rîdea cu hohote.

În fine, după ce—am deranjat o mulţime de persoane, ne—am găsit şi noi locurile rîvnite.

Comedia ne plăcea, toţi rîdeam. Eu, cel puţin, mă prăpădeam de rîs, de hazul peripeţiilor de pe ecran.

Deodată, Catiţa mă strînge de braţ şi—mi şopteşte :

—Nini, ceva străluceşte sub scaunul din faţa ta, vezi ?

—Da, ce—o fi oare ? Într—adevăr, străluceşte !

—St ! Linişte ! şopteşte Gogu, atent la film. Noi, însă, credeţi că ne lăsăm ? Defel !

—Nini, cred că e un inel cu briliant. Cînd s—o face lumină îl luăm şi...

—Adevărat ? rostesc eu mirată. E un inel cu briliant ! Numai acela străluceşte aşa de puternic. Şi...

—Şi?

—Ah ! n—ai pic de imaginaţie... Îl vindem şi ne luăm tot ce dorim : rochii, parfum, rahat, mergem la cinema, la teatru...

Dar iată—l pe Gogu, se ridică, după el şi Florica. Ne fac semn să pornim. Filmul se terminase.

Mă scol încetişor, cînd Catiţa, cu o agerime bine condusă, îmi dă un brînci de cad cu mina drept pe inelul cu piatra strălucitoare. Ah, ce bine a fost ! Să ai în mînă inelul cu briliante ! Îl iau şi—l strîng bine în pumn, să nu cumva să—mi alunece printre degete. Mă grăbesc şi fug să—i ajung din urmă. Catiţa mă aştepta.

—L—ai luat ? mă întreabă ea nerăbdătoare.

—E aici, şi strîngeam pumnul care—mi amorţise de atîta strînsoare. Aici ! Şi eram fericită !

Să ai în pumn un inel scump cu briliante şi să nu ştie decît verişoara ta era ceva...

—Hai să rămînem puţin în urmă ! îmi propune Catiţa, nerăbdătoare.

—Da, zic eu, să rămînem...

Aşa şi făcurăm. Noi, cele două fetiţe, am rămas în urma lor, cu inima bătîndu—ne tare, mai să ne spargă pieptul.

—Hai, tu, deschide pumnul ! Ce stai ca trăsnită ! se revoltă pe bună dreptate Catiţa.

Într—adevăr, de emoţie, rămăsesem înmărmurită cu pumnul strîns fără a mai avea puterea de—a—l deschide.

—Adevărat, stau ca trăsnită ! zic şi... deschid pumnul. Dar în palma mea, în locul faimosului inel cu briliant strălucitor se lăfăia în toată splendoarea lui un sîmbure de prună cu puţină cojiţă pe el.

Ne uităm una la alta, arunc sîmburele şi izbucnim în rîs cotropitor.

—Ce—i cu voi ? ! ne întreabă Gogu şi Florica.

—I.D.A. ! I.D.A. ! mai mult nu spuneam, să—i sîcîim puţin cu misterul nostru.

—I.D.A. ? strigau.

—Ce înseamnă I.D.A. ? ! Tu ştii ? întreabă Gogu pe Florica.

—Habar n—am ! răspunde Florica.

—I.D.A. înseamnă, Inelul de la Apollo, am strigat noi rîzînd.

—Ce inel ? ! vrură să ştie Gogu şi Florica.

—Ei, replicăm noi în cor, prea multe vreţi să ştiţi !...

BĂDIA GHIŢĂ

—Vine tanti Ilinca la Bucureşti, Nini ! Ce bucurie !

Ea ne lumina sufletul cu vorba ei dulce, moldovenească, de prin părţile Bîrladului.

—Bine v—am găsit, copii ! zicea tanti Ilinca drăgăstos, coborînd din trăsură. Ne împărţea daruri.

Un colţişor din Moldova se strecura la noi odată cu venirea ei la Bucureşti.

—Da' unde—i bădia Ghită. copii ?

—În casă ! La pian !

Intra de—l săruta frumos. Ca soră mai mică a tatei, nici nu putea să—i zică altfel decît „Bădia Ghiţă"... Noi ne minunam, aşa era obiceiul la ţară. Cînd ne adresam cu apelativul ,,tanti", mătuşa Ilinca se cam întuneca puţin, dar tăcea şi nu ne făcea niciodată vreo observaţie, căci era blîndă şi bună ca o pîine caldă. De, copii de oraş !

—Bădia Ghiţă ! repetam în gînd minunată. Bădia !... strîngînd darurile la piept. Bădia !...

Multe nume a avut şi tata ; la Bucureşti, Domnul profesor Gheorghe Cucu. La Paris, monsieur Georges Coucou, eminentul elev al celebrului Vincent D'Indy la Schola Cantorum.

Toate or fi fost ele nume cu răsunet, dar „Bădia Ghiţă" avea acel iz moldovenesc ce—i amintea tatii de copilăria lui. El, fecioraşul lui Vasile şi Sultana Cucu, locuind în căsuţa joasă, bătrînească, avînd în amintire viile, dealurile, rîpele străbătute cu atîta uşurinţă şi veselie cu cîrdul de copii nebunatici alergînd slobozi pe plaiurile însorite.

Bunicul, cîntăreţ de strană la biserica din Tg. Pueşti, zicea ades :

—Tu, Ghiţă, băietule, cînd oi creşte mare să—mi iei locul! Ai glas frumos şi—oi cînta şi tu la sărbători în strană !

Nu s—a împlinit vorba bunicului.

„Băetul" la paisprezece ani a pornit singur în lume, străbătînd drum anevoios în scurta—i viaţă care i—a fost hărăzit s—o trăiască.

Au trecut ani şi ani, unii după alţii. Tîrguşorul Pueşti n—a fost uitat niciodată de „Bădia Ghiţă" cum îi zicea tanti Ilinca. N^a fost vară aproape ca tata să nu—şi revadă locul natal cel puţin pentru cîteva zile, să—şi îmbrăţişeze pe toţi ai lui, care—l aşteptau cu atîta dragoste.

A stat ce a stat tanti Ilinca la Bucureşti, şi a plecat.

După plecarea ei, am aşteptat cu nerăbdare vacanţa, mai ales că tata ne—a promis că merge împreună cu noi la Pueşti. Dar mi—a rămas în minte, pentru totdeauna, numele de „Bădia Ghiţă".

PODUL DE PESTE ŞIRET

Timpul trece iute şi iată—ne instalaţi comod într—un compartiment al acceleratului de Bîrlad. Trenul goneşte, noi moţăim.

Iată, trecem Şiretul cel iute, mă uit repede spre fereastră, dar în întunericul nopţii nu desluşesc nimic. Zîmbesc, n—am nici o emoţie, nimeni nu se sinchiseşte, ce să fie ? Trecem peste frumosul pod, şi ce—i cu asta ?...

Închid ochii şi ca prin ceaţă revăd acelaşi drum făcut cu mulţi ani în urmă, în copilărie, după primul război mondial.

...În tren era o aglomeraţie de nedescris, opriri plictisitoare în staţii, în halte şi cîmp, fiecare tren întîrzia cu ceasurile.

Cînd să trecem podul, îl aud pe tata :

—Copii, trecem podul peste Şiret!

Deşi eram o fătucă şi nu—mi dam prea bine seama de toate cele, am citit neliniştea şi groaza pe faţa tuturor. Nimeni nu se mişca şi şoptitul era cu teamă.

—Auziţi ?... Scîrţîie !

—Cine scîrţîie ?

—Podul, auziţi !

Trenul mergea încet, încet, peste podul proptit pe nenumăraţi piloni şi fel de fel de întărituri. Scîrţ... scîrţ... scîrţîia podul... Emoţia cuprinsese pe toată lumea. Şi—n liniştea apăsătoare se auzea numai frămîntarea învolburată a apei clocotind sub podul şubred pe care treceam.

—Uite urmările războiului, ziceau oamenii.

—Toată vremea să trăieşti cu moartea—n suflet. Nu—i viaţă ! Odată podul trecut, lumea a—nceput a prinde glas, ba unii mai

spuneau cîte—o glumă, să facă haz de necaz. Un om zicea :

—Războiul e urgia urgiilor ! Iacă, a lăsat podul ăsta peste Şiret de ne putem prăbuşi din clipă în clipă în viitoarea apei cu locomotivă şi cu vagoane, cu tot !

—Bine că l—am trecut! spuneau alţii.

—Cele rele să se spele, cele bune să s—adune. Nu ştiţi vorba aia ?

Deschid ochii, tata îmi dă nişte reviste, citesc şi privesc mulţumită în jurul meu. Ce bine că nu mai e război! Să nu mai fie niciodată ! (Bietul tata s—a stins în 1932, n—a mai apucat să vadă că alt război a pîrjolit lumea mai grozav ca cel din 1914.)

MOŞ BUTOI

Odată cu zorile, intram şi noi în gara Bîrlad. Coborîm, luăm o birjă şi tragem la o cîrciumă din marginea oraşului, de unde se tocmeau alte birje pentru satele din jurul Bîrladului.

Curse cu autobuze s—au înfiinţat mult mai tîrziu.

Cîrciumarul, sculat cu noaptea—n cap, tocmai stropea trotuarul pietruit, l—a măturat apoi frumos, a adus mese şi scaune pe care le—a aşezat în faţa cîrciumii de o parte şi de alta a uşii.

La una din mese ne—am aşezat noi. Tata a luat un rom, iar noi ronţăiam covrigi. Au început să se strîngă şi alţi călători, intrînd pentru o clipă în circiuma cu miros de tutun, de rachiu, scrumbii şi bîzîit de muşte. Într—un moment de răgaz, cîrciumarul s—a aşezat şi el la o masă, a început să mănînce cu poftă nişte scrumbii, a băut şi o stacană de vin, mulţumit că şi—a început ziua cu bine. Avea călători...

Am aşteptat mai bine de oră pînă, în fine, tata a tocmit o birjă să ne ducă la Pueşti. Ce fericire ! Birjarul fiind liber numai peste cîteva ore, ne—am lăsat bagajele într—un loc, la adăpost, şi ne—am dus la unchiul tatii „Moş Butoi". Acesta locuia în oraş. Casa lui Moş Butoi de abia o zăreai din bogăţia florilor ce o—nconjurau.

Pe drum ne întîlnim cu un bătrîn, ca toţi bătrînii, nu prea mare de stat, cu sprîncene negre, ce rostogolea un butoi.

—Ei, amu, întreabă tata pe moldoveneşte, ce faci, moşule ?! Bătrînul propteşte butoiul de genunchi şi răspunde :

—Ce—am învăţat !

—Tot învîrţi la butoaie ?

—Tot ce—am învăţat aia fac ! I—auzi, măi Ghiţă, bine ai venit pe la noi ! Doamne, cum sînt unii, năpăstuiesc omul chiar pe sfînta dreptate !... Să—mi zică mie omenetul ăsta, auzi colea, moş Butoi ?

Noi, copiii, mai pe înfundate, mai pe faţă rîdeam în hohote.

—Aşa te ştie tot Bîrladu : Moş Butoi! zice şi tata, gata şi el de rîs... C—ai învîrtit la butoaie toată viaţa şi—ai adus în sufletul fiecăruia cîte un strop de bucurie. Ce—a fost rău în asta ?!... Iar dacă şi—acum nu—ţi vine prea bine, nu pune la inimă. Vorba ceea : gura lumii slobodă...

—Aşa—i mă, Ghiţă, băiete faci binele şi te—alegi cu răul! şi iarăşi rîseră ca buni prieteni ce se aflau. Da' poftiţi în casă, la o dulceaţă cu apă rece !

După primirea călduroasă şi regretul că stăm aşa de puţin, ni s—a adus pe o „tabla" o chisea plină cu dulceaţă.

— Serviţi, ne îndemna gazda, e de trandafiri. Moş Butoi, fratele bunicii, ţinea foarte mult la tata.

Tata a plecat de acasă, din Pueşti, de la vîrsta de paisprezece ani. S—a stabilit pentru un timp la Moş Butoi la Bîrlad. Moşul avea o prăvălie cu o mică cîrciumă frumoasă, vie mare şi mănoasă, şi era cîntăreţ de strană la biserica Domnească din Bîrlad, ca şi bunicu la Pueşti. Tata, băiat frumuşel, era şi isteţ şi foarte cinstit. Ba îl blagoslovise natura şi cu o voce frumoasă, ca ruptă din rai, ar fi fost cel mai potrivit urmaş al lui Moş Butoi. Umbla vorba prin Bîrlad că l—ar fi înfiat oricînd, să—i rămînă moştenitor. Vorbe, ori adevăr, cine ştie ? Atît era sigur : tata îl iubea tare mult pe Moş Butoi.

Ca şi Creangă, tata a cîntat la strană mai întîi la Pueşti, apoi la Bîrlad la biserica Domnească, unde a şi devenit un bun notist.

Tot la Bîrlad a urmat şi şcoala de cîntăreţi, avînd ca director pe Damian Rînzescu — tatăl lui Jean Rînzescu.

Viaţa la Bîrlad, la moş Butoi, a fost destul de plăcută, dar tata a renunţat şi a plecat fără veste la Brăila. Multe a învăţat în oraşul Dunărean, renumit pe atunci pentru cultura sa muzicală.

Datorită cunoştinţelor cîştigate la Bîrlad şi a ..vocii rupte din rai", a fost angajat corist la biserica Sf. Voevozi din Brăila.

De acolo a plecat la Bucureşti, s—a angajat mai întîi corist la biserica Dobroteasa şi reuşeşte apoi să intre şi la Conservator.

Iar la dulceaţă, zicea Moş Butoi, către tata :

— Mă Ghiţă, rău mi—a părut cînd ai plecat de la noi !

—Eh, dar ni se umplea inima de bucurie cînd auzeam că tot timpul eşti primul la Conservator, numai cu nota 10, intervenea şi mătuşa Mănditḑa.

—Cucuşorul nostru a ajuns şi la Paris ! Îl alinta Moş Butoi, cel care a fost atît de bun cu tata.

—Să fiţi mîndri, mă copii, că aveţi aşa un tată ! Nu—s mulţi ca el în ţara românească, intervenea şi Moş Butoi.

Mătuşa Măndiţa ne tot îmbia să mai servim din chiseaua care deja se cam înjumătăţise. Noi, copiii, eram numai ochi şi urechi la Moş Butoi, să ne mai povestească.

—Ei, mă, Ghiţă băiete — spunea Moş Butoi cu duioşie — acu' eşti profesor, compozitor. Toţi ţîncii înfriguraţi pe uliţi în ajunul sărbătorilor îţi cîntă colindele, elevii cei mari corurile şi muzica, pe care a—i îndrăgit—o de mic copil.

Tata nu l—a uitat pe bunul şi bătrînul lui protector şi de cîte ori a trecut prin Bîrlad, a venit să—l îmbrăţişeze cu aceeaşi dragoste atît pe „moşul" cît şi pe „mătuşa Măndiţa".

Ne—am luat rămas bun şi iată—ne din nou ia drum, instalaţi într—o birjă puţin cam „hîită" la care erau înhămate adevărate mîrţoage.

Sorbeam cu nesaţ aerul proaspăt de ţară. Soarele strălucitor se ridicase de—o suliţă pe cer şi totuşi nu era căldura încinsă din Bucureşti.

LA PUEŞTI

Pe şoseaua plină de praf şi de hîrtoape, birja noastră mergea mai mult la pas. Nouă nu ne păsa, ci—l ascultam pe tata cum ne atrăgea atenţia asupra locurilor pe unde treceam, ce—i trezeau atîtea amintiri din copilărie.

—Mai e puţin şi ajungem la Pueşti, ne zice tata cu glas tare, ca să audă şi birjarul. Trezit din moţăiala, spre a face o impresie mai bună şi să nu—şi piardă clienţii, birjarul nostru dă bici cailor şi noi intrăm în Tg. Pueşti într—un trap ca la curse, apoi opreşte drept în faţa căsuţei părinteşti, căsuţă joasă cu prispa înecată de flori. Aici s—a născut tata, al şaselea copil din nouă ai lui Vasile şi Sultana Cucu.

Acum, tata să fi avut patruzeci de ani, frumos şi plin de vigoare, cine ar fi gîndit că numai zece ani de viaţă îl mai aşteptau. Bunicii, mici de statură şi destul de bătrîiori, dar plini de vioiciune, ne—au îmbrăţişat cu dragoste pe toţi trei.

—Ai venit, Ghiţă, tată, ai venit, spunea bunicul cu lacrimi în ochi, bunica nu mai contenea să—şi şteargă lacrimile.

Emoţionaţi, intrăm în casă, două odăi joase, frumos văruite, şi cu parfum de mere, care aşezate sus pe soba de zid, te îmbiau să le iei şi parcă—ţi spuneau „bun venit".

Din ogradă aleargă tanti Ilinca, sora cea mică a tatii.

—Bădiţă ! Bădie Ghiţă ! Nini ! Gogule ! Bine—aţi venit !

Ne—am îmbrăţişat plîngînd de bucurie, deşi nu de mult ne văzusem la Bucureşti.

Într—o clipă tanti Ilinca deschide uşa sobei şi zărim acolo o adevărată comoară : gavanoase de lut zmălţuite, stau în rînd unul lîngă altul ca într—o comoară.

—Aici păstrăm dulceaţa, că e mai răcoare, şi ia două din gavanoase, unul cu dulceaţă de vişine, şi altul de cireşe amare. Ni se serveşte la discreţie cu apă rece de la fîntînă.
—Du—te, fată hăi, şi cheam—o şi pe „Măndiţa" zice bunica.
Ţaţa Măndiţa era tot o soră mai mică a tatii, locuia nu departe, peste trei case cu nenea Isac şi cei trei copii ai ei : Ţucu, Lili şi Silvia, verii noştri.
Pînă s—o cheme, ţaţa Măndiţa a şi venit, aflase de sosirea noastră.
Într—o clipă, printre rudele tîrgului Pueşti, vuia vestea : A venit bădia Ghiţă din Bucureşti !
Tanti Ilinca încă nu se căsătorise şi locuia la bunici. Ieşim cu toţii în ogradă, unde urma să luăm masa.
Ograda era măricică, mărginită de un gard mai mult de formă. Orătăniile ciuguleau în voie în toată ograda. Lîngă casă era vatra la care bunica gătea în timpul verii în oale de lut, iar mămăliga în ceaunul cu pirostrii. Oale, ulcele stau agăţate cu gura în jos pe ţăruşi lîngă vatră.
În fundul ogrăzii era grajd pentru vaca şi viţica durdulie de toată frumuseţea.
Pe nişte ţăruşi, improvizată, o masă destul de lungă, pe care s—a aşternut o faţă de masă frumoasă din pînză ţesută de bunica şi brodată de tanti Ilinca.
După atîta drum, ni se făcuse foame şi priveam cu plăcere la bunătăţile care apăreau cu grabă pe masă.
O mămăligă aurie aburea pe masă.
Vreţi scrob cu smîntînă. ?
Iată scrobul cu smîntînă pregătit în grabă de tanti Ilinca. Vreţi pui rumeniţi ?
Şi ne mai potoleam foamea cu scrob pînă se pârpăleau puii tineri ce—i învîrtea ţaţa Măndiţa la frigare pe vatră şi din cînd în cînd îi stropea cu unt atunci scos din putinei. Mujdeiul de usturoi era gata. Bunicul a adus o cană mare de vin, din recolta din toamnă de la via lui. Vreţi alivenci şi plăcinte poale—n brîu ? Şi veneau aburinde alivencile şi plăcintele poale—n brîu. A fost o masă grozavă, şi noi, spre bucuria gazdelor, am mîncat cu multă poftă.
Cît am stat la Pueşti, am fost peste tot poftiţi la masă, tata avea o mulţime de rude. Nu mai spun de unchiul Meltiade, fratele tatii, care ar fi vrut să stăm numai şi numai la el.
Ne—am plimbat foarte mult cu tata. fiecare colţişor îi amintea de copilăria lui dragă.
într—o zi am pornit spre apa Tuto vei :
—Hai, copii, să vă arăt unde îmi plăcea să mă scald în copilărie !
Nu prea departe, între Tg. Pueşti şi satul Pueşti curgea între nişte maluri rîpoase, destul de neprietenoase, apa Tutovei, nu prea mare şi destul de tulbure.
Tata îi zice lui Gogu :
—Facem o baie ?
—Facem ! a zis Gogu, şi—au sărit în apă şi s—au luat la întrecere la înot.
—Te întrec, tată !
—Lasă că nu mă întreci tu !
—Ba te întrec !
Gogu, fratele meu, care făcea antrenament la „Tir" în Bucureşti, l—a întrecut pe tata. În jurul albiei largi a Tutovei, sălăşluiau lacuri cu apă verzuie şi plină de broaşte, adevărate cuiburi de malarie.
—De la aceste bălţi m—am îmbolnăvit de malarie, de care am suferit cînd eram copil şi cu leacurile de atunci, mai mult leacuri băbeşti, timp îndelungat m—au scuturat frigurile, ne zise tata, de aceea ficatul mă sîcîie din cînd în cînd."
Bunicul, datorită sănătăţii şi traiului în plină natură, a trăit 113 ani, iar tata numai 50, viaţă zbuciumată de oraş.
S—a întîmplat să—l vedem într—una din zile şi pe bunicu bolnav. N—a vrut să se culce, ci gîrbovit, pe un scăunel lîngă vatră, gemea cu glasul tremurat în aşteptarea leacului pe care bunica i—l pregătea.
Noi, îngrijoraţi şi totodată miraţi, urmăream pregătirea miraculosului medicament.
Bunica a turnat într—o ulcică nişte rachiu tare, l—a pus la foc, i—a descîntat cu nişte cărbuni aprinşi fără ca noi să înţelegem ceva, mai ales că era spus în şoaptă, apoi a dat drumul cărbunilor în rachiu.
Leacul a fost gata şi bunicu a început să soarbă încetişor, scuturîndu—se de cîteva ori ca de friguri, apoi a adormit şi mai tîrziu, cînd s—a sculat, nu mai avea nimic.
Şi malaria tatii, cred, a fost în acest fel tratată. A doua zi, am stat mai mult de vorbă cu bunicu, care povestea cu mult haz întîmplări din viaţa lui. în 1849 el avea doisprezece ani, aşa că—şi mai aducea aminte o mulţime de lucruri.

Într—un tîrziu, îmi dă bunicu o carte să—i mai citesc din ea, deşi el o citise şi o recitise. Mă uit la carte, „Viaţa sfinţilor", şi încep să—i citesc. Ascultă bunicu, dar nu—l văd prea entuziasmat de interpretarea mea. Gogu îmi ia cartea şi începe să citească, mai mult cîntat ca la strană, făcîndu—mi semn cu ochiul, adică l—a dat gata pe bunicu. într—adevăr, foarte mulţumit, bunicu se tot apropie de Gogu şi zice :

—Aşa, băiete, aşa, mai citeşte ! Şi aşa i—a citit Gogu pînă a răguşit şi bunicul nostru a aţipit, pierdut în lumea sfinţilor.

Tata a făcut mult haz cu surorile lui de talentul lui Gogu, nedescoperit pînă acum.

Dornici să revedem via bunicului şi mai ales frumosul drum dintre vii — o adevărată alee mărginită de meri şi nuci, am organizat într—o zi o plimbare cu surorile, fratele, rudele şi prietenii tatii. Eram mulţi şi urcam dealurile cu rîsete şi glume; bucuroşi că bădia Ghiţă e din nou între ei cu atîta voie bună.

Drumul dintre vii era locul cel mai frumos din Pueşti, de—o parte şi de alta viile în plin rod, iar livezile de meri erau atît de înţărcate cu fructe, mai să rupă crengile. Pe jos covor de fructe căzute, lăsate în voia soartei.

Am luat viile la rînd, fiecare căuta să ne arate ce are mai bun şi mai frumos. Bunicul ne—a arătat cu mîndrie că mai are cîţiva butuci de viţă veche românească, scăpate de filoxera care *a* distrus atîta în drumul ei.

Via bunicului nu era mare, destul de îngrijită de bărînele lui mîini. O vie frumoasă era a verişoarei Natalia, care avea şi o cramă unde înjghebase o adevărată gospodărie pentru tot timpul verii. Acolo am mîncat pentru prima dată coarne uscate la soare.

La umbra nucului din faţa cramei, s—a întins o masă cît ai bate din palme. Din ulcele de pămînt au ieşit adevărate minuni: mîncărică de fasole verde cu smîntînă, sărmăluţe—n foi de viţă fierte cu borş, brînză, smîntînă. Cum erau gata, mămăligile erau răsturnate pe masă pe nişte funduri de lemn cu miros de brad. Fripturi cu mujdei, rachiu şi vin din belşug, rîsete, cîntece ca la nuntă.

Toată lumea era bine dispusă, tata era iarăşi „Ghiţă" plin de voie bună, cum îl ştiau toţi care au copilărit cu el.

Pe—nserate, am pornit agale spre casă mîngîiaţi de vîntul răcoros al serii.

A fost de ajuns ca unul să arunce în noi un ciulin şi într—o clipă s—a dezlănţuit o adevărată luptă. Cred că am pustiit dealul de ciulini, dealtfel singura lor podoabă, rar de găseai cîte o floricică. Toţi erau plini de ciulini pe păr, pe haine, rîsul şi veselia nu mai conteneau. Tata se amuza ca un copil, nu ştiu dacă l—am mai văzut aşa vesel ca atunci.

Coboram spre casă, luminaţi de jucăuşa lună, parcă înveselită şi ea de jocul nostru copilăresc.

Toţi cîntam .,Luna ştie dar nu spune" şi tot ce ne venea în minte. Cred că era destul de tîrziu cînd am ajuns acasă.

A doua zi ne spune tata :

—Să ştiţi, copii, mă duc sus la vie şi stau să mă odihnesc şi să scriu în linişte, două săptămîni.

Nu prea s—a ţinut de cuvînt, după cîteva zile i s—a făcut dor de Bucureşti, aşa că după ce şi—a văzut toate rudele, a pornit din nou la drum, ca un cuc călător.

SUHA

La munte ! La Suha ! Plecăm la nenea Alecu, fratele mamei. Acesta era inginer silvic în inima muntelui, la Suha—Mălini.

Pregătiri, pachete, pacheţele, valize mari şi mici aşezate după mărime una peste alta, sînt gata împachetate. La drum, copii !

Un taxi comandat special ne duce la Gara de Nord. Părăsim în fine, înfierbîntatul Bucureşti, să ne petrecem mult aşteptata vacanţă cea mare la munte, printre brazi şi răcoare.

Drum lung ! Toată noaptea am călătorit şi în zori, la Dolhasca, am schimbat trenul în continuarea drumului spre Fălticeni.

Iată—ne, în sfîrşit, în pitoreasca gară Fălticeni, unde ne aşteaptă nenea Alecu, şi Sandu, băiatul lui, elev în clasa a patra de liceu. Eu după cum v—am spus, eram în clasa a doua de liceu, cu doi ani mai micuţă.

Îmbrăţişări, sărutări, nu uităm să numărăm bagajele şi chiar copiii. În tren ocupasem aproape un compartiment : mama, Mircea, Marioara, Sănducu, fraţii mei cei mici, din a doua căsătorie a tatii. Mama murise de mult.

Ne urcăm cu toţii în docarul înalt şi încăpător. Frumos mai era !

Săritor şi priceput ca întotdeauna, Sandu Mare, aşa—i ziceam noi spre a—l deosebi de Sănducu — Sandu Mic, ne aşeza grijuliu pernele şi păturile să stăm cît mai comod, să nu ne fie răcoare. Şi astfel, pornim spre şoseaua care duce la frumoasa Suha. Nu uităm să ne abatem pe la o brutărie, de unde nenea Alecu cumpără ..colaci" aburinzi, atunci ieşiţi din cuptor. Colacii aceia erau din aluat de pîine albă frămîntată cu lapte, împletit şi presărat din belşug pe suprafaţa—i crocantă cu susan. Ni s—au părut cei

mai gustoşi colaci mîncaţi vreodată.

Înviorați de aerul rece al dimineţii, priveam cu nesaţ priveliştea muntoasă învăluită încă în ceaţă.

Tropotul cailor era o muzică plăcută şi în sufletul nostru cînta bucuria că o să avem atîtea ore de mers cu docarul.

Pe atunci, nu erau autobuze, curse pentru călători, cine nu avea căruţă, mergea frumuşel pe jos.

Cam pe la jumătatea drumului am poposit la Mălini, apoi am pornit din nou spre Suha, apropiindu—ne tot mai mult de munţii ce se profilau semeţ înaintea noastră.

Şi drumul prin pădure era plăcut. Parcă te pişcă de nas mirosul pătrunzător al brazilor, ce se înălţau drepţi ca luminarea tot mai sus spre cerul albastru ce de—abia se zărea.

Freamătul codrului totdeauna mă înfiora şi închipuirea mea lua aripi, mă credeam în ţara basmelor.

Rădăcini de copaci se întindeau ca şerpii pe pămîntul jilav al pădurii umbroase.

Dau un ţipăt scurt şi mă ţin cu putere de perna pe care stam. Deodată în desişul pădurii, asemeni zmeilor sau căpcăunilor, doi drumeţi răsar înaintea drumului şi opresc caii.

—Te—ai speriat ? mă întreabă zîmbind Sandu. Sînt pădurari de—ai noştri.

N—au fost nici zmei, nici căpcăuni.

M—am bucurat cînd am ieşit iar la şoseaua plină de lumină şi soare molatic. De abia aşteptam să mă văd odată la frumoasa Suha, căci nu mă mai simţeam în largul meu, cocoţată colo sus, în docar.

Şi cei mici începuseră să se plictisească, chiar Sănducu de un an, dormitînd tot timpul zilei, se smiorcăia somnoros. Mircea, desi avea cinci ani, trebuia să—l ţin strîns lîngă mine, să nu cadă, vioi ca o veveriţă, voia să vadă totul în jurul lui. Marioara, cuminte, ca de obicei.

Drumul abrupt urca mereu, caii mergeau mai încet, la pas. Sătence îmbrăcate cu ii ca spuma şi catrinţe negre ţesute cu roşu, cu colţul de jos puţin ridicat, să dea la iveală poalele cămăşii cusute cu arnici roşu, ne dădeau bineţe ca într—o sărbătoare.

Iată că trecem prin satul Suha aşezat de—o parte şi de alta a şoselei. Casele văruite frumos, de—abia le zăreai de nalbele ce creşteau în voie în faţa casei.

Cum ieşim din sat, în stînga şoselei zărim fabrica de cherestea. Adulmec cu plăcere mirosul jilav al scîndurilor de brad, aşezate în nenumărate stive în jurul fabricii.

De—abia trecem de fabrică şi în faţa noastră pe o colină, se profilează scăldată—n soare, Casa Ocolului Silvic, unde aveam să ne petrecem mult aşteptata vacanţă.

Peste drum era casa pădurarului. Un om bărbos ne—a şi ieşit dinainte să ne deschidă poarta, salutîndu—ne respectuos şi urîndu—ne bun venit.

Ne dăm jos din docar şi alergăm să sărutăm mîna bunicii, care ne aşteaptă zîmbitoare în prag.

O cunoscusem la Bucureşti pe bunica. Totuşi aveam o mică strîngere de inimă, pentru că ţinuta ei maiestuoasă imprima un fel de respect amestecat cu teamă, să nu care cumva s—o superi cu te miri ce.

Casa încăpătoare, cu odăi mari şi însorite, şi totuşi răcoroase, nu erau încinsă ca la Bucureşti.

Eu urma să dorm cu Marioara într—o odaie. Îmi surîdea acest lucru, pentru că o adormeam uşor cu o poveste şi în rest, puteam să citesc în voie pînă se termina petrolul din lampă.

După masă, ni s—au făcut cunoscute legile casei pe care trebuia să le respectăm. Şi azi îmi răsună în minte vocea bunicii :

—Nu aveţi voie la fabrică şi de cîte ori va suna de ora patru după—masă, trebuie să veniţi acasă la gustare ! Auziţi copii ? !

—Auzim, bunicuţo !

—Focul în pădure interzis.

—Interzis ! răspundeam noi în cor.

—Desculţi nu aveţi voie, să nu se întîmple ceva, pentru că medic este numai la Mălini, la mulţi kilometri depărtare ! Auzitu—m—aţi ? Desculţi, nu !

—Desculţi nu, bunicuţo !

—Să nu scotociţi în cămară şi în odaia de lucru a lui Nenea, că se supără !

—Nu—i voie ! repetam noi în cor, mai înspăimîntaţi, mai pufnind de rîs.

—După—masă n—aveţi voie să umblaţi pe uşi atîta timp cît dorm cei mari.

—N—avem voie pe uşi... Şi—am pufnit în rîs...

Bineînţeles că în prima zi am renunţat la somnul de după—masă. De abia aşteptam să începem explorarea terenului din jurul casei de la Suha. Mircea se ţinea scai de noi.

În faţa casei erau brazi pitici argintii dintre care ieşeau la iveală flori multicolore. Bujorii parfumau cu dărnicie toată curtea.

În dreapta era un pin înalt sub care mi—am petrecut multe după—mese cufundată în lectura unei cărţi.

Din bucătărie iată—te în ograda minunată, unde imediat, în dreapta, era fîntîna cu acoperiş ţuguiat şi roşu.

Coteţul cîinelui, un gărduţ cu portiţă spre pădure şi pîrîul Suha. Mai în fundul ogrăzii grajdul şi coteţele.

Din ogradă dădeai frumos în grădină, unde straturile de zarzavat plivite şi aliniate ca la paradă erau mărginite de flori şi tufe bogate de coacăze şi agrişe.

Sandu, mîndru de rolul lui de gazdă, foarte drăguţ cu noi, din „dragă verişoară", „dragă verişoară" nu mă scotea. Bucuros şi el, că în fine, ne cunoscusem.

Priveam cu nesaţ tot ce vedeam, fericită că—mi pot petrece vacanţa în aceste locuri de legendă descrise de marele prozator Mihail Sadoveanu în romanul „Baltagul". De la Suha, dacă mergi mai departe, tot mai sus în munţii copleşiţi de ceaţă, ajungi la Stănişoara, unde şi acolo se petrece o mare parte din acţiunea acestui roman.

Foarte aproape de casă, curgea pirîul Suha, afluent al Nemţişorului.

Prima zi s—a încheiat deci cu bogate cunoştinţe topografice.

A doua zi am fost cu toţii pe „coastă" versantul muntelui din dreapta şoselei, chiar în apropierea casei. Nu cred să mai fi văzut atît de multe şi frumoase flori ca pe această costişe scăldată—n soare.

—Sînziene ai ? mă întreba Sandu, în pădure.

—Nu.

—Clopoţei ai ?

—Nu.

—Garofiţe ai ?

—Nu.

—Toporaşi de munte ai ?

—Nu.

—Da ce fel de ierbar oi mai fi avînd şi tu ?

Fiecare zi ne aducea noi surprize în flori şi eram încîntaţi. Nu—mi mai era teamă de pădurea întunecată, mă plimbam de multe ori singură — să—mi îmbogăţesc ierbarul cu tot felul de plante din care nu lipsea feriga şi muşchiul de pămînt, cum numai la munte găseşti.

Sandu, foarte talentat la desen, avea albume, mape nenumărate cu desene în creion şi cărbune, cu peisaje şi flori.

Pasiunea lui cea mare era însă pescuitul.

Locurile minunate ale copilăriei îndrăgite aşa de mult de el i—au netezit şi îndrumat calea viitorului.

M—am obişnuit cu viaţa de acolo şi mă gîndeam că o să duc dorul frumoasei Suha, scăldată în dulcele grai moldovenesc.

LA PESCUIT

—Azi mergem iar la pescuit, zice Sandu într—o zi, şi iată—ne desculţi în apa rece a Suhăi. Eu cu ulcica de pămînt în mînă după el, care cu o furculiţă boantă mergea înaintea mea şi din loc în loc ridica uşurel cîte o piatră, iar cu dreapta înfigea repede furculiţa în peştele care nu mai putea scăpa, apoi mi—l arunca mie în ulcică.

Erau *zglavoci,* nişte peşti maro—cenuşii lungi cam de 10—l5 cm.

Îi mîncam saramură, erau dulci şi nespuşi de gustoşi.

Păstrăvi pescuiam în Nemţişor, unde apa era mai mare, mai adîncă, dar ne plăcea pescuitul de *zglavoci* în pîrîul Suha, care era mai bogat în peşte şi curgea mai repede.

E drept că se întîmpla să mai scap cîte un peşte ici, colo. Dar, o dată nu ştiu cum m—am împiedicat de creanga unui copac din apă şi am scăpat ulcica cu peşti cu tot, pe care i—a luat apa repede a pinului.

—„Papă—lapte", îmi striga Sandu supărat. Să vedem ce peşti mai papi ?!...

„Hm ! gîndesc eu, la început, dragă verişoară, dragă verişoară şi acum... ce mai văr !... Nici n—am să mai vorbesc cu el. Nesuferitul !..."

Ca întotdeauna, supărarea n—a ţinut mult, mucalit cum era, m—a împăcat repede.

A doua zi, a plouat şi am stat în casă multă vreme. După—masă, Sandu şi cu mine ne—am dus în bucătărie, unde era bine şi cald lîngă soba cea mare cu plită, văruită frumos.

Mă urc uşurel pe patul acoperit cu o velinţă în dungi, ţesută în casă. Sandu, cu o mişcare acrobatică, sare pe pat şi imediat înapoi, schimbat la faţă.

—Vrei să—ţi spun ceva ?

—Ce?

—Un secret!

—Mai încape vorbă ! Zi—l!

—„Am omorît un pui", zice el şi... ce să vezi ?

Într—un ciorap de lînă, bunica pusese un pui de curcă plouat şi răcit cu speranţa să—l salveze. Acum, din pricina lui Sandu, era... piftie.

—Ce ne facem ? Tocmai atunci Mircea se ducea la mama să se culce în odăiţa lui.

Şi unde nu ne punem noi pe îmbiat:

—Mircea, Mircică, Tuţu—Ieduţu, nu mai ştiam cum să—i zicem să—l ademenim în bucătăria cu puiu mort.

—Vino să—ţi spunem poveşti.

—Mi—e somn, mă duc la mama.

—Nu fii prost. Să vezi ce poveşti frumoase o să—ţi spunem şi încep : „A fost odată..."

Bietul copil vine cu noi în bucătărie. „Ca niciodată..."

Somnoros cum era, Mircea se urcă în pat. „Că de n—ar fi nu s—ar povesti." Şi pac ! cade peste ciorapul cu pricina aşezat de noi anume.

—Vai, ce—ai făcut ? am început să ţipăm.

—Ce—am făcut ?

—Te—ai aşezat pe un ciorap ?

—Şi ce—a fost în ciorap ?

—Un pui.

—Ce fel de pui ?!

—Tii, ce—o să—ţi facă bunica. Şi ca două răutăţi l—am convins cu uşurinţă că el este făptaşul, Îndemnîndu—l să—i ceară iertare bunicii cînd s—o scula.

Într—adevăr bunica s—a întunecat la faţă cînd a văzut ciorapul. Şi ne gîndeam ce—ar fi fost dacă s—ar fi ştiut cine—i adevăratul vinovat.

Într—un tîrziu, cu mare greutate, Mircea a binevoit să ceară iertare :

—Bunicuţo, iartă—mă, c—am omorît fără să ştiu puiul de curcă! Noi mueam de rîs prin colţuri.

—Bine, te iert ! zicea bunica. Numai altă dată să nu—mi storceşti vreun viţel, mai ştii ?!

Şi aşa trecea timpul cu jocuri şi plimbări, tot cu gîndul la vacanţa care se micşora. Am jucat mult şi Krocket, joc obişnuit pe atunci, care—mi plăcea foarte mult.

Ceea ce nu—mi plăcea şi mă scotea din fire, era înginatul, specialitatea lui Sandu.

Noi către Sandu :
—Ha—ha—ha ! Vine o pisică cu coada ruptă ! Sandu către noi, hlizit:
—Ha—ha—ha ! Vine o pisică cu coada ruptă ! Ne făceam că plîngem :
—Ce bătaie o să—ţi tragă bunicuţa pe spinare, Sandule ! Sandu de colo :
—Ce bătaie o să—ţi tragă bunicuţa pe spinare, Sandule—! Noi ne înfuriam .
—Mă, nu încetezi ? El:
—Mă, nu încetezi ?
—Hai, termină. Sandule ! El îngîna :
—Hai, termină, Sandule !

Eu, un ghiont, el, un ghiont. Eu, un pumn, el, un pumn. Ajungeam la bătaie.

Ce—i păsa lui de un ghiont de—al meu, puternic şi musculos cum era, deşi nici eu nu eram o mîţă fără putere.

Totuşi lui trebuie să—i mulţumesc că am învăţat să trec peste buştenii care ţineau loc de pod peste ape şi văi. Erau buşteni lungi de opt—zece metri, cojiţi şi lustruiţi parcă erau daţi cu ceară. Să nu alunecăm, după ce ne ascundeam sandalele într—o scorbură de copac, ne udam picioarele în pîrîu şi încet, încet am ajuns să trec peste buşteni în fugă, la fel ca Sandu. Era o adevărată performanţă sportivă pentru mine.

Îmi plăcea grozav să culeg fragi şi zmeură. Odată, am găsit un loc plin de fragi. Panta muntelui era cam dreaptă şi puteam foarte uşor să alunecăm. Aveam de acum coşuleţele pline cu fragi şi tocmai îl rugam pe Sandu să—mi dea mîna, de teamă să nu cad. El se prefăcea că nu aude.
—O viperă ! ţipă Sandu îngrozit şi o ia la vale, făcîndu—mi semn să—l urmez. Atît mi—a trebuit, nu fugeam, zburam.

Într—o clipă am fost în vale.
—Bravo ! zice Sandu rîzînd, n—a fost nici un şarpe. Să—mi mulţumeşti că te—am învăţat să cobori. Nici fragile nu le—ai pierdut, nota zece la coborîre.

Aşa era Sandu... Să te mai superi pe el ?

Am rîs amîndoi, ne—am luat de mînă şi am pornit spre casă, cîntînd de răsuna pădurea. Cînd era cald şi se putea face baie, ne duceam cu toţii la cascada Nemţişorului, puţin mai departe de pîrîul Suha. Sandu, cu simţul lui practic, îmi spune într—o zi :
—Ce—ar fi să pregătim în Suha o bulboană unde să facem baie cu toţii, numai la doi paşi de casă. Zis şi făcut ! Ar fi o surpriză plăcută pentru mama şi fraţii cei mici. De—abia am aşteptat după—masa cînd toţi ai casei s—au culcat.. Noi, echipaţi cu tîrnăcop, sapă şi greblă, am pornit la lucru.

Am ales locul cel mai însorit. Bulboana noastră trebuia să aibă trei—patru metri lungime. Sandu, cu ajutorul tîrnăcopului, scotea pietrele mari, eu, pe cele mici. Lucrul mergea strună.

Ne gîndeam ce baie o să facem aşa aproape de casă. Am început să lucrăm serios şi bulboana noastră era aproape gata să—şi primească oaspeţii.

Am greblat iarba presărată cu bumbişori, am mai rupt cîteva frunze de ferigă care acopereau gingaşele flori de nu—mă—uita ce creşteau în voie pe malurile apei.

În fine, eram gata cînd, spre nenorocul meu, Sandu descoperi un pietroi îngropat în nisip, în fundul bulboanei.

În zadar a încercat el să—l scoată, nici nu—l clintea.
—Trebuie să mă ajuţi, zice şi înfige tîrnăcopul în nisip, se opinteşte bine şi—mi face semn să trag.

Sar şi—l apuc de mijloc şi tragem, tragem, şi pe negîndite, iată că mă pomenesc în apă.

Sandu a sărit într—o clipă fără să—şi ude hainele, pe cînd eu aveam rochiţa udă leoarcă.

El se prăpădea de rîs, mie îmi venea să mor de necaz. Mai ales că în curînd urma să sune fabrica de ora patru, cînd trebuia să fim acasă. Cum s—ajung acasă, murată ca un ardei ?

Dar ideea salvatoare mi—a venit repede. Scot rochiţa de pe mine o storc cit pot de bine, o iau de—o mînecă, pe cealaltă i—o dau lui Sandu s—o ţie şi începem s—o fluturăm ca s—o uscam.

Cînd a sunat fabrica, rochia era aproape zvîntată, dar numai în faţă, la spate era udă încă. N—am încotro, o îmbrac aşa cum era şi pornim agale spre casă.

Cînd ne—am apropiat, am început să merg tot într—o parte să nu mă vadă mama cu rochia udă ! Desigur că n—aş fi păţit nimic, dar copiii uneori n—au curajul să fie sinceri.

Sandu, ca să atragă atenţia celorlalţi, şi să mai rîdă, mă întreba mereu :
—De ce mergi aşa de „hîită" ? De ce calci ca pe ouă ? Porţi o plăcintă—n spate ?

Şi aşa m—a sîcîit, pînă mi s—a uscat rochia pe mine, şi m—am gîndit cum să—i dau o lecţie, care să mă răzbune pentru toate sîcîielile lui.

PRIZONIERUL

A doua zi, îmi şopteşte Sandu :
—Tu, Nini, în beciul cel mic, sînt cofiţe cu fragi şi zmeură !
—Ei, nu mai spune ! mă mir eu.
—Dar păcat că nu—i voie acolo !
—Mare păcat ! Nici nu m—am gîndit să mă duc să iau, pentru că zilnic mîncăm fragi şi zmeură ! Înţelegi?
Peste cîtva timp, îl caut pe Sandu să mai jucăm ţintarul, da Sandu nicăieri.
Ca un detectiv, îl descopăr în beciul cu cofiţe, din care se înfrupta cu poftă.
—Ah, hoţomane ! Te—am prins la zmeură ! Ursuleţule ! Acu—i—acu !
—Ţi—e ciudă că nu te—am chemat şi pe tine, verişoară, perişoară ?
—Vezi tu pe dracu ! Lasă, Lasă !
Dau fuga şi pun zăvorul.
—Ce faci, Nini, îţi dau zmeură dulce, zău ! Şi fragi ! O cofiţă !
—Nu—mi trebuie, urecheatule !
L—am închis în beciul întunecat, mic numai cît o cămăruţă. Am luat prăjina de rufe sprijinită de perete, şi—am vîrît—o prin ferestruica zăbrelită.
—Stai ! striga Sandu ca din gură de şarpe fugărit cînd într—o parte, cînd într—alta de prăjina mea bine mînuită. îmi rupi cozorocul de la şapcă !
—Am eu grijă de cozoroc !
—Stai, că nu ţi—s duşman, Nini !
—Nu—mi eşti tu duşman, dar ieri ce mi—ai făcut ?
Ce ameninţări am auzit atunci, ar fi prea multe de scris.
Nu ştiu cine l—a scăpat din întunecatul beci, dar eu, spre mirarea mamei, am stat mai tot timpul în preajma ei, să mă joc cu cei mici.
Noroc că a sosit tata şi Gogu din Bucureşti şi Sandu m—a lăsat în pace, bucuros că are în sfîrşit tovarăş de joc pe Gogu, cu doi ani mai mare ca el. Eu căzusem în dizgraţie.
Mi—a părut bine de sosirea lor, pentru că s—au organizat plimbări şi excursii, aproape tot timpul cît a stat tata acolo. Şi cîte şi mai cîte...
Una din plăcerile tatii şi ale lui Gogu era vînătoarea de pisici. Să—i fi văzut pe amîndoi cum fugeau ca doi copii, amuzaţi la culme, după pisicile bunicii, care neobişnuite cu astfel de jocuri, fugeau înnebunite escaladînd gardurile cu acrobaţie.
Bunica făcea haz de necaz şi se întrecea pe sine, în arta culinară, pregătind în cinstea dragului ei ginere, specialitatea casei, cum era borşul de sfeclă roşie dres cu ou şi smîntînă, sărmăluţe—n foi de viţă, călţunaşi, papanaşi aurii care înotau în unt cu pesmet, plăcinte poale—n brîu şi cîte alte bunătăţi pregătite cu răbdare şi dichis.
Nu mai spun de dulceţurile şi borcanele cu şerbet, care, aliniate frumos în cămară, nu le mai ştiai numărul. Din ele se servea celor mari dimineaţa şi după somnul de după—masă alături cu nelipsita cafeluţă cu caimac, în mici ceşcuţe de porţelan.
La gustarea de după—masă, copiii primeau pîine cu unt sau felii de mămăligă rece cu spumă de dulceaţă, ce ni se păreau delicioase.
Cînd era zi de copt pîine, primeam un fel de plăcintă din aluat de pîine cu brînză, ou, smîntînă şi mărar, care ne plăcea aşa de mult, că două tăvi mari de abia ajungeau pentru toţi.
Dar timpul trecea şi a doua zi tata urma să plece. O surpriză plăcută mă aştepta.
Tata dorea să mă ia cu el la Pueşti.

ÎNCURCĂTURA

Mai fusesem la Pueşti, unde bunicul, bunica, moş Miltiade, ţaţa Măndiţa şi tanti Ilinca, fratele şi surorile tatei erau atît de bucuroşi să ne vadă. Ţineam foarte mult la ei şi mă simţeam în largul meu acolo. îi ascultam cu o plăcere deosebită cînd îmi povesteau despre mama mea, Lucreţia Cucu, pe care au cunoscut—o şi au iubit—o foarte mult, şi care atît de tînără şi frumoasă ne—a părăsit pentru totdeauna, cînd aveam eu nouă ani, lăsînd în urmă trei orfani de mamă : pe Gogu, pe mine şi pe Jacques, născut şi el ca şi mine în Franţa, în timpul studiilor tatii la Paris.

Nerăbdători să fim la Pueşti, am fost gata cu împachetatul şi abia aşteptam să pornim.

Tata era cel mai plăcut tovarăş de drum, inepuizabil în explicaţiile pe care le da la tot ce vedea în timpul călătoriei sau plimbărilor pe care le făceam împreună, stimulîndu—mi îndeosebi interesul pentru frumos.

Ne—am luat rămas bun de la frumoasa Suhă şi după un drum din nou cu docarul, pînă la Fălticeni, am luat trenul pînă la Dolhasca, gară mică, neîngrijită, parcă era mai curînd un depozit de lemne.

Soseşte în fine acceleratul care ne—a dus pînă la Paşcani.

Cum nu mai fusesem la Iaşi, tata mi—a promis că ne abatem să—l vizităm, aveam la dispoziţie aproape o zi şi de acolo, la Bîrlad.

Am luat o gustare în restaurantul gării Paşcani, în aşteptarea acceleratului. Spre Iaşi, ca de obicei, tata citea ziare şi reviste cumpărate în gară, iar eu mă plimbam nerăbdătoare pe peron.

Soseşte un tren şi aud călăuza strigînd : „Trenul de Iaşi".

Fug să—i spun tatii că a sosit trenul... într—o clipă eram în compartiment, bucuroşi că în curînd o să fim în laşi.

Mi se părea curios că peisagiile ce defilau în goana trenului, parcă mi—ar fi fost cunoscute.

Iată şi controlorul, ne ia biletele, se uită la ele, se uită la noi şi ne întreabă unde vrem să călătorim.

—La Iaşi, spune tata.

—Dumneavoastră v—aţi urcat în trenul care vine din Iaşi. O să coborîţi la Dolhasca şi cam după patru ore vine acceleratul spre Paşcani, de unde după două ore aveţi tren spre Iaşi.

N—am avut curajul să mă uit la tata, cînd mă gîndeam să mai stăm în gara Dolhasca cu bufetul ei bîzîit de muşte, dar n—aveam încotro.

Patru ore am stat acolo, tata citea şi recitea ziarele.

Bietul tata nu era supărat pe mine, îi părea rău că pierdem tîmpul, în loc să ne plimbăm prin Iaşi.

După orele de aşteptare la Dolhasca şi Paşcani am ajuns pe seară la Iaşi.

Impresionaţi de frumosul decor, am fi stat mai mult, dar timpul trecea şi ne—am îndreptat din nou spre

gară unde urma să luăm trenul spre Bîrlad şi de acolo cu birja la Pueşti.

LUPTA

Nestăviliţi vin norii, se alungă, se resfiră şi iar pornesc la drum minaţi de vîntul jucăuş, apoi deodată se opresc de—au întunecat tot cerul.

Încep să cadă picături de ploaie ici, colo, cîte una, cîte două, tot mai multe pe pămîntul însetat.

E linişte ! Toţi ai casei dorm, e după—masă. Eu stau singură pe prispa cea mare, ţin cartea în mînă, fără să citesc un rînd, răpăitul vesel al ploii mă încîntă ca o adevărată muzică.

Vietăţile s—au ascuns prin toate ungherele de năvalnicul val de ploaie, ploaie de vară.

Adulmec cu nesaţ mireasma florilor din jurul meu, al fîneţelor şi brădetului jilav, podoaba poienilor şi a munţilor ce se înalţă măreţ în ceaţa norilor din înălţimi.

Minunată privelişte de munte !

În fiecare vară, de abia aştept să—mi petrec o parte din vacanţă aici la Suha—Mălini, departe de fierbinţeala moleşitoare a Bucureştiului.

Dar... vai, ce păcat ! Ploaia s—a oprit. Se înseninează, soarele străluceşte din nou. înviorate, florile sînt mai frumoase. Firele de iarbă se apleacă uşor, copleşite de povara stropilor de apă ce strălucesc în soare ca adevărate diamante.

Încet, încet, forfota gîzelor, gîngăniilor, reîncepe, e din nou viaţă, mişcare.

Tresar... ce se aude ? Un zgomot nedesluşit vine din grădină. Alerg să văd ce se întîmplă. Rămîn ţintuită.

Cu aripile larg întinse, un uliu înscrie cerc după cerc pe seninul cerului, într—un zbor lin şi graţios drept deasupra grădinii.

Cuprinse de panică, bietele orătănii fug care încotro să se ascundă de prădalnicul duşman.

Sigur că şi—a ochit prada, se lasă deodată ca o săgeată drept între puii de curcă, gata, gata să înhaţe unul din ei.

Piuit de groază. Cu aripile întinse, curca îşi apără puii cu înverşunare. înfoiat şi cu podoaba mărgelelor mai roşii ca focul, sare şi curcanul.

Încolţit din două părţi, uliul atacă şi se apără cu o agerime uimitoare, cu pliscul lui coroiat de pasăre de pradă, loveşte cu aripile, loveşte, doar o doborî curca sau curcanul, care scot ţipete de groază.

O clipă de răgaz şi lupta reîncepe, sar grămadă, nu auzi decît fîlfîitul aripilor cu care se lovesc cu adevărată furie, luptă pe viaţă şi pe moarte.

Ascunsă după un copac, nu mai am nici glas să strig, îmi e teamă să nu mă vadă şi să se năpustească asupra mea. Un uliu nu—i glumă.

Îmi revin şi încep să arunc cu bulgări de pămînt, doar, doar s—o speria şi şi—o lua din nou zborul.

Deodată, uliul îşi înfige ciocul în biata curcă şi—o trînteşte la pămînt. Rămîne lupta în doi cu curcanul.

Un pui de curcă piuie disperat şi iată—l în ciocul uliului care e sus. Îşi fîlfîie aripile triumfător în zbor spre creasta muntelui.

O detunătură puternică şi uliul cade la pămînt.

Un singur foc i—a fost de—ajuns, să fie doborît. Ochitor dibaci, nenea Alecu i—a venit de hac.

Bunica, cu alifiile ei miraculoase pregătite în casă din untură de gîscă, suc de fragi, picături din fel de fel de esenţe de plante, a lecuit victimele acestei crunte bătălii şi a fost foarte bucuroasă că şi puiul de curcă a fost salvat.

A doua zi, după obiceiul locului, falnicul duşman, cu aripile larg întinse şi legate de nişte laţuri, devenise sperietoare, sus pe vîrful şurii.

OTRAVA

Suha—Mălini mi—a rămas în suflet ca una din cele mai dragi imagini din copilărie.

Închid ochii şi parcă mă văd cu cozile pe spate, niciodată prea bine împletite, cu faţa bronzată, alergînd cu Sandu prin desişurile ce mărgineau apa Suhăi sau a Nemţişorului, fără să dau nici o atenţie zgîrîieturilor care de multe ori chiar sîngerau.

Alergam după fluturi şi fel de fel de gîngănii pentru insectar, căutam plante pentru ierbar, căţărîndu—ne pe munte, cutreieram poiene şi văi, pînă cînd auzeam că suna fabrica de cherestea din vale, să ne ducem acasă la masă.

Sandu era gazdă plăcută, iar ca localnic, căuta să—mi arate locurile cele mai frumoase din jurul Suhăi, fericit că îşi poate etala ,,vastele" lui cunoştinţe de naturalist. Mai ales cînd începea cu denumirile în limba latină, de multe ori spre hazul nostru al tuturor, chiar inventate de el.

Cum eu încă nu făcusem latina, eram mai mică cu vreo doi, trei ani ca Sandu, nu—l puteam contrazice, dar îl cunoşteam cînd minte.

Curînd după sosirea mea aici, intru în grădină şi văd un şir de tufe cît ţinea gardul de lung.

Tufe verzi, încărcate cu ciorchini mititei, cu boabe rotunde de—un roşu aprins, cam de mărimea boabelor de mazăre.

Curioasă, vreau să rup cîteva boabe, să le simt gustul, prea erau frumoase.

—Ce faci ? strigă Sandu, nu le atinge, sînt foarte otrăvitoare ai mîncat un bob, mori pe loc.

—Atunci de ce ţineţi atîta otravă în grădină ?

—De ce ?... ca... ornament în primul rînd, şi în al doilea s—o păţească acei ce sar gardul.

—Ei, poveşti, adaug eu neîncrezătoare.
—Nu rîde şi te rog să mă crezi, te sfătuiesc să nu prea te apropii de grădină, dacă nu vrei să am o verişoară mai puţin.
Îmi părea rău, aş fi avut mare poftă să le gust, dar, decît cine ştie, să mor pe aici, m—am lăsat păgubaşă.
Plimbările, pescuitul erau mult mai atrăgătoare, aşa că am şi uitat de otrava din grădină. Timpul trecea prea repede şi—mi părea rău că în curînd ne întoarcem la Bucureşti.
Hoinăreala de aici era o mare fericire.
Echipaţi pentru pescuit zglavoci, eu cu ulcica de pămînt, Sandu cu furculiţa lui boantă, tocmai ieşeam din curte, cînd din pragul bucătăriei bunica ne face semn să rămînem acolo.
—Ia lăsaţi voi pescuitul pentru altă dată şi veniţi în bucătărie să ne ajutaţi la curăţat coacăze pentru dulceaţă.
Fără nici un chef, ne aşezăm la masă lîngă ceilalţi ai casei, care foarte bine dispuşi lucrau de zor. îmi ridic privirea şi... ce văd ?
Grămezi, grămezi „otrava" din grădină. Stau pe masă boabele din care curgea cîte o dîră de zeamă roşie. Fiecare lua cîte un bob, îi scotea sîmburii şi—l puneau într—un castron, care se umpluse cam pe jumătate.
Vasăzică asta e otrava domnului Sandu ! Mare răutate, am să mă răzbun.
Bunica ne pune mie şi lui Sandu cîte un şorţ şi cîte o igliţă în mînă cu care să scoatem sîmburii din boabele de coacăze.
—Vai, bunico, mi—e teamă să pun mîna pe ele şi mă uit ameninţătoare spre Sandu, care de abia îşi mai stăpînea rîsul.
—De ce ?
—Mi—a spus Sandu că sînt otrăvitoare şi un singur bob dacă mănînc „mortus pe locus".
—Te ţii numai de şotii şi nu laşi fata în pace ! zice bunica.
—Dacă ştia că sînt bune de mîncat, da iama în ele şi n—ar mai fi rămas pentru dulceaţă, se apără Sandu.
—Mânîncă, fată hăi, nu te lua după el, mănîncă dacă vrei, că rămîn destule şi pentru dulceaţă.
Ca o nepoată ascultătoare, curăţăm un bob, mîncam cinci, şase, să le gust din plin.
Nu—mi trecea supărarea că atîta timp am ocolit bunătate de coacăze cu gust dulce—acrişor.
Toţi lucram, o muncă tare migăloasă şi fără spor, noroc că eram mulţi şi „otrava" era pe sfîrşite.
De, otravă, a avut dreptate Sandu, să stai atîta timp nemişcat şi să scoţi sîmburii cu igliţa, dintr—un fleac de bob.
Rămîn pe gînduri şi parcă aud un glas :
—Îmi pare bine că ne întîlnim, zice igliţa, cel puţin la dulceaţă, că altfel... nu ştii să faci şi tu un lanţ, o horboţică, toate fetiţele de vîrsta ta ştiu să lucreze.
—Păi... ştii... vederea mea...
—Lasă, lasă poveştile, nici de ac nu prea îţi place, toată ziua numai zbenguială şi lectură.
—Unde ţi—e gîndul, Nini, de—ai rămas cu igliţa în vînt ? aud glasul mamii.
Am fost fericită cînd am terminat şi cînd m—am uitat la Sandu stropit tot pe faţă de parcă avea pojar. Am izbucnit în rîs. Cît despre mine, eram mînjită pînă la coate cu zeama roşie a coacăzelor.
După—masă ne—am dus la pescuit şi—am uitat toată supărarea, bine că am ajutat, era dulceaţa preferată a bunicii.

CĂLĂTORIE CU PERIPEŢII

După împăcare, verişorul mi—a povestit una din călătoriile lui cu peripeţii, care începe cam aşa :
—M—am mirat cînd tata m—a lăsat la Bucureşti. Se vede că unchiul, fratele tatii, l—a convins spunîndu—i că de—acum sînt băiat mare, am cincisprezece ani şi voinic cum eram, păream cam de şaptesprezece—optsprezece ani.

Era prin vara anului 1920, trecuseră de—abia doi ani de la terminarea primului război mondial. Ne bucuram de pace şi această călătorie mi—ar fi împlinit dorinţa de a cunoaşte multvisatul Bucureşti.

Am început pregătirile ; a doua zi urma să plecăm. Mă cam supărau hainele, care îmi rămăseseră puţin cam mici şi strimte, dar n—am spus nimic, de teamă să nu se răzgîndească unchiu şi să rămîn acasă.

Mătuşa, verişoarele m—au ajutat să fiu gata, aşa că dimineaţa cînd am fost treziţi de duduitul maşinii cu care urma să plecăm, am şi alergat la poartă. Era un „Sauer" din timpul războiului, camion cu o capacitate de transport de patru tone, cu roţile din spate şi una din faţă de fier, iar a patra era, din cauciuc plin, din care cauză, conducerea maşinii era destul de dificilă.

Unchiul ducea un transport de salam de iarnă, cam vreo trei tone, de la fabrica „Auner" din Mediaş, la Bucureşti, însoţit de o rudă a patronului şi de Vasile, un băieţandru, ajutor mecanic, cocoţat sus pe lăzile cu salam.

Însoţit pînă la poartă de toţi ai casei, am intrat repede în cabină, fericit că, în fine, pornim la drum.
—N—aveţi nici o grijă, în trei zile sîntem înapoi, zice unchiul, nebănuind că drumul va dura de patru ori mai mult.

Totuşi mie mi—a plăcut acest drum prelungit de peripeţiile prin care am trecut.

Glumeam bine dispuşi, nu luam în seamă praful şi hîrtoapele ce zdruncinau bietul nostru camion prea mult încărcat cu picanta şi ademenitoarea marfă.

Iată, trecem prin Sighişoara.

Hei, de cîte ori am urcat în fugă nenumăratele trepte de piatră ca să privesc minunatul ceas din turn !

Lăsam în urmă pitorescul oraş, străbăteam valea Tîrnavei atît de înviorătoare cu bogata ei verdeaţă.
—Merge bine camionul nostru, spune unchiul zîmbind mulţumit. Dar n—apucă să sfîrşească, tocmai cînd intrăm în Rupea, camionul se opreşte brusc, după ce trecusem cîteva gropi din mijlocul drumului.

Ce ne facem ? Am orbecăit tot satul să găsim un atelier unde să ni se repare una din roţile de fier care, capricioasă, ne—a lăsat baltă, departe de orice posibilitate de a o repara. Am dat totuşi, de un aşa—zis atelier, unde mecanicul, om foarte săritor, a venit la maşină şi împreună cu noi a demontat roata buclucaşă. S—a uitat atent la ea şi ne—a asigurat că într—o oră e gata.

Bucuroşi, i—am ajutat s—o ducem la atelier, nerăbdători să ne continuăm drumul.

A trecut o oră, au trecut două, şi încă altele. Am stat în Rupea nu mai puţin de trei zile, de ne—am mîncat şi merindele pentru drum.

Cu chiu, cu vai, pornim fără să bănuim că o altă pană se va ivi în curînd, nu prea departe de Braşov, în pădurea Bogăţii, unde drumul trece prin pădure şi mergi, mergi crezi că nu se mai sfîrşeşte. Camionul nostru s—a oprit, ne dăm repede jos, ce—o mai fi iar, mă întreb, unchiul nu spune nimic, se uită puţin încruntat ca omul necăjit. N—a fost mare lucru, am ajutat şi noi, aşa că am fi putut porni, dar se înserase şi ne era foame de lup, ne—am hotărît să rămînem peste noapte aici.

Era o poiană frumoasă, lîngă noi susura un izvor cu o apă rece ca gheaţa.

Vasile a aprins lampa de carbid a camionului, iar noi am făcut un foc straşnic.

Iată—ne pe toţi roată în jurul focului, fiecare cu frigările deasupra cărbunilor.

Carnea şi slănina se rumeneau, fumul se ridica pînă la coroanele copacilor ce ne înconjurau, iar mirosul îmbietor de carne prăjită ne aţîţa şi mai mult pofta de mîncare. Iau una din cele trei pîini ce ne mai rămăseseră, o tai felii uriaşe, pe care am pus ceapă felioare, chiar cum obişnuiam în excursii şi, cu mare îndemînare, fiecare scurgea picăturile de grăsime din carnea şi slănina ce sfîrîia în frigări. Ceapa se muia, iar pîinea se îmbiba de grăsime, era o mîncare grozavă pe care am savurat—o cu cîteva înghiţituri de vinars tare. Dar, vorba cîntecului, „băutura cea mai bună este apa de izvor" bună şi rece — apă de munte — parcă ne—a dat din nou viaţă şi putere.

Sătui, bine dispuşi, fiecare a început să povestească fel de fel de întîmplări, îndeosebi hoţiile la drumul mare întîmplate destul de des şi mai ales prin aceste locuri unde hoţii îşi ascundeau prăzile în desişurile codrului întunecat. Nu pot zice că mi—era teamă, dar parcă mă lua cu frig, mi—am strîns mai bine

pătura pe care mă culcasem, alături de ceilalţi, fără să reuşesc să dorm.

Într—un tîrziu, focul încă pîlpîia şi lumina feţele celor ce dormeau. Freamătul pădurii din ce în ce mai puternic mă cam neliniştea, la fiecare zgomot tresăream, somnul parcă îmi pierise. Ah ! Se aud tropote de cai, da, da, şi din ce în ce mai aproape.

Doamne, să ştii că e o bandă de hoţi !

Hoţi trebuie să fie, care vin să ne prade. Vreau să strig să—i trezesc pe cei din jurul meu, dar, parcă mă strînge cineva de gît. Să mă scol ? Nici gînd. Parcă am piciorul de plumb.

Mă înalţ în coate, rămîn înmărmurit. Sînt singur. Toţi au fugit, au uitat de mine, gîndesc eu speriat. în zadar încerc să fug, nici să mă mişc nu pot.

Tropotul cailor e din ce în ce mai puternic.

Deodată... în faţa mea stă şirul de hoţi care mai de care mai înfiorător, rînjind spre mine, luminaţi straniu de focul ce abia mai pîlpîia.

—Ce vreţi ? strig eu cu glasul sugrumat.

—Pe tine şi lăzile cu salam !

—N—avem nimic !

—Nu minţi, flăcăule, dacă nu vrei să... şi—şi scot pistoalele mari din brîu gata—gata să mă împuşte.

—Ajutor ! Ajutooor ! strig eu şi iau o frigare încă fumegîndă, o ridic să—l lovesc, dar nu reuşesc nici să—l ating.

Hoţii răcneau şi rîdeau hidos de neputinţa mea.

Nu ştiu cum, reuşesc să sar în camion să apăr salamul.

Cînd, ce văd ? lăzile toate desfăcute şi goale, numai ciomege şi ciomege în tot camionul, de salam nici urmă.

Hoţii după mine. Disperat, iau în fiecare mînă un ciomag şi încep să le rotesc în jurul meu, cu putere, de cădeau hoţii ca muştele, pînă i—am doborît pe toţi. Se lumina de ziuă.

Mulţumit, mă uit în jur şi rămîn înmărmurit.

Cum atîrnă iarna ţurţurii de gheaţă, aşa atîrna salamul de crengile copacilor. Nu—mi venea să cred, nu pricepeam cum a ajuns acolo.

Ca un adevărat acrobat, sar şi încep să car salamul în camion.

Deodată cineva mă strînge şi mă prinde pe la spate, mi—acoperă faţa de—mi lua şi răsuflarea. Sînt legat burduf şi aruncat lîngă foc. Aud cum rupe nişte vreascuri, le aruncă pe foc şi începe să rîdă de răsuna pădurea. Nu mă puteam mişca, simţeam viitoarea focului tot mai aproape de mine.

Rîsul batjocoritor al banditului m—a cutremurat, cu mare greutate reuşesc să strig din ce în ce mai disperat :

—Ajutooor ! Ajutoor !

—Ce strigi ? Ce—ai visat ?

Deschid ochii şi—mi văd tovarăşii de drum roată în jurul meu. Sar, mă pipăi, şi văd că nu sînt legat. M—am liniştit. Mi—era ciudă că am strigat în vis ca un copil mic.

—Ce—ai visat, măi băiete ? mă întreabă unchiul.

—Ştiu eu, nimic ! Nu—mi amintesc, deşi parcă şi acum simţeam strînsoarea din vis.

M—am dus la izvor, m—am răcorit bine cu apă rece să uit faimosul vis cu hoţi, vis care mi—a tulburat somnul în această minunată poiană.

Noroc că totul era gata pentru plecare, am pornit voioşi cu speranţa că bătrînul „Sauer" ne va duce la Bucureşti fără oprire.

Am trecut de Braşov, urcarea serpentinelor a mers mai bine decît credeam.

Cînd însă trebuia să trecem peste vreun pod, ni se făcea inima cît un purice, ne opream îngrijoraţi — să trecem — să nu trecem — mai ales că ni se indica printr—o tăbliţă că peste patru tone e interzis. Noi aveam aproape şapte tone greutate. Am trecut totuşi peste toate podurile deteriorate încă din timpul războiului.

Nici şoselele nu erau în stare prea bună, dar după Cîmpina, cînd am dat de şes, un strat gros de nisip acoperea şoselele, ţinînd roţile maşinii în loc, din care cauză, apa radiatorului fierbea şi trebuia s—o înlocuim. Alergam repede în cîmp la toate puţurile cu cumpănă şi căram apă pentru radiator.

Căldura era aşa de mare, că apa curgea şiroaie de pe noi, neobişnuiţi cu canicula de aici.

Ajunşi la Ploieşti, ne—am dus la hotel, afară de Vasile, care a rămas paznic, mai ales că din cauza

drumului, mai toate lăzile erau desfăcute şi salamul împrăştiat în camion.

A doua zi dimineaţa, paznicul nostru încă dormea. Îl sculăm şi somnoros cum era ne povesteşte că—şi aminteşte ca prin vis că cineva l—ar fi întrebat:

—Ce ai, flăcăule, în camion ?

—Salam, ce să fie ! i—a răspuns.

—Mă laşi să iau şi eu o bucată ?

—Ia—ţi !

Apoi l—a văzut că a coborît din maşină, cu braţul plin că de—abia mergea. „Eh ! Lasă—l să ia şi el, că are balta peşte."

—Mulţam ! mi—a zis şi—a plecat.

—O fi cărat toată noaptea din salam, şi tu...

—Nu ştiu, că am dormit.

„Halal pază !" gîndeam eu, o fi el băiat cinstit, dar cam nătîng, săracul, mai ales că nici la mecanică nu era mai breaz.

Lung şi deşirat, cînd privea spre tine cu ochii lui spălăciţi pe care de—abia—i zăreai de părul cînepiu ce—i cădea pe faţă, veşnic cu zîmbetul pe buze, nu l—ai fi crezut în stare să omoare nici o muscă. Bun cu toţi, plăcerea lui cea mai mare era ca după lucru să—l laşi să doarmă.

Căldura din preajma Bucureştiului i—a luat şi puţina vlagă pe care o avea, noroc că—l mai răcorea curentul de sus din camion.

În mijlocul şoselei, un sătean cu desagi pe spate ne face semn să—l luăm şi pe el pînă la Bucureşti. Oprim o clipă camionul şi—i spunem să se urce lîngă Vasile. Pornim cu viteză, străbatem cîmpii cu vii şi porumb înalt de doi metri, grădinarii, lacuri, şi iată—ne în Bucureşti. Ei, dar unde—i călătorul nostru ? „Apoi, o fi căzut, săracu ; cu gropile astea din drum, săream de ne ieşea sufletul."

—Bietul, te pomeneşti că odată cu el o fi căzut şi o ladă, două de salam.

Şi chiar aşa a fost, la predarea mărfii a lipsit o cantitate frumuşică de salam.

Care oare din cei doi necunoscuţi au fost vinovaţi ? Poate amîndoi.

Cu toată lipsa, am primit fiecare cîte două bucăţi de salam.

EROINA NINI

Tot la Mitropolie lîngă locuinţa noastră, la dreapta, se afla şi se află şi acum o clădire mare, în care locuiau mai mulţi preoţi.

Sus la etaj locuia şi. preafericitul părinte Teofil Ionescu, pe atunci diacon la Mitropolie, care de multe ori ne urmărea de la fereastră, jocurile noastre şi ne zîmbea cu multă simpatie.

Spre marea noastră surprindere, ne pomenim într—o zi că părintele Teofil Ionescu aduce un berbec şi—l leagă de un ţăruş în mijlocul curţii.

—Un berbec, copii ! Un berbec ! strigam înspăimîntaţi, căci nu prea ne—a surîs acest lucru. Mai ales că, aşa ni s—a părut nouă atunci, avea priviri ameninţătoare, gata să ne împungă.

Spre groaza noastră, s—a întîmplat de multe ori ca berbecul să scape şi să fugă după noi în toată curtea.

—Părinte Teofil, îl rugam noi în mai multe rînduri, fii bun şi du berbecu în altă parte ! Să ne scăpăm de el.

Dar berbecul a rămas mult timp teroarea curţii. Noroc că era vară şi aveam destul loc de joacă, şi îl ocoleam de la distanţă.

Într—o zi tocmai mă pregăteam să duc tava cu ghiveci la copt la simigeria din colţ, cum era obiceiul pe atunci, cînd aud din curte ţipete stridente de copil. Alerg şi o văd pe Marioara, sora mea, să fi avut trei—patru ani, care căzuse pe spate şi se apăra de berbec, ţipînd cu disperare.

—Berbecele ! Berbecele ! Ajutor !...

Destul de voinică, mă reped cu toată forţa să îndepărtez berbecul care se năpustise asupra ei, gata s—o împingă cu îngrozitoarele lui coarne.

După o aprigă luptă, am reuşit să apuc berbecul de coarne, să—l împing afară din grădiniţă şi să pun repede zăvorul la portiţă.

Marioara încă plîngea şi ochişorii ei negri şi mari parcă se mai măriseră de groaza prin care trecuse.

Mică şi negruţă, parcă era un boţ mînjit de pămînt amestecat cu lacrimile ce—i curgeau din belşug.

Plină de emoţie, eram totuşi mîndră de puterea şi curajul de care dădusem dovadă şi puţin îmi păsa că o mînă şi un picior îmi sîngerau cît despre rochie, vai de ea cum arăta.

Povesteam şi repovesteam amănunţit toată întîmplarea celor strînşi în grabă în jurul nostru.

—Nini a salvat viaţa Marioarei ! spuneau copiii.

Ce frumos sună, adevărat titlu de roman !

Cu cită admiraţie am fost privită de toţi copiii, mai ales că ştiau ce frică îmi era de şoareci, gîngănii, broaşte, mult mai mici ca fiorosul berbec.

Pentru mult timp am rămas „eroina Nini".

Cît despre berbec, atît mi—aduc aminte că a doua zi nu mai era în curte şi nici azi nu ştiu care i—a fost soarta. De ghiveci n—am uitat, după ce mi—am schimbat rochia, am dus tava şi cu mărunţişul pe care—l aveam, mi—am ales de pe tejgheaua simigeriei o frumoasă felie de dovleac copt şi două corăbioare dulci şi fragede de se topeau în gură.

Îmi părea totuşi rău că nu şchiopătam şi că rănile — zgîrieturi — nu mă obligaseră să fiu pansată, ar fi fost mult mai impresionant.

ZÎNA

E urît să scrii pe ziduri şi totuşi fratele meu mai mare, Gogu, băiat de paisprezece ani, scria pe gard şi pe ziduri „Zîna".

Această poreclă mi se adresa mie, că eram tunsă băieţeşte (ca să am părul mai des, nesuferit obicei al părinţilor).

Prea bine nici eu nu cred că—mi stătea, dar n—aveam încotro.

Cînd a—nceput să—mi mai crească părul, eram „arici corlilici" sau „Niniţa cap de răţoi". Ploua cu poreclele şi eram tare necăjită. M—am plîns tatii.

—Ia să laşi fata în pace, vezi să nu—ţi dau o chelfăneală, i—a zis tata morocănos.

—Ce să fac, tată, dacă e frumoasă ca o zînă ? şi ca un motan ce era, Gogu se strîmba dintr—o parte la mine să nu—l vadă tata.

Mare răutate şi totuşi nu l—am spus tatii că de cîte ori întîrzia seara, nu intra prin faţă, ci îmi arunca pietricele în geam ca să—i deschid fereastra.

Camera noastră era în colţul clădirii, aşa că el urca pe lîngă burlan, se agăţa sprinten de fereastră şi sărea cu uşurinţă în odaie.

—Ai văzut acrobaţia ? zicea Gogu. Lasă, Zîno, că te iau duminică la cinema să vedem ultima serie, a şaptea la „Goana după milioane".

Cînd auzeam de cinema, mă îmbunam un pic.

—Merg, dar să nu—mi mai zici aşa ! Da ? !

—Bine, Ninicule ! spunea el cu prefăcută blîndeţe că era mort de foame şi aştepta să—i aduc mîncarea pe care o pusesem deoparte.

Nu prea se ţinea el de cuvînt şi, ca să mă răzbun, răscoleam prin cărţile de pe etajera lui, să—mi aleg cîte un volum al cărui titlu mă tenta mai mult. Cum a fost cartea citită şi recitită de noi şi toţi copiii din curte „Aventurile sau călătoriile lui Enache Cocoloş".

Totuşi, tot basmele erau cele pe care le preferam şi nu mă plictiseau niciodată. Atunci, că eram copil, mai tîrziu, în cariera mea de educatoare şi acum, ca bunică, să le povestesc iubiţilor mei nepoţi.

Cred că şi plăcerea mea pentru feţi—frumoşi, zîne, i—a sugerat lui Gogu să—mi spună Zîna. Dar, toate au un sfîrşit. Dacă am văzut eu că Gogu nu se ţine de cuvînt şi nu mai sfîrşea cu „aricii" şi „zînele", deşi cu patru ani mai mică, i—am zis în faţă „Motanul", „Cloşca", „Goangă" şi altele ce—mi veneau mai repede în gînd.

Atins în orgoliul lui de frate mai mare, a urmat o încăierare serioasă, noroc de intervenţia activă a tatii, care ne—a liniştit pe loc.

Cum ne juram răzbunare pentru orice fleac, Gogu şi de data asta s—a răzbunat.

A doua zi, pe zidul clădirii, scria cu litere de tipar : (ZÎNA)

ANÎZ

Gogu, răutăcios, jubila, iar eu, deşi necăjită de noua mea poreclă, i—am admirat talentul creator.

COMPOZITOARE

Foarte gravă, îmi compuneam „fraza muzicală în sol major", tema mea la muzică.

Eram în primele clase de liceu şi aveam la muzică pe tanti Tita, pe atunci Cecilia Cristescu, mama talentatului dirijor Dinu Niculescu, mort în plină ascensiune şi destul de tînăr.

Tanti Tita era o profesoară excelentă, care ne explica atît de clar şi frumos că orele de muzică erau o plăcere pentru întreaga clasă.

Acum învăţam compunerea frazelor muzicale.

Le compuneam cu o deosebită plăcere şi de multe ori pentru un rezumat la limba germană eram gata la moment să dau în schimb o frază muzicală de toată frumuseţea.

Nu degeaba aveam zece la muzică, ce—i drept, prea mulţi nu aveam şi chiar la purtare, rar urcam aşa de sus.

Fratele meu, Gogu, elev în cursul superior la liceul Sf. Sava, îmi spune că şi ei învaţă compunerea frazelor muzicale, dar cum explicaţia n—a fost prea strălucită, habar n—au să le compună.

În clasa lui Gogu, toţi realişti, buni matematicieni, nu prea luau în serios orele de muzică, aşa că fratele meu cu rugăminţi mieroase, m—a convins să—i fac temele la muzică, ba, mai mult, şi pentru cîţiva colegi de—ai lui.

Plină de importanţă, mîndră de ştiinţa mea muzicală, m—am apucat să compun în serie mici melodii pentru Gogu şi prietenii lui, ba le—am scris şi în litere în ce gamă e fiecare.

Fără să—mi pese că sînt mai mică, i—am făcut şi puţină morală, arătîndu—mi indignarea faţă de neştiinţa lor în acest domeniu, mai ales că Gogu era excelent la toate celelalte materii.

Peste cîteva zile, îl aud pe Gogu :

—Ninicule, am compus şi eu o melodie şi mi—ar place să aud şi părerea ta în calitate de cunoscătoare...

—Da, cu plăcere...

—Bineee, ţi—l solfegiez, dar cu.o condiţie, să stau cu spatele la tine.

M—am aşezat pe un scaun şi urmăream atentă mîna lui Gogu cum bătea măsura în timp ce solfegia. îl ascultam cu un zîmbet plin de îngăduinţă. În fine, Gogu termină şi se uită întrebător spre mine.

—Ei, ce zici ? Ţi—a plăcut ? Cum e lucrarea ?

—*Îm* ! Binişor ! Drăguţ, zic eu.

—Daa ? priveşte ce am solfegiat.

Şi—mi întinde cartea de muzică — după care solfegiase. Citesc : Arie din „Anotimpurile" de Haydn.

—M—am înroşit ca focul şi nu—mi mai ridicam capul din carte, mueam de necaz.

—Nu—i nimic, Ninicule ! Se întîmplă şi de astea ! închise cartea şi plecă zîmbind ca un motan.

Nici nu s—a învrednicit să copieze aria într—un caiet. Să mai poftească să—i ajut la muzică — zic eu îmbufnată şi plec la joacă să—mi mai uit necazul.

MÎNA MIRACULOASĂ

Toată casa e—n mişcare, un du—te—vino nesfîrşit. Ziua de azi mi s—a părut ce—a mai lungă, deşi sîntem în ajunul sărbătorilor.

Un miros de sarmale, friptură, cozonac, vine îmbietor din bucătărie.

Nu ştiu cum (deşi azi nu aveam voie), intru în odaia mamii şi văd în colţ un brad sprijinit de perete. Alerg la bucătărie să anunţ minunea :

—A sosit bradul de la Moş Crăciun, dar nu e împodobit, e gol, gol ca în pădure.

—Brad în odaie ? Numai spre dimineaţă vine moşul, ţi s—a părut.

Vin cu toţii să mă convingă. Gogu o şi luase înainte. Intrăm, bradul nu mai era acolo.

—S—a supărat moşul că ai intrat în odaie şi l—a dus la alţi copii.

Am adunat cîteva ace de brad căzute pe jos, le—am strîns între degete ca să simt mai bine mirosul ce—mi amintea de frumosul brad pe care—l văzusem şi de la care puteam să—mi iau rămas bun, cine ştie cui are să—l ducă...

Necăjită, m—am dus să mă joc cu Mircea, care era mic de tot. Soseşte timpul să ne culcăm.

Spăsită, îmi aşez hainele frumos pe scaun lîngă pat şi mă culc mai necăjită ca oricînd.

În patul de alături vine şi Gogu să se culce, rîzînd de mine că n—am să primesc nimic, nici pom, nici jucării. Ce—i pasă lui de jucării! Cu patru ani mai mare ca mine, făcea pe grozavul, parcă ar fi fost mare ca tata.

Mă tot luptam cu somnul, cînd aud prin uşa întredeschisă, glasul mamei:

—Punem pachetele copiilor ?

—Da, da, răspunse tata, c—au adormit.

Strîngeam ochii, ca nu cumva să se bage de seamă că nu dorm.

Fîşîitul hîrtiei mi—a ascuţit atenţia şi fără să vreau am văzut—o pe mama cum ne pune sub pat, fiecăruia, cîte un pachet. Am stat nemişcată pînă am crezut că nu mai e nimeni în odaie.

Încetişor, deschid ochii şi zăresc sub pat la Gogu un pachet mare. Cred că şi mie mi—a pus la fel, dar nu aveam curajul să mă uit. O slabă rază de lumină care venea de dincolo mi—a ajutat să văd că pachetul e în hîrtie aurită, legat cu panglicuţă.

Tare m—aş fi uitat şi eu la al meu. Mi—era teamă să nu păţesc cum am păţit—o cu bradul.

Şi cum stăteam eu aşa şi mă frămîntam cu gîndul la pachetul meu, văd că de sub plapuma lui Gogu, apare o mînă care se opreşte drept în pachetul lui, apoi mîna se retrage iar sub plapumă — şi după un timp reapare, ia din pachet ceva, iar dispare, şi aşa în mai multe rînduri.

Motanul de frate—meu mînca liniştit din bunătăţile pachetului de sub pat.

Ei, asta—i gîndesc eu, el să mănînce şi eu nu ?
Mai practică, cobor, îmi iau pachetul tot aşa de mare şi frumos, intru sub plapumă, îl desfac şi rămîn mulţumită de ce găsesc : roşcove, curmale, smochine, covrigi, mandarine, şocolată...
Ca la masă, încep să mănînc cu poftă, nu ca Gogu culcat şi doamne fereşte, să mă înec.
—Ei, dar ce înseamnă asta ? e glasul tatii care vine şi ne ia pachetele, apoi iese şi închide uşa după el. Cred că nu mi s—a părut că l—am auzit rîzînd cu mama, pe cînd eu...
—Lăcomio ! Lăcomio ! aud glasul dojenitor al fratelui meu. „Na ! acuma începe şi Gogu", gîndesc eu amărîtă.
—Să vezi tu ce am să—ţi fac...
—Dar tu de ce mîncai ?
—Eu ? La mine mina miraculoasă mi le aducea, fără să mă mişc.
N—am mai zis nimic, m—am abţinut să nu plîng, să nu se bucure Gogu. Cu ochii plini de lacrimi, într—un tîrziu, am adormit.
Dimineaţa ne trezim că e mişcare mare la mama în odaie, uşa se deschide şi zăresc un brad mare şi frumos împodobit, luminat de lumînărele multicolore.
Ne—am îmbrăcat în grabă şi cu toţii eram în jurul bradului, cîntînd colinde şi cîntece de sărbători.
Ne—am primit darurile de sub pom şi la urmă ni s—au dat şi pachetele aurii, cu promisiunea să fim copii cuminţi.

COLINDELE

Din odaia tatii, răsunau acorduri puternice şi liniştitoare. Era semnalul de „chemare", ca noi copiii să ne strîngem în jurul tatii. Alergam de pe unde ne găseam din casă, din magazia cu lemne, din curte, întrecîndu—ne care să ajungem mai întîi.

Fie că ne chema la lecţii, fie să ne spună ceva, dar mai cu seamă avea obiceiul la asemenea chemări să ne mai cînte cîntece sau colinde noi, melodii compuse ori culese de curînd de el.

În marea dragoste pentru folclorul nostru, tata a cules colinde din toate colţurile ţării, mai cu seamă din Oltenia şi Muntenia. Obişnuia să culeagă chiar şi de la elevii lui aflaţi la Seminarul Nifon din Bucureşti. Aceşti minunaţi elevi, ei înşişi îndrăgostiţi de frumoasa comoară a folclorului nostru, i—au îmbogăţit colecţia, apărută mai tîrziu într—un frumos volum de două sute de colinde.

Cînd ni— le cînta la pian sau orgă acompaniat de plăcuta şi delicata lui voce, îl ascultam încîntaţi. Ba începeam să cîntăm şi noi cu el.

—Cum vi se pare ? obişnuia el să ne întrebe după ce încheia colindul.

—E cel mai frumos ! spuneam la fiecare colind.

Un zîmbet lumina faţa frumoasă a tatii atunci, la tumultuoasa noastră apreciere.

—Toate sînt frumoase, copiii ! exclama tata. Ele cîntă şi oglindesc sufletul şi datinile poporului român, atît de talentat în toate !

Şi se apuca din nou de scris, iar noi plecam plini de voie bună, fredonînd :

„Mîine anul se—nnoieşte,
Pluguşorul se porneşte
Pluguşor cu şase boi
Cum e datina la noi.
Boii, boii dinainte,
Cu corniţe poleite,
Boii, boii de la roată.
Cu corniţele de piatră...
....

De sărbători aşteptam cu nerăbdare seara de ajun, să pornim la colindat cu colinde frumoase, pitoreşti. Lăsam la o parte cîntecele ,,A ruginit frunza din vii" şi altele care, deşi erau frumoase, nu aveau ce căuta în noul nostru repertoriu de iarnă.

Ne părea rău că numai prin vecini aveam voie să colindăm cu mare îngăduinţă şi pe Dealul Mitropoliei. Într—un an am fost chiar şi la Mitropolitul Miron Cristea, mai tîrziu primul nostru Patriarh. Tata i—a compus un imn ce i—a fost cîntat de toate şcolile în aceeaşi zi, la marea festivitate.

Băieţii din curte, în frunte cu Gogu, Jean, Naie, Fane şi alţii, mai toţi elevi de liceu şi cu vocile formate, au transformat „corul Junglei" într—un cor serios pe trei voci, dirijor bineînţeles : Jean Rînzescu.

Debutul acestui cor a fost într—o seară de ajun.

Îmbrăcaţi frumos, Jean a adus de acasă şi cravate... cu împrumut ca să fie toţi băieţii „bine", au pornit întîi pe la profesori, prieteni, Mitropolie şi, bineînţeles, şi la noi.

N—am spus nimic tatii, am vrut să—i facem surpriză. Mi—aduc aminte cu cîtă emoţie i—am aşteptat toată seara. Veneau colindători, le dam mere, nuci, covrigi.

—Nu te culci, Nini ? mă întreba mama.

—Cum să adorm într—o astfel de noapte ? ! îi răspundeam eu emoţionată şi mă temeam să nu mă trimită la culcare. Nu mă trimitea.

În fine, într—un tîrziu auzim tradiţionalele cuvinte :

—Primiţi colindătorii ?

Le—am recunoscut vocea şi fug la tata :

—Tată, a venit Societatea Pedala. O primim ?

—Cum am putea face altfel ! răspunde tata duios. în camera cu pian mirosea a portocale.

—Dar cine sînt ? Despre ce societate vorbeai ?... întreabă mirat tata.

—Ei, corul băieţilor, tată ! Băieţii noştri din curte ! Nu ştii ? Societatea corală „Pedala", spun eu

îmbujorată de emoţie, dirijor e Jean Rînzescu — cunoaşte notele... ca pe apă. Şi ne pune să apăsam pe „pedala" noastră vocală. Uite aşa !

Îmi umflu glasul şi—i arăt. Rîde tata de mine. Rîd şi eu. Sîntem nespus de veseli amîndoi. Ne înfioară apropierea sărbătorilor de iarnă cu cozonaci, şoric de porc, cîrnaţi, caltaboşi şi toate cele.

—Să—i primim ! propune tata. Prea i—am lăsat să aştepte ! Am fugit la băieţi, credeţi că mai era nevoie ? Corul băieţilor se auzea destul de frumos sub ferestrele ninse. Eu mă uitam la tata, cu coada ochiului, să văd ce impresie—i face, să ştiu ce să raportez băieţilor. Tata, ca orice compozitor, era foarte scrupulos în privinţa interpretării. De data aceasta, se pare, n—aveam nici un motiv de îngrijorare. Asculta colindele cu figura luminată. Şi melodia îşi lua zborul peste brazii ninşi din apropierea Mitropoliei.

„Sus, boieri, nu mai dormiţi,
Vremea e să vă gătiţi,
Casa să v—o măturaţi
Hai leru—i ler,
Şi masa s—o încărcaţi
Hai leru—i ler...
....

Mama sosea şi le aducea colindătorilor mere, covrigi, nuci poleite. Şi alte colinde urmau sprintene :

Domn, domn să—nălţăm,
Domn, domn să—nălţăm,
Am plecat să colindăm.
Domn, domn să—nălţăm,
Cînd boierii nu—s acasă,
Domn, domn să—nălţăm...
Cetinuţă, cetinioară...

Şi alt şir întreg de colinde pitoreşti, cu iz de iarnă şi sărbătoare, care de care mai frumoase, executate cu multă însufleţire. Obrajii tatei străluceau de mulţumire.

Iar, ca încheiere, membrii Societăţii Pedala încheiau :

„La mulţi ani, domnule Cucu
La mulţi ani, să trăiţi !"

Tata, parcă acum îl văd, aşa cum l—au prins colindătorii, în cămaşa de noapte naţională cu arnici, le—a oferit cu zîmbetul pe buze o hîrtie de o sută de lei.

—Bravo, băieţi, aţi cîntat tare frumos !

—Mulţumim, domnule Cucu ! au strigat veseli băieţii, bucuroşi că au făcut o surpriză plăcută maestrului Cucu. Nu era prea uşor să fii apreciat de tata. De data aceasta, membrii Societăţii Pedala erau apreciaţi de tata şi mă umflam în pene.

—Inivită—i pe copii în casă ! mi—a zis tata, în semn de cea mai înaltă preţuire a colindătorilor la ora aceea din noapte.

—Poftiţi, băieţi la noi în odaie pentru împărţirea roadelor acestei seri de Moş Ajun ! le—am spus eu şi Gogu.

Băieţii atîta au aşteptat. Au intrat în casă cu ninsoarea pe haine şi pe căciuli. Frumoşi mai erau ! Cum au intrat, mie, ca fetiţă, mi—au oferit o cutie cu bomboane fondante. Iar unul din ei scoase o sticlă de chefir din buzunarul paltonului, pentru sărbătorirea acestui norocos debut coral al societăţii. Se consemna un progres de la „Corul junglei" la „Corul colindătorilor" Societăţii Pedala. Şi trebuia oricum sărbătorit.

Tot înghesuindu—se care să deschidă sticla, Fane alunecă pe parchetul proaspăt ceruit. Sticla fuge cît colo şi se sparge, împroşcînd toată odaia de curînd spoită pe pereţi şi pe parchetul strălucitor cu lichidul acidulat de chefir.

—Vai, să nu cumva să vadă tata ! am zis.

Înăbuşindu—ne rîsul pe care de—abia ni—l puteam stăpîni, în liniştea cea mare, am şters chefirul cu batistele, fularele, rămînînd doar vagi urme, ca amintire.

Aşa s—a încheiat debutul Societăţii corale Pedala.

GRI, GRI, GRI!

Mi—am terminat lecţiile. Afară, o ploaie măruntă, rece, te îmbie să. stai în casă să lucrezi sau să citeşti. S—au dus zilele cu soare dogoritor, toamna e pe sfîrşite şi ea.

Păsările călătoare de mult şi—au luat zborul. Copacii desfrunziţi, legănaţi de vînt, adorm de—acum somn lung de iarnă.

Gîze şi tot felul de gîngănii, parcă nici n—au fost, o să le duc dorul. E linişte. Sînt singură acasă şi pot, nestingherită de nimeni, să—mi termin cartea care mă pasionează grozav, „Un oraş plutitor" de Jules Verne.

Ce minunat e să poţi călători pe unde te duce gîndul! Mă văd pe uriaşul vapor, parcă şi simt gustul sărat al oceanului, în timp ce mă plimb pe covertă, fără să—mi pese de valurile ce izbesc cu furie, mîniate că pot fi înfruntate de acest îndrăzneţ oraş plutitor.

„Gri, gri, gri ! Gri, gri, gri !" Ei, ce—i asta ? Mi s—a părut ? Stau liniştită şi ascult. „Gri, gria, gri!" late uită... pe perdea un greieraş.

—Cum ai ajuns aici, năzdrăvane ? „Gri, gri, gri!"

—Da, ţi—o fi foame, bietul de tine... Ştai, de ce ai fugit ? Nu—ţi fac nici un rău, am să—ţi aduc mîncare.

Am prins în grabă cu cîteva ace o cută în perdea şi am presărat cîteva firimituri de cozonac, apoi am să văd ce o să facă micul cîntăreţ.

Unde o fi sărit nu ştiu, că nu l—am mai văzut.

Săracu... O să moară de foame.

Am început din nou să citesc iar seara la masă îi întreb pe toţi ai mei, cu un ton foarte misterios :

—Cine ghiceşte, ce musafir avem în casă ? Unul mic, mic.

—Căţel, şoricel...

—Nu şi nici n—o să ghiciţi, spun eu frăţiorilor mei. „Gri, gri, gri !" se aude din nu ştiu ce colţ al odăii.

—Am ghicit ! zice sora mea, Marioara. Un greieraş ! Un greieraş !

Am căutat cu fraţii mei prin toată casa, dar greieraşul nu era de găsit. „Gri, gri, gri!" cînd aici, „gri, gri, gri!" cînd colo, se juca parcă de—ascunselea cu noi. Mare hoţoman, unde s—o fi ascuns ? Numai de nu ar pleca de tot, gîndesc eu, întotdeauna mi—a plăcut cîntecul greieraşilor.

A doua zi, cînd m—am întors de la şcoală, am alergat la perdea. Firimiturile nu mai erau.

„Bravo, greieraş, mi—am zis, te—am salvat, am să—ţi mai pun alte firimituri, să ai ce mînca."

Mare mi—a fost mirarea cînd, după cîteva zile, sta nestingherit pe perdea fără să—i pese că am intrat în odaie cu fraţii mei.

Azi aşa, mîine aşa, pînă ce într—o zi, a mîncat chiar din palma mea.

Aşa ne—am împrietenit, era de acum al casei, sărea şi cînta de zor : „Gri, gri, gri ! Gri, gri, gri !" parcă ar fi spus : „Mulţumesc, copii !"

Hei, să te vadă furnica, s—ar mira şi ea de norocul ce a căzut pe capul tău, greieraşule.

Toată curtea ştia de „Gri—Gri" micul nostru prieten şi nu o dată stau copiii în dreptul ferestrei noastre, doar—doar l—or zări pe perdea.

Nu mai puteam de bucurie, cînd îl auzeam „Gri, gri, gri ! Gri, gri, gri !" şi mă întristam la gîndul că o dată şi o dată tot o să plece să zburde pe cîmpie, ca toţi greieraşii.

Şi iată că solii primăverii au început să se arate. Iarna şi—a luat cojoacele în spate şi s—a tot dus. E cald, e soare, totul înverzeşte, înfloreşte. Copiii zburdă, cîntă, bucuria cuprinde pe toată lumea. Stăm cu ferestrele larg deschise.

—Bine—aţi venit, raze de soare !

—Bine ai venit, iubită primăvară !

Vai, greieraşul nostru, de două zile nu mai cîntă. Ne—a părăsit. Nu—i frumos din partea lui că nu şi—a luat rămas bun.

—Ne—a plecat greieraşul!

—Ne—a plecat greieraşul! se scînceau fraţii mei cei mici. Ei, la toamnă, dacă nu l—o primi furnica, tot la noi o să vie. Azi e o zi însorită şi mergem cu toţii la plimbare. Ce bine îmi pare ! îmi îmbrac rochia cea nouă şi primii ciorapi de mătase pe care i—am primit de ziua mea.

—Vai, dar ce—i asta ? Ia te uită... sînt găuriţi, parcă i—ar fi ros cineva. Ciorapi noi de mătase... Şoareci

nu avem, atunci cine, cine ?
—Drăgălaşul nostru „Gri, Gri", îmi spune Gogu de abia stăpînindu—şi rîsul.
Frumos, n—am ce zice, asta i—a fost mulţumirea că toată iarna l—am hrănit şi adăpostit la noi ?
Greieraş nerecunoscător ! La anul să—ţi pui pofta—n cui, că la noi nu mai ai ce căuta.
Şi ca să—mi uit necazul, mi—am pus şosetele, n—am vrut să renunţ la plimbare şi într—o clipă am fost gata.
A fost o plimbare minunată la pădure şi lacul Herăstrău.
Pe—nserat, ne—am întors voioşi acasă, încă îmbujoraţi de soarele cald de primăvară.
Brotăceii, greieraşii se întreceau în cîntec.
„Gri, gri, gri ! Gri, gri, gri !"
—Eu îl aud şi pe greieraşul nostru, zic eu către fraţii mei, auziţi ? parcă zice :
—Iartă—mă, dragă Nini ! „Gri, gri, gri ! Gri, gri, gri !"

DEPARTE DE CASĂ

Am terminat şcoala. Ar trebui să zburd de bucurie, dar cînd mă gîndesc să plec de acasă, casa cu nesfîrşita ei curte din Dealul Mitropoliei şi să—i las pe toţi acei cu care am copilărit, mă cuprinde o mare tristeţe.

Rămas bun Bucureşti, oraş drag al copilăriei mele !

—Nu fi tristă, îmi şopteşte numirea mea din buzunar, ai optsprezece ani, nu mai eşti un copil, ce atîtea mofturi... eşti numită nu departe, la Ploieşti, doi paşi de Bucureşti, ce mai vrei ?

Părinţii, fraţii mă încurajau fiecare în felul lor.

Resemnată, m—am gîndit şi eu, la urma urmei Ploieşti nu—i marginea ţării, am să pot veni acasă destul de des.

Dar, într—o dimineaţă, poştaşul îmi aduce un plic mare, oficial, chiar pe adresa mea. Oarecum măgulită că de abia am terminat şcoala şi încep să primesc scrisori oficiale, nerăbdătoare deschid plicul.

Citesc, recitesc şi izbucnesc în plîns. Sînt numită în judeţul Treiscaune ! Doamne, ce—o mai fi şi asta? Ce, ne jucăm de—a numirile ? Ah ! de—ar veni tata, sînt sigură că e o greşeală. Citesc din nou... Sînteţi numită în mod provizoriu la Şcoala de copii mici din corn. Ghelinţa, jud. Treiscaune, pe data de 1.IX. 1927.

A ! Iată, a venit şi tata. Cu lacrimi în ochi îi dau plicul.

Calm, tata mi—a explicat că în urma unei decizii ministeriale, tinerii absolvenţi sînt numiţi pentru cel puţin trei ani în Ardeal. Nu cunoşteam Ardealul, nu fusesem niciodată.

—Nu mă duc, tată, nu mă duc ! şi—am izbucnit din nou în plîns.

Toată vacanţa mi—a fost umbrită de numirea mea în Treiscaune, judeţ de al cărui nume nu o dată am făcut haz la orele de geografie.

îmi pierdusem obişnuita voie bună.

Ce s—o fi sfătuit mama cu tata nu ştiu, dar, într—o zi, cam pe la sfîrşitul lunii august, mama s—a dus în recunoaştere la Ghelinţa.

I—am aşteptat întoarcerea cu nerăbdare. Mama s—a întors încîntată.

—Nini, spune mama, e o regiune cum îţi place ţie, muntoasă, la fiecare pas privelişte nespus de pitorească. Coloritul pădurii, munţii, florile, are să—ţi placă foarte mult acolo.

Curioasă, începusem să mă obişnuiesc cu gîndul plecării în „marile depărtări". Timpul mi se părea că zboară, nu—l puteam opri, ziua plecării se apropia.

În toamnă însă, din cauza unei puternice epidemii de poliomielită, începerea şcolilor s—a amînat, aşa că în loc de o zi frumoasă de septembrie, am plecat de acasă la sfîrşitul lui octombrie, într—o zi ploioasă şi rece.

Iată—mă în tren cu mama. Trenul gîfîie din greu.

Stau pe culoar, cu nasul lipit de geam. Lacrimi nestăpînite ţin isonul ploii şi ninsorii ce lovesc geamul din afară. Ce timp urît!

La Braşov, schimbăm trenul şi după mai bine de o oră, sosim în gara Imeni. Coborîm numai noi două şi cîţiva localnici. începuse să se însereze.

Un vînt rece şi umed mă face să—mi strîng mai bine paltonul, mi—e frig. Mă uit în jur, pustiu, pustiu. Din văzduhul plumburiu se cerne ploaie şi zăpadă.

Cununa întunecată a munţilor stă parcă ameninţătoare în vîntul ce şuieră ca—n toiul iernii.

Cu chiu, cu vai, pentru că nu ştiam ungureşte, ne înţelegem cu un căruţaş să ne ducă la Ghelinţa, cam 5 km depărtare de gara Imeni.

Ei, mai tîrziu, nu o dată am făcut pe jos acest drum. încă nu mersesem cu căruţa şi nici pe drumuri atît de noroioase, îmi încleştam mîna de marginea căruţei, de teamă să nu cad.

Unde eşti tu, tramvai, trotuar, trăsuri, maşini ? M—am uitat la mama şi amîndouă am început să rîdem, parcă amuzate de hîrtoapele şi noroiul prin care treceam. Făceam şi noi haz de necaz.

În fine, intrăm în comuna Ghelinţa şi mergem, mergem, sat nesfîrşit de lung.

Credeam că e un sătuleţ, cînd colo lung de şapte kilometri. Oprim în faţa şcolii. Ne iese înainte femeia de serviciu, care tocmai dăduse prin clase cu motorină, ca în fiecare sîmbătă. Bănuind cine sînt, pe mama o cunoscuse în vară, a sărit să ne ajute la bagaje cu un surîzător „Kezeiket csokolom".

O odăiţă în localul şcolii era viitoarea mea reşedinţă, modestă, rece, fără foc. „Halal, gîndesc eu, pînă

aici totul e trandafiriu", dar mamii nu i—am mai zis nimic.

Afară de odăiţa mea, mai erau două săli de clasă : una pentru grădiniţă şi cealaltă pentru cele patru clase primare cu un singur învăţător şi director totodată.

Focul, făcut în grabă, duduie vesel în micuţa sobă de tuci din colţul odăii.

Ordonată ca de obicei, mama a despachetat şi mi—a rînduit micul meu bagaj.

Curioasă, mă duc să văd clasele, îndeosebi grădiniţa mea.

Mă opresc în prag şi privesc... oare aici am să—mi desfăşor activitatea mea de educatoare ? Vai de copii, vai de mine. Nu tu măsuţă, nu tu scăunele, ci nişte bănci joase, din lemn nevopsit, destul de rudimentare, aşezate în jurul_ pereţilor. O masă şi un scaun pentru mine, iar pe pereţi cîteva tablouri neînrămate — animale domestice.

Ies în curte, aprind lanterna şi pot distinge o curte nu prea mare, împrejmuită de un gard destul de dărăpănat. Linişte, linişte... aici lumea se culcă cu găinile. Străzile sînt pustii, e întuneric, doar cîte o lumină pîlpîie la cîte o fereastră. De curent electric, nici vorbă. Un lătrat din curtea vecinului mă face să tresar, m—a cuprins şi frigul.

În odaie e călduţ, îţi mai vine să stai, e mai primitoare acum Am stat mult de vorbă cu mama, pînă cînd, obosite de drum, am adormit. A doua zi, duminică, timpul s—a mai îndreptat, ba din cînd în cînd se mai ivea şi soarele, care cu o zi înainte nu—l zăreai din cenuşiul norilor.

Am dat cu mama o raită prin sat, prin străduţe nepavate, nepietruite, cu case modeste, mai toate din bîrne, drăguţe dealtfel ca aspect. Majoritatea locuitorilor, tăietori de lemne, la fabricile de cherestea din Zernea şi localitate.

Sat sărac, oameni săraci, copii cu duiumul.

Cînd fabrica din Zernea a ars, mulţi au rămas fără lucru şi—au plecat din sat spre Comandau, Covasna sau mai departe şi veneau acasă cam la o lună o dată.

În centrul Ghelinţei, am văzut circa medicală, un singur medic, **o** farmacie, vreo două prăvălioare şi o popicărie, cam atît.

N—am rămas prea încîntată, dar priveliştea munţilor cu creste înzăpezite, freamătul pădurilor ce coborau pînă în sat, m—au cîştigat. Prevedeam de acum plimbările şi excursiile pe care le—am şi făcut de multe ori chiar cu micii mei elevi.

Locuitorii, oameni prietenoşi, ne salutau cu mult respect şi simpatie — vestea mersese ca vîntul, a venit o domnişoară tînără, educatoare la copiii noştri şi e chiar din Bucureşti.

După bagajul de sfaturi dat cu multă convingere, mama a plecat liniştită că a lăsat o educatoare cu dragoste de muncă şi de copii.

Zburdalnica Nini, era acum domnişoara educatoare Nini Cucu.

JOCUL DE—A CUVINTELE

Prima zi între copii. E luni dimineaţa. Cu multă emoţie pe care de abia mi—o pot stăpîni, intru în grădiniţă.

Băncuţele sînt pline de copii. Un „bună ziua" scîlciat, a fost răspuns la salutul meu.

Directorul m—a recomandat copiilor şi le—a spus să fie cuminţi — bineînţeles în limba maghiară — apoi m—a lăsat singură cu ei.

Copiii nu ştiau o boabă româneşte, iar eu nu ştiam ungureşte. Mă uit la ei, la fel şi ei la mine. îmi pierise orice iniţiativă. Eu tăceam, ei tăceau cu privirile aţintite spre mine.

Ei, metode pedagogice, nu mă ajutaţi ? Cum să procedez ? Tuşesc cu un aer grav şi—mi cade batista. Mă aplec s—o ridic, o arăt copiilor şi zic :

—Batista ! Batista ! Nici un copil nu repetă. Ce să fac ? Îmi venea s—o iau la fugă, să las totul baltă, să mă văd în tren, în drum spre casă.

Deodată, o fetiţă aleargă spre mine, îmi mîngîie rochia şi spune : szep ! szep !

Din privirea ei am înţeles că i—a plăcut rochia mea de catifea grena cu guleraş de dantelă.

Am mîngîiat—o, am luat—o de mînă, i—am legat fundiţele codiţelor, ne uităm una la alta, ne—am împrietenit. Copiii zîmbesc, încep să prindă curaj şi dau năvală spre mine, să mă ia de mînă.

Cu rochia mea i—am cîştigat pe toţi. înveselită, mă aşez pe o bancă, ei, buluc după mine.

Erau tare drăgălaşi cu toată îmbrăcămintea lor sărăcăcioasă, dar curată. în învălmăşeală mi se despletiseră cozile ce le purtam pe spate. Arăt spre o fetiţă şi zic clar :

—Fetiţă ! Fetiţă !

„Tiţă ! Fetiţă !" repetă cîţiva dintre ei.

—Codiţă ! Codiţă ! Tu fetiţă cu codiţă !

,,Tu fetiţă cu codiţă !" Copiii repetă după mine. Mă bucur. Mă scol, ne luăm cu toţii de mînă şi începem jocul de—a cuvintele :

—Masă ! Scaun ! Bancă ! Uşă !

Pun mîna pe fiecare obiect, ca ei să înţeleagă ce repetă după mine. M—am plimbat prin clasă de am ameţit. Ei veseli, repetau cu curaj : masa ! uşa !...

Pentru început, cred că e bine, gîndesc eu, tot am reuşit să—i învăţ cîteva cuvinte şi mai cu seamă "să ne împrietenim.

Unul din copii, mic şi subţirel, cu ochii ca două mărgeluşe, parcă era un şoricel, mă ţinea strîns de mînă, să nu—i ia cineva locul, dar nu scotea o vorbă.

Mă opresc în faţa tabloului ce reprezenta vaca şi—i zic :

—Vaca ! Vaca ! Vaca ! Vaca ! El, nimic, nici nu deschidea gura. Cu un ton mai energic :

—Vaca ! Vaca !

Enervată de încăpăţînarea lui, strig :

—Catîr ce eşti, Vaca ! Vaca !

—Catîr eşti ! se aude glasul piţigăiat al şoricelului.

—Bravo, zic eu şi izbucnesc în rîs. Fericit, rîde şi dumnealui. Ca maimuţele, încep şi copiii să rîdă, eu cel puţin, nu—mi mai puteam stăpîni rîsul.

Acum, jocul de—a cuvintele terminat, am început să ne jucăm jocuri în cerc : „batista", „Baba oarba", pînă cînd colopoţelul a sunat de recreaţie.

Am ieşit cu copiii în curte şi ne—am jucat de—a prinselea că de—a cuvintele fusese de ajuns.

Fugeam. Copiii toţi după mine şi cînd mă lăsam prinsă rîdeau cu poftă în jurul meu. Cînd au plecat acasă, i—am aşezat în rînd doi cîte doi şi i—am condus pînă la poartă şi m—am uitat lung după ei, în timp ce se îndreptau spre casă. O fetiţă, ultima din rînd, se întoarce şi vine rîzînd spre mine :

—Tu fetiţă cu codiţă ! arată ea veselă cu degetul spre mine.

Am îmbrăţişat—o şi ne—am despărţit făcîndu—ne semne cu mîna, ca două prietene.

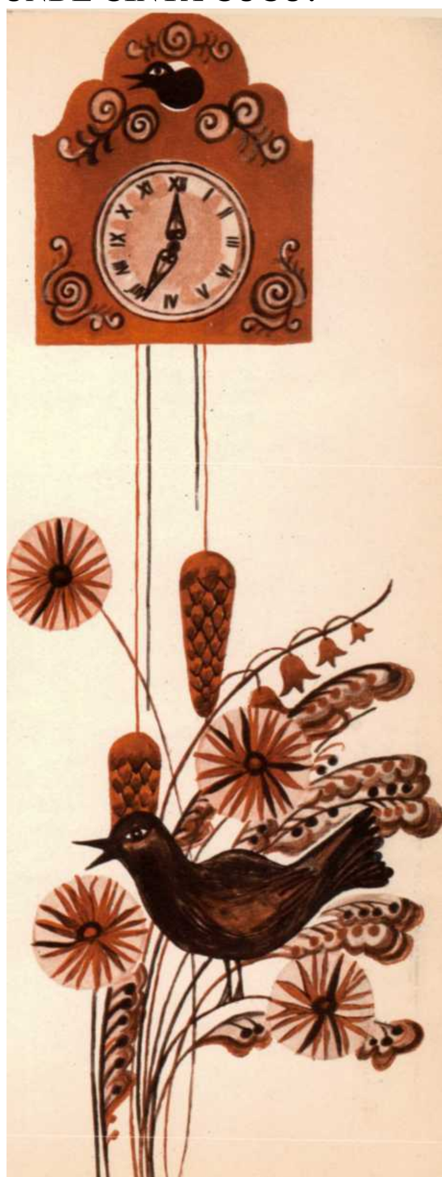
LA EXAMEN

—Sînteţi toţi ?
—Nu lipseşte nimeni, răspund copiii într—un glas.
—Naie, Tudorică, Tanţa, Fane... zece, doisprezece, număr eu.
—Treişpe, paişpe, toţi prezenţi, termină de numărat Tudorică.
—Atunci în căruţă, copii, voi fetele veniţi aici în leagăn lîngă mine, iar voi...
—Căruţa—i mare, avem noi loc, şi sar sprinteni cu toţii în căruţă.
—Parcă plecăm la secerat, zice Naie şi dă bici cailor, care pornesc la trap.
—Încotro, copii, ne întreabă moş Vasile, care sta pe bancă în faţa porţii.
—La examen, la Crevedia, că în acest an acolo e centrul de examinare.
—Apăi, aveţi de mers mai bine de un ceas, daţi bici, flăcăilor !
—Înconjurată de elevii mei, de abia mă mai vedeam, unii dintre ei adevăraţi flăcăi, fetele crescuseră şi ele, toţi absolveau cl. VII—a primară.
—Copii, să fiţi atenţi, să nu ne facem comuna de rîs !
—Nu vă faceţi griji, tot Vadu Lat o să iasă primul, aproape ca în toţi anii.
Era prin 1945, pe atunci funcţionam ca învăţătoare, nu era grădiniţă în Vadu Lat.
Eram mulţumită de elevii mei, cu toată zburdălnicia lor, mă ascultau şi—şi vedeau de lecţii. Străbatem şoseaua, coborîm mai încet valea şerpuită a Bucşanului, să nu se sperie caii.
Grădinile de zarzavat se întind cît vezi cu ochii. Lăsăm în urmă satul Bucşani, apoi încă unul şi iată—ne ajunşi în Crevedia, sat de şes cu mult praf.
Ne oprim în preajma şcolii, lîngă celelalte căruţe, aproape singura locomoţie pe atunci prin acele meleaguri, azi sînt curse regulate cu autobuze.
—Ura ! A venit şi Vadu Lat!
—V—am luat—o înainte, ne strigă un grup de copii.
—Anul trecut am fost noi la voi, acum v—a venit vouă rîndul, ne spun cei din Crevedia.
Nu trece mult şi un glas autoritar răsună în toată curtea :
—Toţi elevii să poftească în clasă !
Nu fără emoţii, copiii vin rînd pe rînd şi se aşază liniştiţi în bănci.
Examenul, ca toate examenele, cu scris, oral, corectarea tezelor, calcularea mediilor, apoi afişarea celor reuşiţi şi ziua—i pe sfîrşite.
Copiii se îngrămădesc în faţa listelor de abia afişate pe uşă. Deodată, fetele mă îmbrăţişează, iar băieţii nu—şi mai găsesc loc de bucurie.
—Vadu Lat a luat cele mai mari medii, zice Ionel, şi anul acesta sîntem primii.
—Ce vă lăudaţi, mă ?
—Aţi avut noroc.
—Noroc, nenoroc, am ştiut, am reuşit.
Au ştiut copiii, au ştiut şi mai tîrziu. Mulţi din ei au ajuns ingineri, profesori, ofiţeri...
—Hai, copii, că ne apucă noaptea pe drum, părinţii or fi îngrijoraţi.
—Ei, o dată e examen de absolvire...
Din nou cu toţii în căruţă, pornim veseli spre casă.
—Dă bici cailor, *Naică,* pînă acasă murim de foame, spun fetele.
Trap, trap ! Trap, trap ! ajungem la o fîntînă. Oprim caii şi ne dăm şi noi jos, să bem cel puţin apă, că mîncarea se terminase de mult.
—Da' unde sînt fetele ?
—Aici ! Am cumpărat covrigi, acum i—a adus la prăvălie, peste drum.
—Bravo ! s—au repezit băieţii la covrigii fetelor, covrigi calzi, atunci ieşiţi din cuptor.
—Să mai cumpărăm, strigară nesătuii de băieţi.
Am trecut drumul cu toţii să mai cumpărăm, că prea erau buni.
—Păi, dacă nu găseam covrigi, muream de foame, spune Naie, mucalitul.
—Da' de unde veniţi aşa de înfometaţi ?
—De la examen, nene.
—Şi barem aţi reuşit ?

—Primii, zic eu cu mîndrie.
—Păi, dacă—i aşa, ce—aţi zice de o strachină cu murături ?
—Murături ? chicotesc fetele.
—Chiar azi desfăcui ultimul butoi cu murături. Să tot mănînci, aşa—s de bune, ei, ce ziceţi ?
—Tii, ar fi straşnic ! spun băieţii.
Şi—n răcoarea serii, iată—ne la o masă în faţa prăvăliei, mîncăm cu toţii dintr—o strachină covrigi cu murături. A fost cea mai delicioasă mîncare.
—Apăi, nene, mulţumim başca pentru covrigi, başca pentru murături, mulţumeşte Nicu în numele nostru.
—Murături ca astea, n—am mai mîncat, zice Tudorică şi soarbe toată zeama din strachină, să întărească cele spuse.
—Să vă fie de bine, să trăiţi şi să mai poftiţi! Iar la drum, cîntăm mai veseli ca oricînd.
—Mai domol, băieţi, că doar nu ne fugăreşte nimeni.
Nu termin bine de spus, cînd, aşa ca din văzduh, se agaţă un om de căruţa noastră, fără să scoată o vorbă.
—Hei, cine eşti ? Dă—te jos ! Dă—te jos !
—Nu vezi că nu—i loc ?
Namila de om, că era înalt peste măsură, sta cu un picior pe scară şi cu o mînă se ţinea de căruţă. Nu scotea o vorbă, privea mereu cînd înainte, cînd înapoi. Faţa nu i—o puteam vedea, că se întunecase de—a binelea.
Fetele mă strîngeau de braţ să mai prindă curaj.
Înfuriată de purtarea necunoscutului, strig cît pot eu de tare :
—Dă—te jos, omule, lasă—ne în pace !
Deodată, face o mişcare, parcă atunci mă descoperise, se uită pentru o clipă spre mine. Fetele au dat un ţipăt de m—am speriat şi eu.
Atît a trebuit, că nişte cerberi băieţii s—au aplecat spre noi, să ne ocrotească de nepoftitul călător.
—Jos ! Jos !
—Cine eşti bre, n—ai gură ?
—Mergi pe jos, dacă faci pe mutul.
—Jos ! Jos !
Dacă văd băieţii că omul nu are de gînd să coboare, încep să—l zgîlţîie, să—l tragă de haină, silindu—l astfel să coboare, încurajate începem şi noi să strigăm :
—Dă—te jos ! Dă—te jos !
—Jos din căruţă, că de nu...
Ca prin farmec, aşa cum ne—am pomenit cu el din senin, aşa a dispărut deodată în întunericul nopţii.
—Dacă se atingea de un fir de păr de dumneavoastră, praf îl făceam ! spune Naie şi pocneşte o dată cu biciul, de—am tresărit cu toţii.
—Parcă nici nu înţelegea ce—i strigam, sau poate era surd, mut...
—Da de unde, se prefăcea mutălăul.
—O mişcare dacă mai făcea... sar şi fetele, care parcă uitaseră spaima prin care trecuseră.
—O fi fost un hoţ, nebun sau...
—Sau chiar...
—Spion, spun deodată copiii.
—Cine a fost, cine nu a fost, cum intrăm în sat, ne oprim la miliţie şi spunem tot ce ni s—a întîmplat.
—Ei, atunci las pe noi... dii, armăsarilor, ca vîntul să ne duceţi, dii! dii!
Cînd am intrat în sat, copiii au început să chiuie de bucurie că am ajuns cu bine acasă.
La miliţie, copiii se întreceau care să dea mai multe amănunte.
—Să vă spun eu, sare tot Naie, ca de obicei, era un om înalt, îmbrăcat aşa ca la sat şi...
—Nu vorbea, se uita atent înainte, parcă se temea de cineva, să nu—i iasă înainte.
—Ba l—am văzut eu că s—a uitat şi înapoi să nu—l urmărească cineva.
—Nu, nu, n—a fost lucru curat la mijloc, zic ei deodată.
— Bine, băieţi, duceţi—vă acasă, noi vă mulţumim, sînteţi flăcăi de ispravă, bravo vouă !
Mi—au mulţumit şi mie că am procedat aşa cum trebuia.

A doua zi, vîlvă mare în sat. în pădurea din valea Neajlovului, chiar în poiana lui Calotă, a fost prins un spion, arestat şi dus la Bucureşti.

UNDE CÎNTĂ CUCU?

Toată grădiniţa e numai zumzet, cînt şi veselie.

Etajerele, dulapurile încărcate cu jucării stau la îndemîna copiilor, să—şi aleagă fiecare ce—i place.

Ca de obicei, băieţii preferă maşini, trenuri, rachete, ca viitori ingineri, cosmonauţi.

În halate albe şi cu bonete pe cap fetiţe doctoriţe consultă bolnavii culcaţi pe scăunele.

—Tuşiţi, vă rog. Aşa. Aici vă doare ? Vă scriu o reţetă s—o faceţi imediat la farmacie şi luaţi trei linguriţe pe zi. Cine urmează ?

—Eu, fetiţa mea a mîncat tot pachetul cu ciocolată, e bolnavă, plînge...

Bolnavii se perindă pe rînd, plîng, se vaită, aşa fac toţi cei ce vin la doctor.

—Cine se tunde ? Cine se bărbiereşte ? strigă frizerul cu trusa nou—nouţă.

—Tuu ! Tuu ! fluieră Nicu, la o parte, loc ! loc !

Pe parchetul strălucitor e concurs de maşini mecanice, adevărat raliu.

Micile mămici îşi plimbă păpuşile în cărucioare cu toată seriozitatea.

—Şş ! şş ! Nani, nani.

—Voi ce construiţi, copii ?

—Blocuri, baraje !

În colţul clasei, la o măsuţă, un grup de copii stau pe scăunele şi răsfoiesc cărţi şi reviste cu poze colorate.

—Vai, ce frumos !...

—Ia să văd... Şi uite aşa se face şi lectură.

Mariana dă lecţii de balet, e mulţumită de cele trei eleve ale ei.

Sîntem la grădiniţa de copii din Cristian, unde mi—am petrecut zece ani, grădiniţă apreciată ca una din

cele mai frumoase din ţară.

Clădirea mare, luminoasă, îşi deschide porţile celor două sute de copii români şi germani, ce frecventează zilnic grădiniţa.

—Tovarăşe educatoare, am aşezat toate jucăriile la loc, mai mergem la plimbare ?

—Mergem, doar v—am promis

—Rîndul ! Rîndul ! strigă copiii.

—Toate grupele în curte !

—Mergem la plimbare, mergem la plimbare, mergem la plimbare, scandează veseli preşcolarii noştri în timp ce fiecare educatoare îşi numără copiii din grupă.

E o zi frumoasă de mai, un vînt cald, înmiresmat adie din pădurea ce coboară pînă în sat.

Doi cîte doi, şirul nesfîrşit de copii a şi pornit, sînt veseli, gălăgioşi.

Cum ajungem pe pajiştea din faţa pădurii, dăm voie copiilor să alerge în voie, să se joace, să culeagă flori.

—Ura ! Ura ! strigă ei fericiţi, parcă sînt nişte albăstrele pe iarba verde şi mătăsoasă, presărată cu bănuţei albi şi trandafirii.

—Cu—cu ! Cu—cu ! Cu—cu !

—Cîntă cucu, cîntă cucu, a sosit cucu !

—Cucuie ! Cucuie ! Spontan cîntă şi ei.

Cu—cu ! Cu—cu ! cîntă—n pădure. Cu—cu ! Cu—cu ! bine—ai venit ! Că
primăvara iar a sosit, Cu—cu ! Cu—cu ! bine—ai venit!

Grupa germană nu se lasă mai prejos şi încep şi ei:

—Kukuck ! Kukuck ! Nef in den Wald... Cu—cu ! Cu—cu ! răspunde şi călătorul cuc.

Urcăm dealul Pălănelului, iarna plin de copii cu săniuţa, acum se dau de—a berbeleacul, sar, cîntă îmbujoraţi de fericire, toată lumea e a lor.

Ajungem la aleea din pădure. Brazii se înalţă tot mai sus şi sînt atît de deşi, că de abia mai zăreşti ici. colo, albastrul cerului. Ciripitul şi trilul păsărelelor nu mai conteneşte.

Cip ! Cip ! Cip ! Cirip ! Cirip !

Trill... Trill... Cu—cu ! Cu—cu !

—Parcă sîntem în ţara poveştilor, spun copiii.

—Veveriţa !

—Uite o veveriţă !

—Tii ! Cum sare...

—Caută alune.

—Ba îmi place să sară, asta e gimnastica ei.

—Sau îl caută pe cuc, şoptesc copiii între ei.

—Îl caută pe cuc ?

—Las—că—l prind eu, uite—l ! Uite—l! zice Relu şi o ia la fugă pe poteca ce urcă în pădure. După el şi Nucu, amîndoi voinici din grupa mare.

—Hei, copii, încotro ? Staţi ! Staţi ! strigăm noi, dar ei se caţără, urcă tot mai sus.

Una din colege, Colac Elena, sună din clopoţel, suflă din trompetă, ei nu aud, s—au îndepărtat bine de noi.

—Reluu ! Nuculee ! strigă toţi copiii, fugarii nici nu întorc capul. O iau atunci la fugă în urma lor cu colega mea Luci.

Fără să avem sprinteneala copiilor, urcăm, de am crezut că ne iese sufletul. Relu şi Nicu fugeau, fugeau, parcă luaţi de vînt. La un moment dat, m—am oprit, urcuşul era prea abrupt. Luci, mai tînără ca mine, reuşeşte să ajungă sus, i—a ajuns cînd încercau să se caţăre pe un copac, fără însă să reuşească. După cîtva timp, Luci apare roşie ca focul cu fugarii de mînă. Ne uităm ia ei, ni se face milă... zgîriaţi, asudaţi, arătau ca vai de ei.

Copiii, toţi buluc, să vadă şi ei pe aventuroşii lor tovarăşi de joacă.

Încep întrebările :

—Unde fugeaţi ?

—Am vrut să prindem cucul, zice Relu ştergîndu—şi lacrimile ce—l podidiseră.

—Eu eram să pun chiar mîna pe el, adaugă Nucu smiorcăindu—se şi el.

Copiii priveau nedumeriţi.
—De ce să prindeţi cucul ?
—Să—l aducem la grădiniţă să ne cînte.
—Lăsaţi cucii în pace, în pădure e locul lor, acolo le place lor să cînte.
— Cu—cu ! Cu—cu ! ne răspunde cucul.
—Auziţi ? Şi cucul vă spune tot aşa.
Am coborît din nou pe pajiştea cea mare, unde copiii au început să se joace şi să culeagă bucheţele de flori. La ora prînzului, din nou, în rînd, am pornit cîntînd spre casă. A doua zi, în recreaţia cea mare, surpriză :
—Cu—cu ! Cu—cu ! Cu—cu !
—Unde cîntă cucul ?
—Unde cîntă cucul ? şi se uitau copiii în toate părţile.
—Uite—l ! Uite—l !
—Iese din căsuţă !
—E un ceas cu cuc ! şi încep să rîdă copiii cu poftă de ţi—era mai mare dragul să—i vezi.
—Relule, Nucule, a venit cucu la noi...
—De unde e ? Cine l—a adus ?
—Bunicuţa l—a adus, zice Dana bucuroasă, să nu mai fugă copiii în pădure după cuc.
Şi aşa grădiniţa noastră s—a mai îmbogăţit cu un ceas cu cuc.
—Cu—cu ! Cu—cu !